

ሶቀማን ሁጂ መጣፈ

ሶቀማን ሁጂ መጣፍ አገ

ሶቀማን ሁጂ መጣፍ አመዕናኒ አብሽ ካዕለኖወ፤ ህኩስን አመዕናን ማበሩ ሀትጉተ እንሰሞንዶ ኩለኖተኔሃት።

መጣፍስ ዎነ ጠሁ ዩሱሱ ሰማ ፈንቀል እርቂጋ፤ አወናኑስ ዎና ምኔንተስ ህከኒች ዘኪን ሆራንከ ባዶን እስ ጠሂ ነቃሸተ እኩንተ ተማርፊጋ ኩለኖ፤ መጣፍስ ዘኪን ምሽራች ላንት ሮመ ኢለንቀጢች ሰበከንቶግ ኩለኖወ።

ሶቀማን ሁጂ መጣፈ ጣፎ ሉቃሴት፤ እስን አይሁድቸወበእ እኬ፤ እኮዳ ሶቀማንች ጳጢሱል አብሽ ደናሞወ ጃለ እኬ፤ ጳጢሱል ራሆች ቀሆ ጀቶች ብርስ ሉቃስ እሲን በርገም ሄኤእ (2 ጥግቶሴ 4፥11)።

ሉቃስ ጣፈን ጳጢሱስ ሀትከ አመዕኔዕንዶ፤ ሀከበ ሀከበ መረን ምሽራች ላንተ ሰበከንዶኒ ኩለኖ፤ እስን ከ መጣፈ ጣፈ ሀሾጉ ሽመዕናን ማበሩ ሀትተ እንሰሞንዶ ሜከሽ ለሊሶታት። መጣፍስ ጣፈሞስ «ቴፍሉሴ» ዩኖ መንችተኔ ሜጡራ ደንጋምሩ ዮበእ፤ ጠሁ እኮዳ ህኩ መንቹ ሮም ዉድ ገሻንቹ እሁዕነ ፈአኖበእ። ሉቃስ ጣፈን አመዕናኑ ሀወ ቆጫኑ እሁ ሆጉስ ጡድሰኖ፤ ህተ ጃንተ መንስ ሜረርን ሆለሙ በእንቹ ዮ እኬ፤ እኮዳ ሀወስ ቆጭተሩ አይሁዴየ አወንሳኑ በጋን አመዕናኖወበእ።

ሉቃስ ጣፎራች ዐቂተ እኬ ሰቡ ጠሀ ተማናም

- 1 ገስጫ ዶል አመዕናኒ ዎቃስ ጠበኤኢሁ፤ አስታሪ ጡድሾሳሁ ጡማንቸወ አዳነ እኬ።
- 2 አወናን ሁጅት መኒ ሆራንከ ዩሱሱ ጠሀተኔ ነቃሸተ እሆወ እኬ።
- 3 ምሽራች ላን ሶቀንቹ አይሁዲሃቲ፤ መንኑ አመዕኑምሶ መኒ ሆራሃንቲ እኬ።

መጣፋሰ ከኒች ዎርዲን ዮገ ቤሀጄእ

1. አመዕናን ማበሩ ሀትጉተ እንሰሞንዶ 1፥1—5፥42
2. ምሽራች ላንት እስራኤል ባዶን ሀራርቶገ 6፥1—9፥31
3. ምሽራች ላንት አይሁድ እሁምሶ መኒ ኢልቶገ 9፥32—12፥25
4. ጳጢሱስ እስራኤል ባድ ሄጌጉ መረሞገ 13፥1—15፥35
5. ጳጢሱስ ግሪክ ባድ ሄጌጉ መረሞገ 15፥36—18፥17
6. ጳጢሱስ እስይ ባዶን ዮ «ቂሳሂ፤ አንጠካሃ፤ ኤፌሶሃ፤ ምልጦሃሃ» ዩኖ ከተማከተ መረሞገ 18፥18—20፥38
7. ጳጢሱስ አፈመጋ፤ ኡሱራመጋ 21፥1—28፥31

ዩሱሱስ ሶቀማንስተኔ፤

1¹⁻² ቴፍሉሴ፤ ዩሱሱ ዶዕራስ ሶቀማኑ ጡማንቹ አዳኒን አዘጅሰሀኒች ዘኪን መገኑ ሰማ ፋሸኖስ በሩ ኢለንቀጢች አሰታ፤ ተማርሶታ አፎ ሆራንከ ጠሀተኔ ዎነእ መጣፋን ጣፈንኬ።³ አሞ ራሆች ኬአሀኒች ዘኪን ሾላዱሙ

1፥1
ሉቃ. 3፥1-4

ሶቀማን መጣፈ 1

237

ሰሩ ኢለንቀጢች ጡድመን መገን ዎሞመተኔ ኩለን ፎላሙ ኤሁስ መልሲሱምሶ ዎቂን ገንሰ አሰእ ጡድሾ።⁴ እስከን በርገም ዮ ጀቶተ ዩሱሱ «ዩሩሳሌሚች ፋልቴኖችዩ፤ ጠሁ እኮዳ ኤሳች መጮቲንተረ ህኩስን እኑ መገኑ አሲ ተሲስ ሳንተ ቆረብዬ።⁵ ዳፋንኩስ ዮሃንስ ዎኢን ጠመቂ እኬ፤ እኮዳ አዕኖአት ቀሆ በሬች ዘኪን ጡማንቹ አዳኒን ጠመቀንቴነንተ» ይ አዘጅሰ።

1፥4
ሉቃ. 24፥49

1፥5
ጥፋ. 3፥11
ግር. 1፥8
ሉቃ. 3፥16
ዮሃ. 1፥33

ዩሱሱ ሰማ ፋሉገ

⁶ እስከንት ጠፉቶ ጃተ «ቀርቾ፤ ተን ጃን እስራኤሊ ዎሞመተ ፈንቀሽተንንዶ?» ይት ጠዕምቶስ።⁷ ዩሱሱንኩ ፈንቀሽ «አኑ መገኑ ገግስ መቂን ቅጠንሴ ጀቶታ፤ ዶላሃ አዕኖአት ደጌኖተ አሰምምሰዕ።⁸ ጠሁ እኮዳ ጡማንቹ አዳኑ ዋሉዕ፤ ጃተ መቆ ደቅቴነንተ፤ ዩሩሳሌም ከተማ፤ ይሁድ ባዶ፤ ሰማር ባዶ፤ ኡለ ቶቹ ኢለንቀጢች ነቃሸእ እኬነንተ» ዩኤ።⁹ ካን ጠሃቅ ጦፎሀኒች ዘኪን አሰአት ጡድዩየንን መገኑ አል ለቅ አሮሾሰ፤ ጎመንኩ እሴችሰ ቴሉሰ።¹⁰ አሲ ሰማ አሮቀቂየን አሰአት ሰማ ለቅ ቀስ አፍ ጡድዩሀኒን ዎጁተ አድሸተ አደቅቴ ለሙ መኑ ሺናንተሰ ኡርቴ አኬ።¹¹ ህኩ ለሙንኩ ህከን መኒ «ገሊል መነ፤ ሰማ ለቂን ጡዴነን ሚ ኡርቴንተ? ኩ ከዕጌኤች አነነ እከ ሰማ ፋሲዩየን ጡዴንተ ዩሱሱ አሮቀቂየን ጡዴንተጊንን ዋለኖ» ይቶስ።

1፥8
ጥፋ. 28፥19
ግር. 16፥15
ሉቃ. 24፥47-48

1፥9
ግር. 16፥19
ሉቃ. 24፥50-51

1፥13
ጥፋ. 10፥2-4
ግር. 3፥18-19
ሉቃ. 6፥14-16

ይሁድ መዕኔን ማትዎስ ዶዕሪሞገ

¹² ህከኒች ዘኪን አሰአት ዘይት ሀቂ ሌእኖ ዱኒች ዩሩሳሌም ከተመ ፈንቀልቶአ፤ ህኩንን ዩሩሳሌሚች ቶነ አንቱ ደቂቀ መረንሰኖ ዎቂ ቀጠ ቄዕራበ።¹³ ከተመስ አጎ ጃተ ኤጅን ሄኤ ፎቅ ምን ፋልቶአ፤ እስከንት ጲፐርሴቲ፤ ዮሃንሴቲ፤ ያቆቤቲ፤ አንድራሴቲ፤ ፍልጶሴቲ፤ ቶማሴቲ፤

ኩሩ አይሁድ ባድተ ምነ።

1:18-19
ማቴ. 27:3-8
1:20
መዝ. 69:25
መዝ. 109:8

1:22
ማቴ. 3:16
ማር. 1:9
ማር. 16:49
ሉቃ. 3:21
ሉቃ. 24:51

2:11
ቁፋ. 23:15-21
አዘ. 16:9-11

በርቶሎሞሴቲ፥ ማቶሴቲ፥ አልፎላየ ቤቱ ያቆቤቲ፥ ባዱስ ኢተኖ ሰሞኔቲ፥ ያቆቤየ ቤቱ ይሁዳቲ እኬ።¹⁴ ህኩ ሆሩንኩ ይሱስ እማን ማራሚኒ፥ ህዛካንተሲ፥ ምሎ ሚንቲኒ በርገንት ሚጦ ዎዘን ቃርት መገኑ ኡጭተዮ እኬ።

¹⁵ ህተን በራካን ጥብታ፥ ስሞዱመሃ እህኖ መኑ ጠፅዩባን አመዕናኖ ህዛክ ሚራሮን ጲጥሮስ ጠቅይ ኡር¹⁶ «ኢ ህዛክ! ይሱስ አፎሪ አወንሳንቼ እኮ ይሁድተኔ ጠማንቼ አያኑ ብርስ ዳዊቲ እፎን ጠሃቄ መጣፍ ላገት ዊሙ ገበእኖሴ።¹⁷ እስን ተን ሁጀን ቤቀማንቼ እሆተ ኔላንን በርገም ዎልሰሚሃ እኬ። [¹⁸ ህኩ መንቼንኩ ሾከመሰ ማዘን፤ ኡለተ ህዕራእ፤ እስን ገንብስም ኡብ ጎደቡስ ጠቁየን ህሴስ ሆረንት ፋልቶአ።¹⁹ ህኩ ጠሁንኩ ዩሩሳሌማን ሄአኖ መንሳን ሆርሳንን ደገሞ፤ ህከንተኔክ ህት መዕንት እሶኦ አፈን (እኪልዳመ) የመንት ገእንቶእ፤ ህትጉተ ዩንኩ (ቂግ ኡስተ) ዩሃ።] ²⁰ መዝመር መጣፋን ዳዊት

(እስ ሄአኖቡ እነ እሁን፤

ህተን መዕኔንን እዩ ሄኡንክ፤

እሞ አስ አወንሰኖ ሁጀ መዕንተ ምሉ አቁን)

ይ ጣፈኦ።²¹⁻²² ህከንተኔ ዮሃንስ ጠመቆ ጀችች አፍ ቀርቼ ይሱሱ ኔሳች አነን እከ ሰማ ፋሎ ጀቹተ ኢስንቀጢች ሚራሮንተኔ ሄአን ፋለኒ፥ አገኒ ዮ ዶላ ሆረንክ ኔሳን ሚጦ ዮ መኒች መቱስ ኔላንን ይሱሱ ሬሆች ኪኦገ ነቀሰኖ እሁ ገበእኖ። ይኤ።²³ «እየሰጠሴ» ይታ «በርስባሴ» ይኖ ዮሴፈኒ፥²⁴ «ማትያሴ» ይኖሃ ለሙንክ መንቼ ኡርሶእ።²⁴⁻²⁵ እሶኦንት መገኑ ኡጭተን «ሆር ዎዘንክ ደጋንት ቀርቶ! ይሁድ ገግስ መዕንተ እርቆተ እጉሮ ተን ሁጀሃ፥ ሶቀማንችማን መዕንተ እቁንተ ከን ለሞወንክ መኒች እት ዶዕርቶንቲ ጡድስኔ» ይቶኤ።²⁶ እሶኦንክ ሳመ ኡጅቲየን ሳሙ ማትያሴ ኢሌእ፤ እስን ቶነ መቶወንክ ሶቀማንን በርገም ዎልሰሞ።

ጠማንቼ እያኑ ዋሎገ

2 ¹ሻሽጊች ዘኪን እንታዱንቅ በር አብሴኖ እያን፡፡ በሩ ኢሌ ጃተ ሆሩንኩስ ሚጤ መዕኔን ጠፅተ ዮ እኬ።² ደንግተን እበ እንጉሉሎ ቦብርገ ዮ ላገት ሰሚች ዋልት

¹ «17ን ዎሎን «ሾከመሰ ማዘን» የሙሞ ይሁድ ይሱስ ቱስ እወንሳኒ ህግሽ አሰሃስ አሰለት አቶስ ማንን ሀር ኡስተ ዩሃ።
² «ተን ዎሎን «እንታዱንቅ በራ እያን» አንድ «ኢንጢቀስጤ» ይኖ እያኑ ሻሻጊ እያኑ አብሴመ እንታዱንቅ በር አብሴኖወ እያኑተ

2:17-21
ዮሐ. 2:128-32

እሶኦት እፋዕልቲእኪ ምን ዊንቶኤ።³ ህከኔን ጊረ ለበን እጉዳ አረብት ጡደንቶስ፤ ህኩሩንኩ ቤሀንት እን እን እሌንን እፋዕልቶአ።⁴ እሶኦን ሆረንተስን ጠማንቼ እያኑ ዊሞስ፤ እሶኦንት ጠማንቼ አያኑ እሴስጊን አነን እነነ አፈን ጠሃቄ አፎኤ።

⁵ መገኑ ዋጅታ እይሁዱ ባዲች ሆረችን ዋልቲሩ ዩሩሳሌማን ሄአዮ እኬ።⁶ ህተ ሳገተ መጮጭት በትናሹ መኑ ጠፅት ዋልቶእ፤ እሶኦንት እኑንኩ እኑንኩ ገግስ አፈን ጠሃቀመኔየን መጮጭት ይታረ ሆንእ።⁷ ህኩ መኑንኩ አብሽ ማለል «ኩ ህትተ ጠሃታሩ ሆሩንኩ ገሊሌየ መዘእንዶ? ⁸ ነኦንት ገግኔ እለሞም ባድኔ አፈን ጠሃተኔየን መጮኦሚ ኩን ህትጉተን? ⁹ ነኦት ጲርሽ ባድ መኑሁ፥ ሚዴ ባድ መኑሁ፥ እላሚጥ ባድ መኑሁ፥ ሞሶጳታም መኑሁ፥ ይሁድ ባድ መኑሁ፥ ቀጳዶቅ ባድ መኑሁ፥ ጳንጦስ ባድ መኑሁ፥ እስይ ባድ መኑሁ፥ ¹⁰ ፍርግ ባድ መኑሁ፥ ጳምፍል ባድ መኑሁ፥ ግብጥ ባድ መኑሁ፥ ቀሬን ባድ ጢዲን ዮ ሲብይ ባድ ሄዕናምሩ፥ ጡዲ ሮም ባዲች ዋኖም እይሁዱሁ፥ እይሁዱማን ዶረሞምሩ፥¹¹ ቀርጤስን አረብ ባድ መኑሁ መገን አበተ ሁጅተ ገግኔ አፈን ጠሃተኔየን መጮኦም» ይቶኤ።¹² ህከኔ ሆሩንኩ ማለልቲ፥ ይታረ ሆጊ መቱ መቲሃንስ «ኩ ጠሁ መሃን?» የቀንተዮ እኬ።¹³ ጠሁ እኮዳ ዎሎስ ኪኑ ገላጪን «ሃር ዎይን ዳጠ እግ ዱቤት» ይቶኤ።

ጲጥሮስ ጠፅዩ መኒ ጠሃቁገ

¹⁴ ጠሁ እኮዳ ጲጥሮስ ቶነ መቶወንክ ሶቀማንን በርገም ኡር ላገስ ጠቀኦ «አዕኖኦት እይሁድ መኑሁ፥ ዩሩሳሌማን ሄኤነንተ ሆሩንኩ ከ እኮ ጠህ ደኒኖተ ጠህእ መጮጭዩ።¹⁵ ከዕኔኤ እጉጅዕኔንክ ኩ መኑ ድምቤሃበእ፤ ዳፋንኩስ ኩን ገሰሚ ሰሶ ሳተ።¹⁶ ጠሁ እኮዳ ኩን ሀራጋንች ዮኤሴን ጠሃቀሞወ ጠህ።¹⁷ ህኩስን መገኑ

ዘካንች በራን ህትጉተ እህኖ፤

ማስ ኦደቁሀን ሆር እሴንን

ጠማንች አያኒችኦ ዱናም፤

ለሶዕኔ፥ ሚኦዕኔ ሀራጋእ፤

ሀርድዕኔን ሀቂገ ጡደመኖረ ጡዳእ፤

ኑባቡዕኔን ሀቂተ ሀቃቅታኦ።

¹⁸ አሞ ህከ ዶላ ጎንነ ሚንት አግዘእ እሌን

ጠማንች አያኒችኦ ዱናም፤

እሶአንት ሀራጋእ።

19 እንን ማለሉት እሌ ሰማን

መላንተ ኡለ አሴን ጡድሳም፤

ቂጥሁ፤ ጊረቲ፤ ውሲሴ ጉንጁቲ እካእ።

20 እሱ ማለልሲሰኖ ቀርች በሩ ዋሉዕናች ብርሐኑ

አሪቹት ተንሰታእ፤

እገንቹንኩ ቂግ እሀና።

21 ቀርች ሉዕመ ገእኖ ሆሩንኩ ፈእኖ፤ ዩእ።

22 እሰራኤል መነ፤ ተ ላገተ መጮጭዬ፤ አዕናአቅ

ገጉንኩዕኔ ደኔንተገን ናዝሬት ዩሉሉ መገኑ ሚሬርንተዕኔ

እሰ ወዲን አሴ ቃሪ ሁጀኒ፤ ማለሉኒ፤ መላኒ መገንቢች

ከዕኔኤ ለሌሃ መንቹ እኬ። 23 እሱንከ መገኑ ሰውይ ቅጠንሴ

ሰውቲኒ፤ ዎናንከ ዮሰ መሌሲኒ ከዕኔኤ ህግሰም አሰሚየን

አዕናአንት ሂለ መን እንጋን ሰቀለመናጋ፤ ሬሀናጋ

እሰቲንተ። 24 ጠሁ እኮዳ መገኑ ሬሆ ህወ በእሽ ሬሆች

ኬእሸሰ፤ ዳፋንኩሰ ሬሁት እሱ ኤጌዶተ ደንድትምበእ።

25 ዳዊት እሰተኔ

(ቀርቼእ ሆረንተ ጃተ ብሬንተእ ጡዳም፤

ዳፋንኩሰ እሰ መኬንተእ እኮተኔ

አን ሌንቂቃምበእ።

26 ህከንተኔንከ ዎዘኦእ በጅቀሞ፤

አረብንትእ በጅተተ ጠሃቶእ፤

እም ማሉእ ተሴን ፎሎጪኖ።

27 ዳፋንኩሰ ፎልእ ጥለ ሞግ አዜን

እጉርታንትበእ፤

እም ሙጪሩ ቤቱከን ሽሙንተ

ሰዕምታንትበእ።

28 ሄቶ ዎቃንከ ጡድሰንቲኤ፤

ኤሳን ሚጡ እሂንተከ

በጅተተ ጠለ አሰቶንቲኤ) ዩእ።

29 ኢ ህዛከ፤ እበኑ ዳዊት ሬሂጋ፤ ሞገሞጋ፤ ሞጉሰን ከበሬ ኢሰንቀጤች ኒባን ዮጋ ሚከሽ ኩሉዕኔተ ደንዳም።

30 እሰ ሀራጋንቹ እኮተኔ እሰ ዜሪችን ሙቱ ዎሞመሰ

በርጪም እሴን አፋሾተ መገኑ ሀድሩ አጎሰገ ደጎተኔ

31 ከርሰቶሉ ሬሆች ኬእኖገ ዎሃን ደግ ፎልቹሰ ጥሰ ሞግ

አዜን ፈኡምበጋ፤ ማሉሰን ሽሙምበጋ ጠሃቂእ። 32 ህከ

ዩሉሰንከ መገኑ ሬሆች ኬእሸሰ፤ ህከን ጠሂንከ ነኦት

ሆሩንኩኔ ነቃሽተ። 33 ህከንተኔ እሰ መገን መኬን ጠቅ

ጠቅ ይ ጡማንቹ እያን ተሳ እነ መገኒች አቅ ከ እዕናአት

ቲሉ ጡዴንታሃ፤ መጮቲንታሃ ድሪሾ። 34-35 ዳዊት ሰማ

ቀልምበእ፤ ጠሁ እኮዳ እሰ (ቀርቼ ቀርቼእ ዲናከከ ቁካችከ ዎርዲን እሰሚ ኢሰንቀጤች መኬንተእ እቶዕል ዩእ) ይ ጠሃቂእ። 36 እቹ መገኑ ከ እዕናአት ሰቀልቲንተ ዩሉሰ ቀርቼሃ፤ ዶዕረሚኢሃ እሴሰገ እሰራኤል ወድ መኑ ሆሩንኩ ቀርሰ ደጉን። ዩእ።

37 እሰአት ህከን መጮጭቶ ጃተ ዎዘኦሰ ባቢየን

ኢጥርሴኒ፤ ዎሉ ሰቀማንሃ «ህዛከ፤ መ እሰኦ?» ይት

ጠዕምቶእ። 38 ዲጥርሰን «ህጣቶዕኔ እጉረሙንተ ህጣቶዕኔ

ቢረ ይቲን እኑንኩ እኑንኩ ዩሉሰ ከርሰቶሰ ሉዕሚን

ጠመቀምዬ፤ ጡማንቹ እያን እሰንቹንከ አቅቲነንተ።

39 ተሴሰ ሳገንት ከዕኔኤሃቲ፤ አሰሃዕኔቲ፤ ቀርቼ መገኑ

ቂዕሪች ገኤሪሃቲ። ዩሰ። 40 ዲጥርሰን ዎሉ ሆለመ ጠህ

ነቶሰን «ከን ሾከ ቀሰንቹች ገንዕኔ ፈእጭዬ» ያን ሰጀሰ።

41 ህከኒ ሳገሰ እቅቶሩንኩ ጠመቀንቶእ፤ ህከ በርንከ ሰሴ

ኩሚ ቀጡ መኑ እሶአን በርገንቶእ። 42 እሶአንት ሰቀማኑ

ተማርሰታሪ መጮተን ህዛኮማን ሚጡ እከ ሄእን እቸተ

በርገንት እተኒ፤ 43 መገኑ ኡጭተኒ ቃርተዮ እኬ።

አመዕናን ሚጠመ ሄቸተኔ

43 ህከ ጃተ ሰቀማን እንጋን ሆሰመት ማለሉቲ፤ መሳቲ

ሁጀተንተዮተኔ መኑ ሆሩንኩ ዋጀእ። 44 አመዕንቶሩ

ሆሩንኩ ዮሰረ ሆረንከ ሚጡ እሰት ሚጠማን ሄአዮ እኬ።

45 እም ኡለሳ፤ ዮሰራ ሀርተን ግዘሰ እኒንከ እኒንከ ህሰሰናሰ

ቀጠ ቤከዮ እኬ። 46 ሆረንከ በር ሚጠ ዎዘኒን እከ መገን

ምኒን ጠፉተን ምኒንተሰን እቸተ በጅተኒ፤ ደናሞ ዎዘኒኒ

ሚጠማን እተዮ እኬ። 47 እሶአንት መገኑ ገለጥተዮ እኬ፤

እም ሆሩንኩ አብሰዮሰ እኬ፤ ቀርቼንኩ በርን በርን

እመዕንት ፈእ መን ማበራንተሰ በርገዮ እኬ።

ሺህ መንቹ ዲጥርሰ ፈይሾገ

3 1 መቱ በር ዲጥርሰ፤ ዮሃንሲ መገኑ ኡጪኖ ጃን

መገን ምን መርተዮ እኬ፤ ህኩንን ሆንሶ ሳተ እኬ።

2 «ደናምተ» የመንታ መገን ምን ኡርን መኑ እይ ሆረንከ

በር ዋሽኖ መቱ መንቹ ዮ እኬ፤ እሰን እመሰ ጎደቢች

እፍ ሺህ እኮተኔ እፋሼኖሲ መገን ምን አገኖ መኒች

ግዘ ኡጪቁንታት እኬ። 3 እሰን ዲጥርሰ፤ ዮሃንሲ መገን

ምን አጎተ ዋልቶገ ደጎ ጃተ ግዘ አሰቀንተሰ ኡጪቁሰ።

ግተን ዎሉን «እቸተ በርገንት እተኒ» ያኖ ጡማንቹ መጣፈ አብሰ

አንኬዕንታ በትናቹ መኑ «ቀርች አዛተ አንዱ ዎልተ ሆሻር እቸተ እሂ

ኢንደኖ» ይት በውታእ።

3:13
ሲ.3+15

3:14
ጥፋ.27+15-23
ጥር.15+16-14
ሉቃ.23+13-23
ዮሃ.19+12-15

3:22
ሐዘ.18+15+18

3:23
ሐዘ.18+19

4 ጴጥሮስ የሃንሴንን በርገም ህክ መንቼ ቀሽ እፍ ጡጅ ኪእ «ኒ ዉዱ ጡድ» ይለ። 5 እሱን እሶአች መቱረ ደቀኖ አጉጃየንስ እሶአሰ ጡጅ። 6 ጡሁ እኮዳ ጴጥሮስ «ብሩሁ፤ ዎርቄሁ የኤበእ፤ እኮዳ ኤሳ የኤሪ አሳንኪ፤ ህክሱን ናዝሬት ይሱሰ ከርሰቶሰ ሱዕሚን ጦቅት መረም» ይሰ። 7 እሱን መኪሰ አንገተ አፍ ጦቀኤሰ፤ ህክ ጃንተ ሉኮሲ፤ ጥቆንቱሲ ቃር። 8 አል ጦጵይ ኡሬእ፤ አሞ መረመንክ እፍ፤ ህትጉንተ መረመኒ፤ ጦጵ-ጦጵ ያኒ፤ መገኑ ገለጠኒ እሶአን በርገም መገን ምን አን። 9 እሱን መገኑ ገለጠኒየኒ፤ መረመኒየኒ መኑ ሆሩንኩ ጡጀሰ። 10 አሞ «ደናምተ» የመገኑ መገን ምን ኡርን አፋዕል ግዘ ኡጫቀኖ እኮገ ደግኪእ እሶን እኮ ጠሂች ኪእ መኑ አብሽ ማለሉ።

ጴጥሮስ መገን ምኔን ጠሃቄገ

11 ህኩ ፊዩ መንቼንኩ ጴጥሮሴቺ፤ የሃንሴቺ አንነ እሁ ግብ አወንቶህኒን መኑ ሆሩንኩ ሚጡ እክ ማለለን እሶአሰ ደጉደን «ስለሞን መረመኖ ዎቃ» የመገኑ መዕንተ ዋሉ። 12 ጴጥሮስ ህክን ጡጅ ምናደቢ «እሰራኤል መነ፤ ከኔን ሚ ማለልቴዮንተ? አሞ ገግኔ መቄን እንዶ ጡሚንተኔ ኩ መንቼ መረመንተ አሰኖምህን ሚ ቀሴን አፌን ጡዴንቶንተ? 13 እብረሃሚ፤ ይሳቂ፤ ያቆቢ አናከኔ ሰንዳ መገኑ እዕኖአት ህግሴን አስቴንተነ ጽላጦሰ ሂርሰተ ህሾ ጃተ ጽላጦሰ ብሬን ካዴንተ ቤቱሰ ይሱሰ አብሾሰ። 14 ጡሁ እኮዳ እዕኖአት ጡማንቼሃ፤ ሙጩሩሃ ግቤን መነ ሼ መንቼ ሂረመንተዕኔ ኡጭቱንተ። 15 ሄቸ ቦቁተ ሽቱንተ፤ እኮዳ እሱ መገኑ ሬሆች ኪእሾሰ፤ ህክን ጠህተኔ ነአት ነቃሽተ። 16 ይሱሰ ሱዕማን አመዕኒን ከ ጡዴንተነ ደኒንተ መንቼ እሰ ሱዕሙ ቃርሴሰ፤ እሰ ዉዴን እኮ አመዕነቱንኩ ሆርዕኔ ብሬንን ተ ዊመተ ፈይመተ አሴሰ።

17 ቱሱ ኢ ሀዘከ! አዕኖአቲ አወንሳንዕኒንን ደጉ ሆኒን አስቱንተገ ደጋም። 18 ጡሁ እኮዳ ዶዕረሞ ክርሰቶሰ ህወ አቀኖን መገኑ ሆራንክ ህራጋን አፎን ምነን ጠሃቄኢ ህትጉንተ ዊንሺእ። 19-20 አቺ መገን ብሬች ሃር ጡም ዶሉ ዋሉንተዕኔ ምናንክ ብርሰ ክዕኔኤ ዶዕሪ ቆሱሰ ክርሰቶሰ ሱህንተዕኔ፤ ህጣተዕኔ መገኑ አጉሩንታ ቢረ ይቱን ፈንቀልዩ። 21 መገኑ ዎዶችን አፍ ጡማኖ ህራጋንክ አፎን ጠሃቄ ጡሁ ዊመንቀጢች ይሱሰ ሰማን ኤጌሩ ገበእኖሴየ። 22 ሙሰን «ቀርቼ መገኑ ኤሰ ኪእሾገንክ ሀዘካችዕኔ ህራጋንቼ ኪእሰኖከዕኔ፤ እሰ ኩለኖዕኒረ ሆራንክ መጭጭዩ። 23 ህኩ ህራጋንቼ ያኖረ መጭጩ ግባ ፎልቺት

3+25
ፋጪ.22+18

4:2
ሶቀ.23+8

4+11
መዝ.118+22

ምናደቢች አንነ እክ በአእ) ይለ። 24 አሞ ሳሙኤሊች አፍ እሲች በዘን ዋልቶ ህራጋት ሆሩንኩ ተን ጄችተኔ ጠሃቱእ። 25 እዕኖአት መገኑ አብረሃሚ (ኪ ዜሪን ኡሰ አል መኑ ሆሩንኩ ማሰአመኖ) ይ አባናካንተዕኔ ህድሩ አገ ህድርን ህራጋንተ አሉ። 26 መገኑ ክዕኔኤ ብርሰን ቤቱሰ ኪእሽ እንንክ አንንክ ሂልማችዕኔ ፈንቀሽን ማሰኡንተዕኔ ሶኪእ» ይለ።

ጴጥሮስ፤ የሃንሴ እይሁድ ያእ ኑባብ ብርተ ህንጭቶገ

4 1 ጴጥሮስ፤ የሃንሴ ምናደቢ ጠሃተኔየንን ቄሳክቲ፤ መገን ምን ገሻንቼሁ፤ ሰዱቃውቲ፤ እሶአሰ ዋልቶእ። 2 ህኩሩንኩ አብሰ አሙዕሪንቶእ፤ ዳፋንኩሰ ህኩ ለመንኩ ሶቀማኑ ምናደቢ ተማርሰተዮእኒ፤ ይሱሰን ደገሞ ሬሆች ኪኡ አዋጅተዮእኒ እኪ። 3 ህከኒ እሶአተ አፍ እሩ አንከዕሬተኔ ሶዘንቀጢች ኡሱር ምኔን ኤጌርታገ አሰቶእ። 4 ጡሁ እኮዳ ህተ ሳገተ መጭጭቶሪች በትናሹ መኑ መገኑ አመዕንቶእ፤ አመዕንቶ ጎን ዎሉንተ አንቱ ኩሚ ቀጠ እኮእ።

5 ለንክ በሬ ገሰመ ገሻኑሳ፤ ኑባቡሁ፤ ሴር ሮስሳኩ ዩሩሳሌም ከተማን ጠጽቶእ። 6 ህከ ጠጽዬ መን ሚሬርን እሱ ቄሶቹ ሃና፤ ቀዶሬ፤ የሃንሴ፤ አሰክሰንዶሪ አባ ቄሶች እለሙ እኮ መኑ ሆሩንኩ ዮ እኪ። 7 እሶአንት ጴጥሮሴኒ፤ የሃንሴኒ ሚሬርንተሰ ኡርሰ «አዕኖአት ከ ጠህ መ መቄን እንዶ እዩ ሱዕሚን አቴዮንተ?» ይት ጠዕምቶእ። 8 ህከ ጃተ ጴጥሮስ ጡማንቹ አያኒን ዊም «አዕኖአት ምናደብ ገሻኑሁ፤ ኑባቡሁ መጭጭዩ። 9 ነአት ከበር መቶ ሺህ መንቼ እኮሰ ደናሚ ሁጂተኔ (ኩ መንቼ ሁትጎን ፊዩ) የመም ጠዕመሞንደ 10 አዕኖአት ሰቀልቴናን መገኑ ሬሆች ኪእሾ ናዝሬት ይሱሰ ክርሰቶሰ ሱዕሚን ኩ መንቼ ፈይ ብሬንተዕኔ ኡሬጉ ክዕኔኤ ሆራንክ፤ እሰራኤል ምናደቢ ሆራንክ ለሌኢ እሁን። 11 አዕኖአት ገምቢ ግምብቲነንተሩ ገዴንተ ከኑ ግምብ ቦቁተ እኮሁ እሶት። 12 ፈኡንኩ ዎሉን ሚጦኒ ዮበእ፤ ፈዕነንተኔ መን ሚሬርን ኡሰ አሌን ሆራንን ዎሉ አሰሚ ሱዕሙ ዮበእ» ይቶሰ።

13 ጴጥሮስ፤ የሃንሴ እግማን ጠሃቶገ ጡዶ ጃተ ሞጣፈተ ደጉምቡ ጎእ መነ እኮገ ደግ ማለልቶእ፤ ህከኒን እሶአት ይሱሰን በርገንት ዮረ እሁሰ ደጎእ። 14 ህኩ ፊዩ መንቼንኩ እሶአን በርገም ኡሬኢ ጡድ እሶአን ኡርጫሚ

4:24
ዘሀ. 20:11
ዘሀ. 9:15
መዝ. 146:6

4:25-26
መዝ. 2:11-2

4:27
ጥፋ. 27:1-2
ጥር. 15:1
ሉቃ. 23:17-11
ዮሃ. 18:28-29

ይታ። ጠሁ ሚጦሩ የሰበሰበ እኩ። ¹⁵ ጠሁ እኮዳ ህክን ያለ ሚሬራች ፋልታገ እስት እስ-እሰላንት ¹⁶ «ከ መነ መ አስት? ደገንቲ መላት እሰላ አንጋን አሰንታ። ዩሩሳሌማን ሄላ ሆርባንን ለሌሊ እኮተኔ ካንዶተ ደንድናምበእ። ¹⁷ ጠሁ እኮዳ ምናደብባን አብሽ ህራሩምባን ከ ሙከራ ላይ ከን ሱዕሚን ጠሃቅ-ኮምባን ቃርሰን አዘንዘን» የቀንት ኤረንቶእ። ¹⁸ ሀክኒች ሀኪን እሰላተ ገላት ዩሱስ ሱዕሚን ሆረን ጠሃቅምባን። ተማርሱምባን አዘዘእ። ¹⁹ ጠሁ እኮዳ ጴጥሮሲ። ዮሃንሲ ፈንቀሽት «መገኒ አፀሚች ከዕኔኤ አፀሙ መገን ብሬን ምዩኖ እኬደ ሆኖ አዕናኦት ፍርድዩ። ²⁰ ነሐትዕት መጮኖሚሃ። ጡንዶሚሃ ጠሃቁ አጉሪ ደንድናምበእ» ይቶሰ። ²¹ እሰላንት ጴጥሮሲ። ዮሃንሲ ቀጠለሲሰኖ ጠሀ እሰላ እሌን ሆንተኔ ምናደብ ዋጅት ለንኪሃ ዋጅሲስ ገፈርቶሰ፤ ዳፋንኩስ መኑ ሆሩንኩ እኮ ጠሀተኔ መንኑ ገለጠዮ እኬ። ²² ኩማለሲሰኖ ዋጁን ፈዩ መንቹንኩ ቀለሞህኒች ሾላዱመ ምኒች አቤሲዮ እኬ።

አመዕናኑ መንኑ ኡጭቶገ

²³ ጴጥሮሲ። ዮሃንሲ ሂረንቶህኒች ሀኪን ጃላከሰባ መርት ቄስ አወንሳኑሁ። ኑባቡሁ ይቶሰ ጠሀ ሆረንከ ኩልቶሰ። ²⁴ እሰላንት ህክ ጠሀ መጮቶ ጃት ምዘነሰ ሚጦ አስት ላገሰ መገንባ ጦቀት «ሰማሃ። ኡስታ። በሃረሃ። እዚንተሰ ዮረ ሆረረንከ ቆጭቶንት ቀርቶ መገኖ! ²⁵ ጡማንቶ አያኒን ቤቶወንከ ኒ አነ ዳዊቲ እርን

«መንኑ ደጉምቡ መኑ ሚ ቁንቁኖ?
ምናደቡስ ካዕሉምቡ ጠሀ ሚ ሰውዩ?

²⁶ ኡስ አል ምማከት ኬሐእ!

አሞ ገሻንኩ ሚጡማን ጠጽት

መገን እስ ዶዕራ ከርስቶስ አሌን ኬሐእ)

ይት ጠሃቅቶንቲዮ መገኑ። ²⁷ ገርንተ ምሙ ሄርድሲ። ጳንጦስ ባድ ጳላጦሲ። አይሁደ እኩምቦ መኒኒ። እስራኤል መኒኒ በርገንት ከን ከተማን ጠጽት ዶዕርቶንት ጡማንቶ ቤቶወንከ ዩሱስ እሌን ኬሐእ። ²⁸ ህትጉንተ እኮ አት ብርስትን ገግከ መቁኒ። ሀሲኒ ቅጠንሰቶንቲ ዊንሺሃት። ²⁹ ቲሱ ቀርቶ! ሽዕልቶሊ ጡድ፤ እግዘክን ዋጅቶዕናቶ አግማን ላገከ ጠሃታገ እስሰ። ³⁰ አሞ ጡማንቶ ቤትከ ዩሱስ ሱዕሚን ሞሳኑ ፈዩንታ። መላቲ። ማለላቲ ሁጀተንቲንታ አንገከ ብድቀእ» ይተን መንኑ ኡጭቶእ። ³¹ እሰላንት መገኑ ኡጭቶህኒች ሀኪን ጠጽት ዮ እኬ

4:32
ሰቀ. 2:44-45

መዕንት ሌንቁቅቶእ፤ ሆራንተሰን ጡማንቹ እያኑ ዊሚየንሰ መገን ላገተ ዋጅቶዕናን አግማን ጠሃተዮ እኬ።

ዎን አመዕናን ሚጦመ ሄቶተኒ

³² አመዕናንቶሩ ሆሩንኩ ሚጦ ምህኒኒ። ሚጦ ሰውተኒ ሚጦ እኮ አዩ «ኩን ኢሃ» ያኖሩ ዮበሊ ዮሰረ ሆረንከ ሚጦ አስት ሚጡማን ሄላዮ እኬ። ³³ ሰቀማንንኩ ቀርቶ ዩሱስ ሬሆች ኬሉ አባ መቁን ነቀሰዮ እኬ፤ አሞ ሆርሰ አሌንን አቡ ላሰንቹ ዮ እኬ። ³⁴ እሰላ ሚሬራንን ሀዌሊ ሚጡሁ ዮበሊ፤ ዳፋንኩስ ኡስት ዮሲ እንዶ ምኑ ዮሲ ሆሩንኩ ሀረን ሀረሞስ ግዘ ዋሽዮ እኬ። ³⁵ ህክ ግዘንከ ኤዐን ሰቀማን ብሬን አፋሽተኔየን አይሃ ሀሰሰኖስ ቀጠ ቤሄንን አሌነዮመ እኬ። ³⁶ «ቆጵሮስ» ዩኖ ባድ መቶ መንቹ ሌዌ ወዲቢ «ዮሲፈ»፤ ዩኖ ዮ እኬ፤ እሱንከ ሰቀማኑ «በርናባሌ» ይቶእ። ህትጉንተ ዩንኩ «ቃርመ ቤቶ» ዩሃ እኬ። ³⁷ ህኩ መንቹንኩ እረሰ ሀር ግዘሰ ሰቀማን ብሬን አፋሽእ።

ሀናንየን ሰሊረተኒ

5 ¹ መቶ «ሀናንየ» ዩኖ መንቹ «ሰሊረ» ዩኖ ሚንትቶንተሰን በርገም ኡለስ ሀር። ² ጠሁ እኮዳ ሚንትቹስ ደገኔየን ኡለስ ሀር ግዚች ፈእሸኬእ ካጵስ ቀጠ መስ ሰቀማን ብሬን አፋሽእ። ³ ጴጥሮሰን «ሀናንየ! ጡማንቶ አያን እሌን ቆጵንቲንታ። ኡለከ ሀርቶንት ግዚች ፈእሱንታ ሺጣንቹ ምህናንተከ ሚ ዊሞ? ⁴ ሀርቶዕናቶ ብሬ ኪሃበእኬንዶ? ሀርቶንትሰህኒች ሀኪኒ ኪ አንጋኔትበእንዶ? ከ ጠሁ ሚ ምህናንተከ ሰውት? አት ቆጵንቶንቲ መናን እሁዕነ መገናኔት» ዩሰ። ⁵⁻⁶ ሀናንየን ህተ ላገተ መጮጭ ጃንተ ኡብ ሬሄእ፤ ሀርድንት ጦቀት ከፈንትኬእ አይት ፋሽት ሞንስ፤ ህክ ጠሀ መጮቶሩ ሆሩንኩ አብሰ ዋጅቶእ።

⁷ ሰሱ ሳተ እካ ቀጠ ጀቾች ዘኪን እኮ ጠሀ ደጉዕነን ሚንትቹስ ዋልት አጎእ። ⁸ ጴጥሮሰን እሊተ «ሀኖ ኩሌኤ! ኡለዕኔ ሀርቲንታ ከን ቀጠ ግዚሃትንዶ?» ዩሰ፤ እሌን «አ! ከን ቀጠሃንት ሆኖሚ» ይቶእ። ⁹ ጠሁ እኮዳ ጴጥሮስ «ቀርቶ ጡማንቹ አያን ፈተንቲኖተ ሚ ኢተንቲን? ህኩዕኒን እርከ ሞን መን ሉከት ጎጪኔት፤ ኪሲ ፋሽት ሞንኪ» ዩሰ። ¹⁰ ህተ ጃንተ ሉከሰባን ኡብ ሬቶእ፤ ሀርድንት አጎ ጃተ ሬት ፈደሊ ጡዶእ፤ እሰላንት እይት ፋሽት አሬሌ ሺኖን ሞንሲ። ¹¹ ሀክኒ አመዕናን ማበሩ ሆሩንኩ። ህክ ጠሀ መጮጭ መኑ ሆሩንኩ አብሽ ዋጅእ።

ሰቀማን ሆሰመ መነ ፈይሰን

¹² ሰቀማን አንጋንን ሆሰመት መላቲ፡ ማለሱቲ መን ሚሬሮን ሁጅተንተዮ እኪ፤ ሆሩንኩስ ሚጦ ዎዘንን እኪ «ሰለሞን መረመሮ ዎቃ» የመንታ መዕኔን ጠጽተዮ እኪ።
¹³ ዎሉ ሚጦ መንቼሁ አሶአን በርገምተ እግምበአ፤ እኩዳ ምናደቡ አብሰዮሰ እኪ።
¹⁴ እሁን በጋን ቀርቾን አመዕጽቶ ጎንን ሚንት ዎሉት ኤጀች አብሰ በተአን መርቶአ።
¹⁵ ሰቀማን አስተዮእኪሪች ኪአ ጴጥሮስ ሀገኔየን ዎሮ ፈኢየን ሀሌቼሲ መ-መቶ መን አሌን ኢልቲንተ መን ሞሳኑ ዎቃ ፋሸን መዕነ አሌን፤ ስሌን አሌን አሲስዮ እኪ።
¹⁶ አሞ ዩሩሳሌም ሄጊንን ዮ ከተማካች ሞሳኑሃ፡ ሀቡሱ አፈየንሰ ሀውታራ ዋሽተን በትናሹ መኑ ጠጽተዮ እኪ፤ አሶአንት ሆሩንኩ ፈይተዮ እኪ።

ሰቀማን ሸረንቶን

¹⁷ ጠሁ እኮዳ አቡ ቄስቼሁ፡ እሲን በርገንት ዮ ለዱቃዊ ወድ መኑሁ ቂንሸት ኡርጪንቶተ ኪአአ።
¹⁸ ሰቀማንንከ አፍ ምናደብ ኡሱሮ ምኒን አግሰአ።
¹⁹⁻²⁰ ጠሁ እኮዳ ቀርች መላክቼ ኡሱሮ ምን ኡሩተ ፈን አሶአተ ሀደተ ፋሽኪአ «መሬ፤ መገን ምኒን ኡርቲን ምናደቢ ተ ሄቸ ላገተ ሆረንተ ኩልዬ» ዩስ።
²¹ ሀተ ላገተ መጮቶ ጃተ ገሰመንከ መገን ምን አግ ተማርስተዮ እኪ።

ጠሁ እኮዳ አቡ ቄስቼሁ፡ እሲን በርገንት ዮሩ ዋልት ያአሃ፡ እስራኤል ኑባቡሃ ሆረንከ ሚጦማን ገእት ኡሱረንቶረ ዋሼንንተ ኡሱሮ ምን ሶኮአ።
²²⁻²³ ሶሀንቶ ሀበንንኩ ዋልት ኡሱሮ ምኒን ደግምበሰ፤ እሶአንት ፈንቀልት መርት «ኡሱሮ ምኑ ቃረገ ጡፈሚየን ቆረባኑንኩ ኡሮ ኡርቲረ ደንጎም፤ ጠሁ እኮዳ ፈኖም ጃተ አዜንተሰ ሚጦሁ ዮበአ» ይቶአ።

²⁴ መገን ምን ገሻንቼሁ፡ ቄሳክ አወንሳኑሁ ሀካን መጮቶ ጃተ «ደንግምበአ፤ ኩን መሃን?» ይት ማለልት አሶአተኔ መለንቶአ።
²⁵ መቱ መንቼ ዋልኪአ «ሀኩዕኒን፤ አዕናአት ኡሱሮ ምን አግሲንተ መኑ መገን ምኒን ኡርት መን ተማርስተዮአ» ይ ኩሉስ።
²⁶ ሀተ ጃተ ገሻንቼ ዘበኒን በርገም መር ዋሼሰ፤ ጠሁ እኮዳ መኑ ከኒን ቀሰምቦሰን ዋጅቶቲኔ መቄን ዋሸምበሰ።
²⁷ ዋሸቶሰሀኒች ዘኪን ያአ ብሬን ኡርሶስ፤ አቡ ቄስቼንኩ
²⁸ «ዩሱስ ሱዕሚን ተማርስቲኑምቦገ ቃርሰን አዘንዝምበከዕኔንዶ? ሀኩዕኒን ዩሩሳሌም ከተመ ሆረንከ ትምርቲንተዕኔ ዊንሸቲንታአ፤

አሞ ከን መንች ቂግንከ ኒ አሌን ኤቤናተ ሀሌነዮንቶ» ይ ጠዕሚስ።
²⁹ ጠሁ እኮዳ ጴጥሮሲ፡ ሰቀማኑሁ ፈንቀሸት «መኒ አዘዘሚች አብገሰ መገኒ አዘዘመ ሀስሰናኔ።
³⁰ አዕናአት ሀቃን ሰቀልቲን ሽቲንተ ዩሱስ አናከኔ መገኑ ሬሆች ኪአሼአ።
³¹ እሱንከ መገኑ አስራኤል መኑ ቢረ ይት ሀጣት አተረመ ደቅቲንተ ቦቂታ፤ ፈአሳንቼሃ አስ መኪስ አንገ ወዲን ጦቅ ጦቅ አሲስ።
³² ነእንት ከን ጠሂ ነቃሸተ፤ አሞ መገኑ አዘዘንታስሪ ሆረንከ አሌ ጡማንቼ አያኑሁ ነቃሻ» ይቶአ።

³³ አሶአት ሀካን መጮቶ ጃተ አብሰ አመዕረንት ሽቶሰተ ሀሶአ።
³⁴ ጠሁ እኮዳ መኑ ሆሩንኩ አብሰናሰን መገን ሲረ ተማርሰና «ግማሌሌ» ዩና ፈርሳውቹ፤ ያአ ሚሬሮን ኡር ሰቀማኑ ቀሆ ጀቾ ሼን ለቂናን አሀጃ።
³⁵ እስን «እስራኤል መን፤ ከ መን መ አስቲንቲንዶ ገገዕኔ ቆረቆዩ።
³⁶ ዳፋንኩስ ከኒች ብሬ (ቲምዳሲ) ዩና መንቼ (አን አባ) ያን ኪሌ እኪ፤ ሾልተ ጥብተ እሆና ቀጡ መኑንኩ እሲን ሚጦ እኮአ፤ ጠሁ እኮዳ እሱሃ ሼመስ፤ አሞ እሱ አወንቶሩ ሆሩንኩ ጠለ ብንት በአአ።
³⁷ ሀከኒች ዘኪን መን ዎልሌመ ዶለ ገሲል ባድ (ይሁደ) ዩና መንቼ ኪአ፤ ሆለመ መነንከ ሽፍጠ አስኪአ አወንታሰን አሲአ፤ እሲ በአ፤ አወንቶሰሩ ሆሩንኩ ብንቶአ።
³⁸ ሀከኒ ቲሱ ያንከዕኔ ከን መኒች አነነ አከዬ፤ አጉርዮስን፤ ኩ ሰውቱ እንዶ ት ሁጅት መኒች እኪደ በአአ።
³⁹ ጠሁ እኮዳ ኩ ጠሁንኩመ መገኒች እኪደ በእሌናሰተ ደንቲቲንተበአ፤ ሀከኒችሲ አበ ኩ ጠሁ መገኒን በአመ እሆኮዕኔ» ዩስ።

⁴⁰ ሀከ መንች ስዘንተ መጮቶአ፤ ሰቀማንንከ እሶአበ ገእት አልቶሰሀኒች ዘኪን ዩሱስ ሱዕሚን ለንኪ ጠሃቲምቦገ አሀዝ ሂርቶሰ።
⁴¹ እሶአንት አስ ሱዕምቲኔ ገደመ ገበአናሰረ እሂንተሰ ያእቢች በጅቀንቶን ፋልቶአ።
⁴² ሀከኒ በረን በረን መገን ምኒኒ፤ ምኒንተሳ ዩሱሱ ዶዕረሞ ከርስቶሰ እኮገ ተማርሱሃ፤ ሰበኩሃ ሆረን አጉርትምበአ እኪ።

ሰመለ ሁጅታት ዶዕሬመገ

6 'ቀሆ ጀቾች ዘኪን አመዕናን ዎሉት በተአን መርተኔየን ግሪክ፤ አፎ ጠሃታ አይሁዱ ይሁድ ባዶን ሄአ አይሁድ አሌን ጉንጉንቶአ፤ ዳፋንኩስ በሪን በሪን ቤሄና አቶተ አሮ ሬሄ አሶአ ወድ ሚንቲ ጠበኤን አሌንምበአ እኪ።
² ሀከኒ ቶነ ስመንኩ ሰቀማኑ ሆረንከ አመዕናኑ ጠጸት «አቶተ ቤንኮተ ይን መገን ላገተ ተማርሱ አጉሩ ሀስሰናወ ጠሀበአ።
³ ሀከኒ ኢ ሀጣከ፤ መኑ (በሬደተ)

5:30
አዘ.21:22:23

7:21
Hv. 2:3-10

7:23-29

ሀሀ. 21:11-15

7:29

ሀሀ. 18:13-4

7:30-34

ሀሀ. 3:11-10

7:35

ሀሀ. 2:14

7:36

ሀሀ. 7:3:5

ሀሀ. 14:121

ዎሎ 14:133

7:37

አዘ. 8:15:18

7:38

ሀሀ. 19:13:20

ሀሀ. 20:11:17

አዘ. 5:11:33

7:40

ሀሀ. 32:11

7:41

ሀሀ. 32:2-6

23 ጠሁ አኮዳ ሸላዱ መዎ ጋ እኮስ ጃተ ሀዘከስ አስራኤል አሱተ ጡዶተ ዎዘናንተስ ሰውዬኣ። 24 እስ ዉድ መኒችን መቱ ግብጥ ባድ መንቹ ጊነደየንስ ጡጅ ካዕሌስ፤ ሀኪን ጊነም መንቹ ካዕል ግብጥ ባድ መንቹ ዎቀር ባደ ፋሎ። 25 ሀዘከንትስ እስ አንጋን መገኑ ፈኡ አሰናበን ቆርስታኢ አጉደዮስ እኬ፤ ጠሁ እኮዳ አሰኦት ቆርስትምበኣ። 26 ለንክ በርንክ አስራኤል አሶች ለሙ አዕለንተኔየን ጡጀ፤ ሆቆስተ ሆሽ (መን)፤ አዕናኦትዕት ሀዘከተ፤ ሚ አዕን-አዕናኦንት ጊዕነቀንቴነዮንተ?) ዩሰ። 27 ሀኩ አጉደስ ጊነዮእኬ መንቹንኩ (ኒ እሴን ኬስ ገሻንቹሃ፤ ፍርዳንቹሃ አኩንተ ዳናንሴሄ አዩት? 28 አንድ ቢሬ ግብጥ ባድ መንቹ ሽቶንትንንክ ሽቶኤተ ሀሰዮንትንዶ?) ይ ኅምቢስ። 29 መሰን ሀኪን መጮጫ ጃተ ግብጥ ባዲች ሁን ሚድያም ባደን አግቹ አክ ሄኣ፤ ሀኪኔን ለምተ ኅን አሱተ አሎ። 30 ሀኪኔን ሸላዱ መዎ ጋ ሀንስሀኒች ዘኪን መገን መላክቹ (ሲን)፤ ዩኖ ዱን ኡዱመኣን ሀቅ ዱብ ሚሬሮን ጊረ ስበን አዜን ጡደምኣን። 31 መሰን ሀኪን ጡጅ ጃተ ጡደምስራን ማለሉ፤ አስን ጡዶተ ሺን ሀንጭያኔየን ቀርቶ መገን ላንት 32 (አን አናክኪዩ መገኑ፤ አን አብረሃሚሃ፤ ደላቂሃ፤ ያቆቢሃ መገናወ) ይተኔየን መጮጫኦ፤ መሰን ሞጅ ሁጮ፤ ጡዶተን አግምበኣ። 33 አም (አት ኡርቶንት መዕንት አነነ አኬኢተ እኮተኔ ሎካቸክ ጫመ ፋሽ። 34 ገርንተ ግብጥ ባደን ዮ ምናደብኤ ህወ ጡጅ ቅትንንክስን መጮጭ ፈአሰስተ ድሬም፤ ቴሱ አት ከበ ዋል፤ አን ኬስ ግብጥ ባዱ ሰሃንኪ) ይታ መገን ላንት አስበ ዋልቶኣ። 35 (ገሻንቹሃ፤ ፍርዳንቹሃ አኩንተ ዳናንሴሄ አዩት?) ይት ካደስ ሀኪ መሰሉ ሀኪን ዱብ አዜን ጡደምስ መላክቹ ዉዲን መገኑ ገሻንቹሃ፤ ፈአሳንቹሃ እስ ሶኮስ። 36 ሀኩ መሰን ግብጥ ባደኒ፤ ቢሽ በሃራኒ፤ ሸላዱ መዎ ጋ ኡለ ኡዱመኣኒ ማለሉታ፤ መላታ ሁጀተን ግብጥ ባዲች አወንስ ፋሺስ። 37 ሀኩ መሰሉ አስራኤል አሶ (መገኑ እስ ኬእሾገንክ ሀዘካቸዕኔ ሀራጋንቹ ኬእስኖከዕኔ፤ እሲች መጮጭዬ) ዩሃ። 38 ሀኩ አስን ሲት ዱን አሴን ጠሃቄ መላክቹኒ፤ አናካንተኔን ኡለ ኡዱመኣን ማበር ሚሬሮኒ በርንም ዮሃ፤ ኒሳ አሰተ ሄቶተ አታ ሴር ሳንተ አቄኣ። 39 እሲንክ እናከኔ አዘዘንቶተ ኢትትምበኣ፤ ጠሁ አኮዳ ኅምብቶስ፤ ዎዘናንተስን ግብጥ ባዱ ፈንቀልቶተ ሀሰኣ። 40 ሀኪኔንክ እሶኦት አሮኒ፤ (ኩ ኒስ ግብጥ ባዲች አወንስ ፋሺኔ መሰሉ መ አኮንዶ ደንግምበኣ፤ ብሬንተኔ መረንተን አወንስታ መገተ ኒሳ መከሰኔ) ይቶኣ። 41 ሀኪ ጀቹንተ

ዊኦቹ መክሶኣ፤ ሀኪን ቆጶን መገኒንክ ክትመ ክትንቶኣ፤ ህተን አንገስ ሁጀንን በጀቶንቶኣ። 42 ጠሁ አኮዳ መገኑ እሶኦች አነነ አኮ፤ አራቾሃ፤ አገንቹሃ፤ ቢዚሃ ሰንዱንተ ህግሽ አሴሰ፤ ሀኩን አኮንኩ ሀራጋን መጣፋን (አዕናኦት አስራኤል ምን መን)፤ ሸላዱ መዎ ጋ ኡለ ኡዱመኣን ዱሌ መ ግዘሃ፤ ክትመሃ ህንጫቴንተኤንዶ? 43 ሰንዱኖስተ መከሴንተ ምስለተ አሶኦንት (ሞሎኩ) ዩኖ መገንዕኔ ዱንክነሃ፤ (ሬፋን) ዩኖ መገንዕኔ ቢዚች ምስለሃ አይቴን መረንቴንተ፤ አንን (ብብሎ)፤ ዩኖ ባዲች ካጵ ዉዱ ቄርሳንክዕኔ) የመም ጣፈሞተኔሃት። 44 አበናካሃኔ ኡለ ኡዱመኣን መገኑ ምናደበንተስ ደቀመኖ ዱንክነት፤ ዮስ አኬ፤ ሀኩ ዱንክነትኩ መገኑ መሰሉ ኩሎስን ጡድሾስጊን መኪሃ አኬ። 45 አበናከንትኔ ሀኪ ዱንክነ ኮዳ አቅት መገኑ ብሬቸስ ፋሺ እይሁደ አኩምበ መን ባዱ አን ጃተ አያሶንን፤ በርገንት አግሶኣ፤ ዳዊቱ ዶሎ ኢለንቀጤችን ሀኪኔ ሄኣ። 46 ዳዊትን መገን ብሬን አብን ደቅ ያቆቢ ፍካን ሚሬሮን መገኒ ገልቲ ምን አህኖ ምን ምኖተ መገኑ ኡጫኦ። 47 ጠሁ አኮዳ መገኒ ምን ምኖ ስለምኔት። 48 አኮዳ አሱ መገኑ መን አንገት ሁጀቶ ምኔን ሄአናበኣ፤ ኩንን ሀራጋንቹ ጠሃቀን 49 (መገኑ ሰሞ ዎሞመኤየ በርጫመ፤ ኡሰንት ሎከኣ ሃንታሃበ፤ ኤሳ ህትንን ምን ምንቴነዕኔ? አንዶ አን ፎሎጫንስ መዕንት ህትጋምተን? 50 ከ ሆረረንክ አንገኦ ሁጀቱሃረበኣንዶ? ዩሃ) ይ ጣፎወ ጠሀ። 51 አዕናኦት ዩመረ ሀዕይቴንምቡ፤ ምዘሃ ዱደንተ፤ መጨዕኔ አቅትምቡ፤ አናከዕኔ ጡማንቹ እያን ኡርጫንቶገንክ አዕናኦቲ ኡርጫንቴነዮንተ። ዳህራጋኒች እናከዕኔ ሸርቱምቡ ሀራጋንቹ አዩት? ጡማንች ዋሱ ብርስት ኩልቶረንክ ሽቴንተ፤ ህትጉንተ ሀኪ ጡማንቹ ዩሱስንክ ህግሴን እሲን ሽቴንተስ። 53 አም መላክ ዉዲን መገን ሴረ አቅቴንተ አኬ፤ አኮዳ ቆረቢንምበኣ። ዩሰ።

7:42-43

አሞ. 5:25:27

7:44

ሀሀ. 25:9:40

7:45

አሞ. 3:14:17

7:46

2ኛኡ. 7:11:16

1ኛኡ. 17:1:14

7:47

1ኛኡ. 6:1:33

2ኛኡ. 3:1:17

7:49-50

አሰ. 66:1:2

7:51

አሰ. 63:1:10

8:3
ሶቀ. 22:14-5
ሶቀ. 26:9-11

እስጥፋኖሴ ክኒን ቀሴን ሼመን

⁵⁴ ያለ መኑንኩ ህክን መጮቶ ጃተ አብሰ እመዕረንት እስጥፋኖሴ አሌን እንቁተ ኢጦአ። ⁵⁵ ጠሁ እኮዳ እስጥፋኖስ ጡማንቹ እያኑ ዊሚየንስ ሰማ ለቅ ቀሽ አፍ ጡደን መገን አብንሃ፤ መገን መኪ ወዲን ኡሬ ዩሱሰሃ ጡጅኪእ ⁵⁶ «ሀኩዕኒን ሰሞ ፈንሚየን መንች ቤቱ መገን መኪ እንገ ወዲን ኡሬኢ ጡደዮም» ዩእ። ⁵⁷ ጠሁ እኮዳ እሶኦት አበ ላጋን ያርተን መጨስ አፍሰ ሚጡ እክ አሌንተሰ ደጉዶእ። ⁵⁸ ከተሚች ኤተሩንክ ፉሽት ክኒን ቀሶስ፤ ነቃሸተ እክ ቀሶሩንኩ አድሸሰ «ለአሌ»[†] ዩኖ መቶ ሀርድች ሉከባን እፉሽቶእ። ⁵⁹ አሶኦንት ክኒን ቀሰኔየንስን እስጥፋኖስ «ቀርች ዩሱስ! ፎልእ አቅ» ይ ኡጮእ። ⁶⁰ እስን ጉሉጽ «ቀርች! ከ ሀጣተ ዎልሶትስ» ያን አበ ላጋን ያር፤ ህክንን ይኪእ ሬሄእ።

ሳሌል አመዕናን ማበረ ሸሬገ

8 ¹ ሳሌል እስጥፋኖሴ ሬሆን ኢተሚ እኪ፤ ህክ በርንክ ዩሩሳሌመ ዮ አመዕናን ማበር አሌን አቡ ሸረንቹ እኩ፤ ሀተ ጀቹተ ሶቀማኒች በጋን አመዕናኑ ሆሩንኩ ይሁድ ባዱሃ፤ ሰማር ባዱሃ ብንቶእ። ² አመዕናን ቃርቶ መት እስጥፋኖሴ ሞግኪእ ቃረገ አኦእ። ³ ጠሁ እኮዳ ሳሌል አመዕናኑ በእሶተ አጳመዮ እኪ፤ አሞ ምኒች ምን አገን አመዕናን ሚንቱሃ፤ ጎነሃ ጎሾሽ ፉሽን ኡሱር ምን አግሰዮስ እኪ።

ምሽራች ላገት ሰማር ባዶን ሰበክንቶገ

⁴ ሀኩ ብንቶሩንኩ ምሽራች ላገተ በሀተን ሰበኩእ። ⁵ ፍልጳስን ሰማር ባድ ከተማች መቱ ከተመ መር ክርስቶስተኔ እዋጀዮስ እኪ። ⁶ ምናደቡንኩ ፍልጳስ ኩለኖረ መጮቶ ጃታ፤ ሁጀተዮ እኪ መላተ ጡዶ ጃታ ዎህነስ ሚጡ እስት መጮቶቶእ። ⁷ ሀቡሱንኩ ሆለመ መኒች አበ ላጋን ያረን ፉለዮ እኪ፤ አሞ ሆለመት ሺሃከቲ፤ ድናከቲ ፈይቶእ። ⁸ ሀክንተኔ ህክን ከተማን አበት በጅተት አኮእ።

⁹ ጠሁ እኮዳ ህክን ከተማን ሄአኖ መቱ «ሰሞኔ» ዩኖ መንቹ ዮ እኪ፤ አሰን «አን አባ» ያን እስመተ ሁጀተንኪእ ሰማር ባድ መነ ማስልሲሰዮሃ እኪ። ¹⁰ ከተምስ መኑንኩ አቢች ቀሁ ኢለንቀጢች ህክ መንቹ «ኩ መንቹ (አባ) የመመኖ መገኔየ መቆ» ይተን ሆሩንኩ

መጮቶተዮሴየ እኪ። ¹¹ ሆስመ ዶሲች አፍ አሰመቲንተስ ማለልሲሾስተኔ ያኖረ መጮቶተዮስ እኪ። ¹² ጠሁ እኮዳ ፍልጳስ መገን ዎሞመተኔሃ፤ ዩሱስ ክርስቶስተኔሃ ሰበኩስ ምሽራች ላገተ አመዕናንቀሀኒች ህኪን ጎኑሁ፤ ሚንቱሁ ጠመቀንቶእ። ¹³ አሞ ሰሞን ገጉንኩስ እመዕን ጠመቀሞ፤ እሰን ፍልጳሴን ሚጡ እኩ፤ አሞ ፍልጳስ ሁጀተኖ መላታ፤ እበ ማለሉታ ጡደን ማለሉየ እኪ።

¹⁴ ሀተ ጃተ ዩሩሳሌመ ዮ ሶቀማኑ ሰማር ባድ መት መገን ላገተ አቅቶገ መጮት ጳጥሮሴ፤ ዮሃንሴኒ እሶኦበ ሶኮእ። ¹⁵ ጳጥሮሲ፤ ዮሃንሲ ህከበ ኢልቶ ጃተ ህኩ መት ጡማንቹ እያነ አቅታገ መገኑ ኡጮቶሰ። ¹⁶ ዳፉንኩስ እሶኦት ሆሩንኩ ቀርች ዩሱስ ሱዕሚን ጠሲን ጠመቀንቱ በጋን እሶኦች ሚጥሰ አሌኒ ጡማንቹ እያኑ ድርምበእ እኪ። ¹⁷ ሀከኒ ጳጥሮሲ፤ ዮሃንሲ እሶኦ አሌን አንገሰ ኡጅቶእ፤ ህኩ መኑንኩ ጡማንቹ እያነ አቅቶእ። ¹⁸ ሰሞንን ሶቀማኑ አንገሰ መን አሌን ኡጂን ጡማንቹ እያነ እስታገ ጡጂ ጃተ ግህ እሶኦ ኤብ ¹⁹ «አንገእ አሌንተስ ኡጂሚ ሆሩንኩ ጡማንቹ እያነ አቅንተ ኤሳሃ ከ መቆ አሰዬኤ» ዩሰ። ²⁰ ጠሁ እኮዳ ጳጥሮስ «መገን እስንቹ ግዚን ደቅቶተ ሰውቶንተተኔ ብሩክ ኪሳንን በርንም በኡኑ። ²¹ ዎዘኩክን መገን ብሬን ጠቢኒ እሁምቡተኔ ከን ጠሃን ኪሳ ቤቀንቹ እንዶ ሳሙ ዮኪበእ። ²² እጅ ተን ሂለ ሁጂንተክ ጋብት ቢረ ይ፤ አይ ደን ዎዘንክ ሰውተ አጉረኖሄደ መገኑ ኡጮ። ²³ ዳፉንኩስ አት አብሰ ሂለ ቂንሻኒ፤ ሀጣት ኡሱርኒ ዮንትጉ ጡደመዮኤ» ዩሰ። ²⁴ ሰሞንን «ቴሱ ጠሃቴንተሪች ሚጡሩ እሌንተእ ኢሉምበገ አዕኖኦንት መገኑ ኡጮዩኤ» ይ ፈንቀሺእ።

²⁵ ጳጥሮሲ፤ ዮሃንሲ ቀርች ላገተ ነቀሶሀኒቹ፤ ኩልቶሀኒቹ ህኪን ሆለመ ሰማር ባዶን ዮ መን አላካን ምሽራች ላገተ ሰበክን ዩሩሳሌመ ፈንቀልቶእ።

ፍልጳስ መቱ አቶጲ መንቹ ጠመቆገ

²⁶ መገን መላከቹ ፍልጳሴ «ጠቅት ዩሩሳሌሚች ጋህ መስኖ ዎቃ ዎሮ ወዱ መር» ዩሰ፤ ህኩ ዎቆንኩ ኡሰ ኡዱመእን ዮሃ ዎቃ እኪ። ²⁷ እስን ህክምቢች ኪኦ መር፤ «ክንዳኪ» የመንታ እቶጲ ባድ ዎማ ዮሴ ግዝ አሌን ሆራንን ሹመሃ፤ ገሻንቹሃ እኪ መቱ ሙሬሰኡ እቶጲ መንቹ መገኒ ሰንዶተ ዩሩሳሌመ መሬ እኪ። ²⁸ እስን ፈንቀል አርቀን ጋሬንተስ እፉዕል ሀራጋንቹ እስያሴ መጣፈ እነበበዮ እኪ። ²⁹ ጡማንቹ እያኑንኩ ፍልጳሴ

«ህተን ጋሬቤ ህንጭት ደቀም» ይህ። ³⁰ ፍልጶስን ህከበ ደጉጅ መር ህኩ አቶጳውቼ ሀራጋንች እስያሴ መጣፈ አነበበኔየን መጮጭ «አነበበንቲ ቆርስተዋንትንዶ?» ይህ። ³¹ ህኩ መንቹንኩ «ሂር ኩለኖኤ መንቹ ዮበኢ ሀተኦ ቆርሲ ደንዳም?» ይ. ፍልጶሴ «ጋሬ አል ፋልት ኤሳን አፋዕል» ይህ። ³² እስን መጣፈች አነበበዮኦኪ መዕንት

«ሆለገ ዱለመኖ መዕንተ አተአዋ፤

አርዘተ ጠርታሪ ብሬን ሰዕምታ

ሆለ ቡታከገን አርሰ ፈንምበኦ።

³³ እስን ገደሞ፤

ጠቤኑ ፍርዱንኩ አስምምበስ፤

ሄቸስን ኡለ አሊች ከመንቶተኔ

ቀለንቸስተኔ አይ ኩሊ ደንደኖ?»

ያኖወበ እኪ። ³⁴ ህኩ ሙሬስኡንኩ ፍልጶሴ «ሀራጋንቹ ካን ጠሃቂኢ አይተኔሃት? ገግስተኔሃትንዶ ዎሉ መንቸተኔሃት? ሀኦ ኩሌኤ» ይህ። ³⁵ ፍልጶስን ህከን መጣፈች አፍ ዮሱስተኔ ምሽራች ላገተ ኩሉስ። ³⁶ መረንተንን ዎኡ ዮበ አልቶ ጃተ ህኩ ሙሬስኡ «ዎኡ ኩዕኔን፤ ኤስ ጠመቀሙ ም ከመኖ?» ይህ። [³⁷ ፍልጶስን «ዊማንከ ዎዘኔን አመዕንቲንትደ ጠመቀንቶተ ደንድታንት» ይህ፤ ሙሬስኡንኩ «ዮሱስ ከርስቶሉ መገን ቤቱ እሁስ አመዕናም» ይህ።] ³⁸ ሙሬስኡንኩ ጋርተ ኡርሴኖገ አዘጀ፤ ለሙንኩ ዎእበ ድርቲየን ፍልጶስ ጠመቆለ። ³⁹ ዎኦ አዚች ፋልቶሀኒች ዘኪን ቀርች አያኑ ፍልጶሴ አርሾ፤ ሙሬስኡንኩ ለንኪ ፍልጶሴ ጠድምበኦ፤ እኮዳ በጅቀመን ዎቃስ መረሞ። ⁴⁰ ጠሁ አኮዳ ፍልጶስ «አዘጠሰ» ይኖ ከተማካን ደገሞ፤ እስን ቂሳር ከተመ ኢሊንቀጤች ከተማካን ሆራንን ዘህን ምሽራች ላገተ ሰበከዮ እኪ።

ሳኦል ዮሱሰ አመዕኔገ

(ሰቀ. 22:6-16፤ 26:12-18)

9 ¹ ጠሁ አኮዳ ሳኦል ቀርች አወናኑ ሾተ ቲሱ ሸዕለን አበ ቂስቸበ መሮ። ² እስን ቀርች ዎቃ አወንታ መነ ጎነሃ፤ ሜንቲሃ ደንደ ሆረንከ ኡሱረን ዮሩሳሌመ ዋሾተ ደንዴሳስ ደዳቤተ ደማስቆስ ከተማን ዮ ጠጽተ ምናከ አወንሳንበ ጣፍ አሱንተስ አበ ቂስቸ ጠዕሜእ። ³ መረንን ደማስቆስ ኢሊ ሆሻሽሀኔን ደንጎን ሰሜ ጫኩ ሄጊንጎተስ ቤሌሌሾ። ⁴ ህተ ጃንተ ኡለ ኡብኪኦ «ሳኦሌ! ሳኦሌ! ሚ ሸርተዮንቲኤ?» ይታ ላገተ መጮጭኦ። ⁵ እስን

«ቀርች! አት አይት?» ይደ «አን አት ሸርታንቲኤ ዮሱሳት፤ ቀሰኖ ብረት ሃንቶንትደ እብሽ ሂስኖኪ» ይህ። ⁶ ሳኦልን ሁጠኔ፤ ማለሰኔ «ቀርች መ አሱንተ ሀሰን?» ይህ፤ ጠሁ አኮዳ ቀርቼ «ጠቅት ከተመ አግ፤ ህከኔ መ አስታንትንዶ ኩለመኖሄ» ይህ። ⁷ እሲን በርገንት መረንተዮኦኪ መኑ ጠሃቀዮሲ አይትንዶ ጠዱዕነ ላገተ ጠለተ መጮተን ጀልት ኡርቲ እኪ። ⁸ ሳኦል ኡብቢች ጠቅይ ጠደኖደ እልስ ሜጡራ ደግምበኦ እኪ፤ ህከኔ እሲን በርገንት ዮሩ አንገስ አፍ መጠገን ደማስቆስ ከተመ አግሶስ። ⁹ ህከኔን እልስ ጠዱዕናቺ፤ እቲዕናቺ፤ አጉዕናቺ ሰሱ በር ኤጌሮ።

¹⁰ ደማስቆስን «ሀናንዩ» ይኖ መቲ አወናንቹ ዮ እኪ፤ ቀርቹንኩ አሱ ሀቂን «ሀናንዩ» ይህ፤ እሲን «ቀርች! አን ከኔ ዮም» ይህ። ¹¹ ቀርቹንኩ አሱ «ጠቅት (ጠቢን) የመመኖ ዎቃ መር፤ ህከኔን ይሁድ ምኔን ዮ (ሳኦሌ) ይኖ ተርሴስ ባድ መንቺን ደቀሞ፤ ዳፋንኩስ እስ መገኑ ኡጪዮእ። ¹² እስን ጡዲ ደንዱንተ (ሀናንዩ) ይኖ መንቹ አግ አሌንተስ አንገተ ኡጀኔየን ሀቂን ጡጀእ» ይህ። ¹³ ጠሁ አኮዳ ሀናንደ ፈንቀሽ «ቀርች! ኩ መንቹ ዮሩሳሌመ ዮ ጡማኑ አስቶንት መንከ አሌን ሀወንከተ ሂለተ ሁጅተ አሌእንዶ ሆለመ መኒች መጮጭም። ¹⁴ ከኔን ሱዕመከ ገኦታረ ሆረንከ ኡሱሮተ ቂሳከ አወንሳንች ዳኖመት አስንቲስ» ይህ። ¹⁵ ጠሁ አኮዳ ቀርቼ «እስበ መር፤ ኩን መገኑ አመዕኑምሶ መኒሃ፤ ዎማከሃ፤ እስራኤል አሶሃ ፈኦሳንቹ እሁኦ ለሊሶተ ኤሳ እነተ አደተ እኪሃ። ¹⁶ ዳፋንኩስ ሱዕምእተኔ ሀወንከ ሀወ አቂ ሀስሰኖስንዶ አን እቢ ጡድሳንስ» ይህ። ¹⁷ ሀናንደን መርኪኦ ምን አን፤ አንገስን ሳኦሌ እሌን ኡጅ «ኢ ሀየ ሳኦሌ! ህኩ ዋልተኔየን ዎቃን ጡደምሄ ቀርቼ ዮሱሱ ለንኪ ጡዱንታ፤ ጡማንቹ አያኑ ዊሙንተሄ ሰኪኤ» ይህ። ¹⁸ ህተ ጃንተ እሌቸስ ግዕልገ ዮሩ ኡቢየን ዎነገን ጡዲ ደንዴእ፤ ጠቅይን ጠመቀሞ። ¹⁹ እቸንተ እቸ ቃሮ፤ ደማስቆስ ዮ አወናኒን በርገም ቀሁ በር አፋዕሌእ።

ሳኦል ደማስቆስ ከተማን ሰበከገ

²⁰ ሳኦልን ደዕልን ደማስቆስ ዮ ጠጽተ ምናን «ዮሱሱ መገኔየ ቤቱ» ያን ሰበኩ አር። ²¹ መጮቶሩ ሆሩንኩ ማለልት «ኩን ዮሩሳሌመ ከ ዮሱስ ሱዕመ ገኦታረ በኦሾወ መንቹበኦንዶ? ከኔ ዮስረ ኡሱር ቂሳከ አወንሳንበ አርሶተ ከበ ዋሌሃበኦንዶ?» ይቶእ። ²² ጠሁ አኮዳ ሳኦል ዎናችን

9:23-25
24፫, 11:32-33

እበ ቃረን መር፤ እሞ ደማስቆስ ሄኦ አይሁዲ ክርስቶሱ ይሰረዝ እኩን ቃርስ ኩሰን ይታረ ሆጋን እስኖስ እኬ።

²³ ሆላመ በሬች ዘኪን አይሁዱ ሽቶስተ ኤረንቶእ።

²⁴ ጠሁ እኮዳ ሳኦል ኤረስ ደጎ፤ እሶኦንት ሳኦል ሽቶተ ከተመ አጌኖ ጎጫካን አጎከርሃ፤ በሬሃ ቆረበዮ እኬ።

²⁵ ጠሁ እኮዳ እወናኑስ እሱ ቀርጫታን ምርት አጎከሬን መስት ግምብ ኦተ አሊን ኤተሩ ሰቅ ድሪሶስ።

ሳኦል ዩሩሳሌመ አሮቄገ

²⁶ ሳኦል ዩሩሳሌመ ኢሌ ጃተ ህከኔ ዮ እወናኒን ሚጡ እሆተ ህሾ፤ ጠሁ እኮዳ እሶኦት ሆሩንኩስ እስ እወናንቼ እኩን እመዕኑሆንተኔ ዋጅቶስ። ²⁷ ጠሁ እኮዳ በርንባስ ሰቀማንበ ሳኦል አፍ መርኬእ ቀርቼ ዩሱሱ ሳኦል ምቃን ጡደሞስጋ፤ ጠሃቄስጋ አሞ ደማስቆስ ከተማን ዩሱስ ሰራሚን እማማን ሰበኮጋ ኩሎስ። ²⁸ ህከኔ እስ ዩሩሳሌመ እሶኦን በርንም ፋላን አገዮ እኬ። ²⁹ እሰን ቀርቶ ዩሱስ ሰራሚተኔ እማማን ሰበኮዮ እኬ፤ ግሪክ ባድ እፈን ጠሃታ አይሁዲን ጠሃቀዮእኒ፤ አደመዮእኒ እኬ፤ እኮዳ እሶኦት ሽቶስተ ሀሶእ። ³⁰ ህከን እመዕናኑ ደጎ ጃተ ቄሳር ከተመ አሮሶስ፤ ህከቢችን ተርሲስ ከተመ አሮቀናገ እስቶእ። ³¹ ይሁድ ባዶኒ፤ ገሊል ባዶኒ፤ ሰማር ባዶኒ ሆራንን እመዕናን ማበሩ ቃርት ጡሚን ሄኦእ፤ እሞ መገኑ ዋጂኒ፤ ጡማንቹ እያኑ ቃርስኔየንባ በተእን መርቶእ።

ጲጥሮስ ሊድን እዮጲ ከተመ መርገ

³² ጲጥሮስን መዕኒች መዕንተ ዘህን ሊድ ከተማን ሄኦ ጡማንበ ድሬእ። ³³ ህከኔን ሄዘቱ ምጋ ደስ መንቹ እከ ሄኦ «ኤናሴ» ዩኖ መቱ ሺኬ መንቹ ደጎ። ³⁴ ጲጥሮስን «ኤናሴ! ዩሱስ ክርስቶሱ ፈይስኖሄ፤ ጠቅተ መዕነከ ዌኤ።» ዩስ፤ እሰን ህተ ጃንተ ጠቅዬእ። ³⁵ ሊድን ሳሮን ከተማን ሄኦ መኑ ሆሩንኩ ህከ መንቹ ጡድ ቀርቾን እመዕንቶእ።

³⁶ እዮጲ ከተማን «ጠቢተ» የመንታ መትት ዩሱስ እወናንቹት ዮ እኬ፤ እሴን ግሪክ መን እፈን «ዶርካሴ» ዩኖተ እኬ፤ ሂረቱንትስ «ጉምቾ» ዩሃ እኬ፤ እሴን በሬድመት ዊንቴሊተኒ፤ ቡጢ ካዕልታታኒ እኬ። ³⁷ ህከ ጀቼተ እሴን ሞስ ሬቶእ፤ እሶኦንት ሬሽሌ አጎሽት ፎቅ ምኔን እፋሽቶእ። ³⁸ ሊድ ከተመ እዮጲ ከተሚ አጎጠንተ እኮተኔ እዮጲ ከተማን ዮ ዩሱስ እወናኑ ጲጥሮስ ሊድ ከተማን ዮገ መጮጭት እስበ ለመ መንቹ «ኒበ ደዕልት

ዋል» ይት ሶኮእ። ³⁹ ጲጥሮስን ህከን ሶሆንቶሪንን በርንም ዋሎ፤ ኢሌ ጃንተ ፎቅ ምን ፋሽቶስ፤ ህከኔን እሮ ሬሄ ሚንቱ ሆሩንኩ ብሬንተስ ኡርት ጠቢተ እሶኦን በርንንት ዮ ጃተ ሁጀቶ ቀምስታ፤ አድሸታ ጡድሰን አኦእ። ⁴⁰ ጡሁ እኮዳ ጲጥሮስ እሶኦተ ሆረንከ ሀደተ ፋሽ ጉሉጽ መገኑ ኡጫእ፤ እሰን ሬሹ ዮ ጫዱ ፈንቀል «ጠቢተ፤ ጠቅዶ» ዩእ፤ እሴን እሊሴ ፈንት ጲጥሮሴ ጡድ ጃተ ጠቅት እፋዕልቶእ። ⁴¹ እሰን አጎገሊ እፍ ጠቀእ ጡማንሃ፤ እሮ ሬሄ ሚንቱሃ ገእኬእ ፎሎሴ ፈንቀሊየን አሰስ። ⁴² ህከ ጠሁንኩ እዮጲ ከተማን ሆረንን መጮጫ፤ ሆላመ መንኩ ቀርቾን እመዕኔእ። ⁴³ ጲጥሮስን እዮጲ ከተማን ጎገ ዙገኖ «ስሞኔ» ዩኖ መንቹን በርንም ሆላመ በር እፋዕሊእ።

ጲጥሮስ ቆርኔሎሴን ደቀሞገ

10

¹ ቄሳር ከተማን ሄኦ «ቆርኔሎሴ» ዩኖ መቱ መንቹ ዮ እኬ፤ እሰን «ጣላን ባድ ጎንተ» ዩኖእኬሀኒ ጥቤዮ ሀሰቀ እኬ። ² እሞ ምንስ መኒን በርንም መገኒ ሰገደን መገኑ ዋጅኖወ መንቹ እኬ፤ ሀትጉንተ ቡጢ አብሽ ካዕልን ሆረንተ ጃተ መገኑ ኡጫኖወ መንቹ እኬ። ³ መቱ በር ሆንሶ ሳታን መገን መላከቹ «ቆርኔሎሴ!» ይን ገእን እስበ እገኔየን ህቄገ ጡደሞስ። ⁴ እሰን መላከቹ ቀሽ አፍ ጡድን ዋጅኬእ «ቀርቾ መሃን?» ዩእ፤ መላከቹንኩ «ኡሶቱኪ፤ ቡጢ ካዕልታንት ካለቱኪ መገን ብሬን ቃገንታንትገ እስቱኬ። ⁵ ቱሱ እዮጲ ከተማን ዮ (ጲጥሮሴ) ዩኖ ሰሞኔበ መነ ሶከ ገእሊስ። ⁶ እሰን ምኑስ በሃር ሺኖን ዮ ጎገ ዙጋንቾ ሰሞኔ ምኔን ኮህነቱ እፋዕሊእ፤ እሱ ሀሰስኖሄረ እስ ኩለኖሄ» ዩስ። ⁷ እሴን በርንም ጠሃቀዮእኬ መላከቹ እሲች እነ፤ እከ አሮቄኢች ዘኪን ቆርኔሎስ እስ ሁጀታኒች ለመሃ፤ ሆረንተ ጃተ እሱ ቆረባ ምታደሪች መገኑ ዋጅኖ መቱ ምታደርቹሃ ገእ። ⁸ ጠሀ ሆረንከ ኩሊኬእ እዮጲ ከተመ ሶኮስ።

⁹ ለገከ በር ገስመ እሶኦት መርት ከተመስ ሆባስ ጃተ ሌሆ ሳት ቁንጠ ጲጥሮስ መገኑ ኡጫተ ፎቅ አሌን ቆጥገ ዮ መዕንተ ፋሎ። ¹⁰ እሰን ጎሬከ እቶተ እቶተ ሀሺ እኬ፤ እቶንተ ቅጠንሊንቀጫች ገንስ ሀበኖገ እስኖ ሰሙታን አጎ። ¹¹ ህተ ጃተ ሰሞ ፈንሚየን ሾሎ ጫዱን ኡሱረም ጫልጫልዬ አኮን አጉደኖሩ ሰሚች ኡለተ ድረኔየን ጡጆ። ¹² ህከን እዚንን እነኑ እነኑ ሀገሩ ሞቼሁ፤ ሃሞንተስ ሹርታሩ፤ ሰማን ቡርታ ጫኦቲ ዮ እኬ። ¹³ እስበገከ

«ኢፕሮሴ! ጦቅት ካን ዱልት እት» ይታ ላገት ዋልቶእ።
¹⁴ ጠሁ እኮዳ ኢፕሮሴ «ቀርቶ! እህኖበእ፤ እን ህትን ቡሽረ እንዶ ሃሻረመረ እች ከሰበእ» ይእ። ¹⁵ እሞ ለንኪሃ «መገኑ መጫርሴኢ እት ቡሽሶት» ይታ ላገት ዋልቶእ።
¹⁶ ህኩ ጠሁንኩ ስስተ ኮዳተ እኮህኒች በከን ኦኮነሰ ሚጢን ሰማ ኦሮሴን ከሚመ።

¹⁷ እኛ ኢፕሮሴን ህቂን ጡጆ ጠህተኔ «ኩን እኮ ሚሃት?» ያን ያህኖንተስ መለመደያንን ቆርኔሎስ ሶኮ መኑ ስሞኔ ምን ጠዕምተን ኡሮ ኡርቱ እኬ። ¹⁸ እሶአንት ላገሰ ጦቅት «(ኢፕሮሴ) ዩን ገሌኖ ኮህቹ ስሞን ከኔ ዮእንዶ?» ይት ጠዕምቶእ። ¹⁹ ኢፕሮሴን ህከን ጡጆ ጠህተኔ ሰውያኔያንን ጡማንቹ እያኑ «ህኩሳን ስሱ መኑ ሀስኖኪ።
²⁰ እሶአት አን ሶኬያን ዋልቱረ እኮተኔ ጦቅት ድርት መለንቱዕናች እሶአን በርገንት መር» ይእ። ²¹ ኢፕሮሴን ህከን መንበ ድርኪእ «እዕናኦት ህሴንተ መንቹ አኔት፤ ዋልቱንታ መ ዳሬኔት?» ይሰ። ²² እሶአንት «አይሁድ መኑ አብሳስ መገኑ ዋጀኖን በሬዱ (ቆርኔሎሴ) ዩኖ ጥቢ ሀለቅቹ ሶኬያኔት፤ እሲንከ ኪበ ሶኬያን አት ምንስ መርት ይታንትረ መጫንቱ ጡማንቹ መላከቹ ኩሌስ» ይቶእ።
²³ እሰን እሶአት ምን እግሽ ገግስ ኮህን ኮህሸስ፤ ለንከ በሬ ገሰመንከ እሶአን በርገም መርተ ፋሎ፤ እዮኢ ከተማን ዮ አመዕናኒች መጡቱ እሲን በርገንት መርቶእ።

²⁴ ለንከ በርገከ ቄሳር ከተመ ኢልታደ ቆርኔሎስ አለመሲ፤ አብስ ህንጭታስ ጀለታ ገኦ እሶአንን በርገም ቆርበዮስ እኬ። ²⁵ ኢፕሮሴን ህከበ ኢል ምን እን ጃተ ቆርኔሎስ ኢፕሮሴን ደቀም ሎካንተስ ኡብ ስገጀስ።
²⁶ እኮዳ ኢፕሮሴ «ጦቅይ! እኔ ኪገን መንቸው» ይ ጠቀሴስ። ²⁷ ኢፕሮሴ እሲን ጠሃቀንን ምን እገናደ ሆለመ መኑ ጠጽ ዩኢ ጡጆኪእ ²⁸ «እይሁድቹ ምሎ ዜሪን ጣጩ እንደ ምንስ እኑ አስመምቡ እኮገ አዕናኦት ገጉንኩሳኔ ደኒነንተ፤ እኮዳ ኡሳ መገኑ ህከ መንቹሃ (ቡሻ እንደ ሽግገአኖው) ዩ ሀሰሎምቦኤገ ጡድሼኤ። ²⁹ ህከኒሃት ኢበ ሶኬንተ ጃተ ግቡዕናች ዋሎሚ፤ (እኛ ገላቲንተኤ ሚሃት?) ይ ጠዕማንከዕኔ» ይሰ።

³⁰ ቆርኔሎስን «ከን ሳታን ከበሬ ሾልከ በር ሆንሶ ሳት አስተተ ምኒንተእ መገኑ ኡጫኔያን አብስ ቤሌሌሳ ኦደሽተ ኦደቂ መቱ መንቹ ብሬንተእ ኡር ³¹ (ቆርኔሎሴ! ኡብቱከ መገኑ መጫንቱ፤ እሞ ቡጢ ካዕልቶንትረ መገኑ ቃኒእ። ³² እኛ እዮኢ ከተመ ሶከ (ኢፕሮሴ) ዩን ገሌኖ ስሞኔ ገላሲስ፤ እሰን ገገ ዙጋንቹ ስሞኔ ምኒን ኮህነቱ

እፋዕሌእ፤ ስሞኔስ ምኑ በሃር ሺናን ዮሃን ዩእ። ³³ ህከኒ ህተ ጃንተ ኪበ ሶኮም፤ አትን ዋሊንተከ ደናሞን እኬንት፤ ቲሱ እሞ መገኑ አበጀኪረ ሆረንከ መጭጭኖተ ሆሩንኩኔ ከኔ መገን ብሬን ጠጽኔም» ይእ።

ኢፕሮሴ ጠሃቂን

³⁴ ኢፕሮሴን ጠህስ ህትተት ያን ጠሃቁ አር «መገኑ አዩሃ ጎዕሎምቡ እኮገ ገርንተ ቲመ ደኒም። ³⁵ ጠሁ እኮዳ ህከን ባድቢ እኮዳ መገኑ ዋጀኖሃ፤ ገርተ እኮ ጠህ አስኖሃ እኮች መገኑ አዩኒ ግበኖበእ። ³⁶ እሞ መገኑ ሆረንከ ቀርቹ እኮ ዩሱስ ከርስቶስ ጫኔን ጡም ምሽራች ኩስን ተ ላገተ እሰራኤል አሶ ሶኮ። ³⁷ ዮሃንስ ጠመቀምተኔ ስበኮህኒች በኪን ገሊል ባዲች አፍ ይሁድ ባዶን ሆረንን እኮ ጠህ አዕናኦት ደኒነንተ። ³⁸ እሞ መገኑ ናዘሬት ዩሱስ ጡማንቹ አያኒን ማሰአስጋ፤ መቆ አሴስጋ ደኒነንተ፤ መገኑንኩ እሲን በርገም ዮተኔ እሰ ደናሙ ጠህ አስኒ፤ ሺጣንቹ ጃቼረ ሆረንከ ሬይስኒ ዘሄእ። ³⁹ እሰን እይሁድ መን ባዶኒ፤ ዩሩሳሌም ከተማኒ አሴ ጠሂ ሆረንከ ነኦት ነቃሸተ፤ እሱንከ ህቃን ስቀልት ሽቶስ። ⁴⁰ ጠሁ እኮዳ መገኑ ስከ በር ሬሆች ኬእሽ ጡደመኖን አሴስ። ⁴¹ ህኩ እሰን ጡደሞ ብርሰን መገኑ ዶዕሬኔ ነቃሻካ ኒሳሃት በጋን ምናደቢ ሆሪሃበእ፤ እሰ ሬሆች ኬእች በኪን እሲን በርገም እንቶምሩ፤ እንገምሩ ነኦታ። ⁴² ዩሱሱንኩ ሬቶሬኒ፤ ፎሲን ዮራኒ ፍርዱንተ መገኑ አሴሲ እሱ እኮገ ነቀንሱንታ፤ ምናደቢ ሆረንከ ስበንኩንታ አበጀኔ። ⁴³ እሰን አመዕናኖ ሆሩንኩ እሰ ሱዕሚን ህጣትስ አተረመ ደቀኖን ህራጋት ሆሩንኩ ነቀሴስ» ይእ።

እይሁድ እኩምቡ መኑ ጡማንቹ እያን እቅቶገ

⁴⁴ ኢፕሮሴ ህከ ጠህ ጠሃቀኔያንን ላገሰ መጭቶ ሆረንከ መን አሌን ጡማንቹ እያኑ ድሬእ። ⁴⁵ ኢፕሮሴን በርገንት ዋልቶ ኑተስም አመዕናን ጫድ መኑ እይሁድ እኩምቡ መን አሌኒ ጡማንቹ እያን አስንቹ ድሬተኔ ማሰልቶእ።
⁴⁶⁻⁴⁷ ማለልቶኢንኩ እሶአት ምሌ ላጋን ጠሃተኔያኒ፤ መገኑ ገለጥተኔየኒ መጫጭቶተኔሃት። ኢፕሮሴን «ኩ ኒገንከ ጡማንቹ እያን እቅቶ መኑ ጠመቀንቱምበገ ምእ ከመኖሳ አዩት?» ይእ። ⁴⁸ እሶአት ዩሱስ ከርስቶስ ሱዕሚን ጠመቀንታገ ኢፕሮሴ አበጀሰ፤ እሶአንት ቀሁ በር እሶአን በርገም ኤጌሩንተ ኡጭቶእ።

ፈጥሮስ አይሁድ እሁምቦ መን ምን
ሚ አጎንዶ ኩሉን

11 ሰቀማንታ፡ ይሁድ ባዶን ዮ አመዕንቶ መትሁ
አይሁድ እኩምቦ መት መገን ላገተ አቅቶን
መጮቶአ፡ ²ሀከኒ ፈጥሮስ ዮሩሳሌሙ ፋሎ ጃተ ኑጉሰንቶ
አመዕናት ³«ኑጉሰሙምቦ መን ምን አግኪኦ እሶኦን
በርገንት እቶንቲ ሚሃት?» ይት አመሬን ጠዕምቶስ፡
⁴ጠሁ እኮዳ ፈጥሮስ ዎናችን አፍ እኮ ጠሀ ሂር ኩሉ
አፎ፡

⁵እስን «አን እዮፌ ከተማን መገኑ ኡጫን ገገኦ ሀባምን
እስኖ ሰውት ኦጪን ዮምሀኒን ሀቂገ ጠደሞኤ፤ ህኩሰን
እኮን እጉደናሩ ሾሉ ቶቼ ኡሱረሚሩ ሰሚች ኢ ቢቼ
ዋሉ፡ «አንን ሀከን ሀንጭይ ቀሽ አፍ ጠዳምደ ሾሎካሙ
ግዙሁ፡ ሞቼሁ፡ ኡስ አሌን ጎደቢን ሹርይተን
መረንታሩ፡ ሰሚ ጫኦቲ ዮኢ ጠጆም፡ ⁷አም (ፈጥሮስ!
ጠቅት ካን ዱልት እት) ይታ ላገተ መጮጫም፡ ⁸ጠሁ
እኮዳ አን (ቀርቶ! እህናበኦ፤ ቡሸረ እንዶ ህርሙ ከበሬ
ኢስንቀጤች አፎንተኦ አፍ ከሰበኦ) ዮም፡ ⁹አም ለገኪሃ
(መገኑ ሙጩርሴረ አት ቡሸሶት) ይታ ላገት ሰሚች
ዋልቶአ፡ ¹⁰ህኩ ጠሁንኩ ሰስተ ኮደተ ህትጉተ እኮሀኒች
በኪን ሆረረንከ ሰማ ለቂን አርሴመ፡ ¹¹ህተ ጃንተ ቂሳር
ከተሚች ኢበ ሰህንቲ ሰሱ መንቹ አን ዮም ምን ኢልቶአ፡
¹²ጠማንቹ አያትንኩ መለሙዕነ፡ እሶኦን በርገም መራምን
ኩሉኤ፤ አም አመዕናኒች ኩ ሴሁንኩ መት ኤሳንን
በርገንት መርቶአ፤ ሀከን መንች ምንንከ አንጎም፡
¹³ቆርኔሶስን መላከቼ ምኒንተስ ኡሬሃን ጠጆጋ፡ «እዮፌ
ከተመ መነ ሶከ ፈጥሮስ የመሞ ስምኔ ገእሲጪየን ¹⁴አቲ፡
ምንከ መትሁ ሆሩንኩ ፈኤነንተ ጠሀ ኩስኖኔ) ዮስጋ
ኩሉኔ፡ ¹⁵ሀከኒን አን ጠሃቁ አፎምገን ጠማንቹ አያት
ዎና ኒሳን ድረገን እሶኦ አሉኒ ድሬኦ፡ ¹⁶ህተ ጃተ (ዮሃንስ
ዎኢን ጠመቁአ፤ አዕናአት ጠማንች አያኒን
ጠመቀንቲነንተ) ዮ ቀርች ላገተ ቃንም፡ ¹⁷አቼ መገኑ
ቀርቶ ዮሱስ ከርስቶሳን አመዕንኖም ጃተ ኒሳ አሴኒን
ህከ አሰንቸንከ እሶኦሃ አሴኢች መገኒን ኡርጫሚ ደንዶተ
አን አዬት?» ዮኤ፡

¹⁸እሶኦንት ሀከን መጮቶ ጃተ መቱ ቀጠ ሰዕምት
አጉርቶአ፤ አም «መገኑ አይሁድ እኩምቦ መኒሃ ፎሊሃንስ
ቢረ ይት ፈንቀልታገ አሴኦ» ይተን መገኑ ገሰጥቶአ፡
¹⁹ተን ዮሉን «መለሙዕነ ያኖ መነ መኒች አካ እሶዕናች ዮሃ

አመዕናት አንጠክ ከተማን «ክርስቶስ መነ»
የመንቶገ

¹⁹እስጥፋኖሴ ሼመሀኒች በኪን ኪኦ ሸረንች ዳፊን ብንቶ
አመዕናት ዎሎ መኒ እሁዕነ ጠል አይሁዳ መገን ላገተ
ኩልተን ፍንቄ ባዱሃ፡ ዎኢን ከበሚ «ቆጵሮስ» ዮኖ
ባዱሃ፡ አንጠክ ከተመሃ ኢለንቀጤች በሀተዮ እኪ፡
²⁰ጠሁ አኮዳ እሶኦች ሙመቱ ዎኢን ከበሚ «ቆጵሮስ»
ዮኖ ባድነ ቀሬን ከተም መት አንጠክ ዋልት ቀርቶ ዮሱስ
ከርስቶስ ምሽረች ላገተ ግሪክ ባድ መኒ ኩልተን ሰበከዮስ
እኪ፡

²¹ቀርቼንኩ እሶኦት ካዕለዮስተኒ ሆለሙ መት አመዕንት
ቀርች ሚዱ ፈንቀልቶአ፡ ²²ሀከን ጠሀ ዱዱቡንኩ
ዮሩሳሌሙ ዮ አመዕናን ማበረ መጮጫም፤ እሶኦንት
በርካባሴ አንጠክ ከተመ ሶኮኦ፡ ²³እስን መር መገን አሰንቸ
ጠጆ ጃተ አብሽ በጅቀም፤ ዊማንስ ዎሀኒን ቀርቶን ቃርት
አመዕንቲረ እከ ሄኦን ሰጀስ፡ ²⁴ዳፋንኩስ እስ ጠማንቹ
አያትሁ፡ አመዕንቲሁ ዊሚሴየ በሬዳ መንቹ እኪ፤ ሆለሙ
መትንኩ አመዕንት ቀርች ሚዱ ፈንቀልቶአ፡ ²⁵በርካባሴን
ሳኦሌ ሀሰተ ተርሴስ ከተመ መር፡ ²⁶እስን ደጎስ ጃተ
አንጠክ ከተመ አፍ ዋሉ፤ ስሙንኩ ዊመ ዎጋ ሀከኒ
ዮ አመዕናኒን በርገንት ሆለሙ መነ ተማርስቶአ፤
አመዕንቶሩንኩ ሀከን ባድ መን አፊን ዎነ ኮዳ «ክርስቶስ
መነ» የመንቶአ፡

²⁷ህተን በራካን ሀራጋት ዮሩሳሌሚች አንጠክ ከተመ
ድርቶአ፡ ²⁸እሶኦችን መቱ «አጋቦሴ» ዮኖ መንቹ ጠቅይ
ኡርኪኦ ኡለ አሌን ሆረገን እሱ ጎሩ እህናገ ጠማንቹ
አያት ለሊጪየንስ ኩሉ፤ ህኩ ጎሩንኩ ሮም ባድ ዎመ
ቀላዶሴ ዶላን ኡቦ፡ ²⁹አመዕናንኩ አትንኩ አትንኩ መቁስ
ቀጠተ ካስቲተ ፋሽት ይሁድ ባዶን ዮ አመዕናኒ ስኩተ
ሙዕርቶአ፡ ³⁰እሶኦንት ጠጽት በርካባሴን ሳኦሌ አንጋን
ኑባብበ ሶኮኦ፡

አሱ ሸረንቹ አመዕናን ማበር አሌን ኢሌን

12 ሀከ ዶስ ዎሙ ሄርድስ፤ አመዕናን ማበረች
ሙመቱ መነ ቃረገ ሀውሰን ኡሱሩ አፎ፡ ²እስን
ዮሃንስ ህዞ ያቆሴ ብሲን ሼኦ፡ ³ህኩ ጠሁ አይሁድ
በጅግሾገ ጠጆ ፈጥሮሴኒ ኡሱሮ፤ ህኩን እኮንኩ ጦሮሹ
እቲነን አብሲኖ አያን ጀቾኔት እኪ፡ ⁴ሄርድስን ፈጥሮሴ
አፍኬኦ ዎሀን ምን አግሾስ፤ እስን ሻሽግ አያኒች በኪን

11:19
ሐ. 8:1-4
11:28
ሐ. 21:10

12:14
19, 12:11-27

መን ብርተ ፋሾስተ ሰውይ ሹሹሉ እከን ከዳን ከዳን ቆረቡንተ ቶነ ሴሆ ዎታደሪ ሀማሽ አሴስ። ⁵ጴጥሮሴን ዎህን ምኒን ቃርሴን ቆረቢነዮመ እኬ፤ ጠሁ እኮዳ አመዕናን ማበሩ እስተኔ ቃርስት መገኑ ኡጭተዮ እኬ።

⁶ሄሮድስ ጴጥሮሴ መን ብርተ ገላስን ሀንጪእስተ ሰውዬ በሬ አንከር ጴጥሮስ ለሞ ሰንሰስቲን ኡሱሪም ለሞ ዎታደር ሜሬሮን እሰኤ እኬ፤ ቆረባኑንኩ ዎህን ምን ጎጫን ኡርት ቆረባዮ እኬ። ⁷ደንጎን መገን መላክቼ ጡደሞ፤ ምንስ አዙንኩ ጫኪእ፤ ጴጥሮሴን ምዛዙስ ኡል በቀእ «ሰርብት ጠቅይ» ዬስ፤ ጴጥሮሴ አንገት ኡሱሪንቶ ሰንሰለቲንኩ አንጋቸስ ኡቦ። ⁸መላክቼንኩ «ቆዕርት ጫመክ ዎዕር» ዬስ፤ እስን መላክቼ ዬገ አሰኤ፤ ቲሱ «ጋብክ እደቅት አወኔኤ» ዬስ። ⁹ጴጥሮስን ሀደተ ፋል አወኖስ፤ ጠሁ እኮዳ ጴጥሮስ ህቄተ ጡደኖ እጉደዮስ በጋን መላክቼ አሰኖ ጠሁ ገርተ አጉድምበስ። ¹⁰ብሬን ቆረቤናባ፤ ህከኒች ኤተሪን ቆረቤናባ ሀማ ከተመ ፋሽኖ ብረት ጡፋ ዮበ ኢልቶእ፤ ህኩ ብረት ጡፋንኩ ገጊንን ፈንሞ፤ እሶእንት ፋልት መቶ ቀጮ ዎቁቸን ሀንእ፤ ሀተ ጃንተ መላክቼ እሲች እነን እከ እርቁእ። ¹¹ጴጥሮስን ዎዘኩስ ፈንቀሴየን «መገኑ መላክቼስ ሶክ ሄሮድሴ አንጋቸ፤ እይሁድ መኑ ቆረባኤሪች ሆሪቺ ፈእሾኤገ ገርንተ ቲመ ደጎም» ዬእ።

¹²እስን ህከ ጠህ ቆርሴሀኒች ዘኪን ሆለሙ መኑ ሜጠማን ጠጵይ መገኑ ኡጪዮበ ማራሚ ምን መሮ፤ እሴን «ማርቆሴ» የመመኖ ዮሃንሴተ፤ አመ እኬ። ¹³ጴጥሮስ ጎች ጡፈ ቆጩ ጀቼተ «ሮዴ» ዬኖ ህከን ምን ሁጀታንቼት ጡዶተ ጎችበ ዋልቶእ። ¹⁴እሴን ጴጥሮሴ ላገተ እኮገ ደጎ ጃተ እብስ በጅጎተኔ ጎቼስ ፈንተዕነን ምን አዝ ደጉደን አግ ጴጥሮስ ፈዶ ኡሬገ ኩልቶስ። ¹⁵እሶእንት እሴተ «መቻርቲንትንዶ?» ይቶሴ፤ ጠሁ እኮዳ እሴ «ገርንተ እሶት» ይተን ቃርስት ኩልቶስ፤ እሶእንት «ጴጥሮሴ ቆረባናወ መላክቼንዶ?» ይቶእ። ¹⁶ጠሁ እኮዳ ጴጥሮስ ጎቼ አጉፋዕነ ሰዕምይ ቆጩእ፤ እሶእንት ፈንተ ጡዶስ ጃተ እብስ ማለልቶእ። ¹⁷ጴጥሮስን እሶእተ አንጋን ቀቀሽ ሰዕምን አስ መገኑ ኡሱሪ ዎኒች ህትጉተ ፋሽስንዶ ኩሉሰ፤ እስን «ከ ጠህ ያቆቢሃ፤ ሀዘካሃ ኩልዬ» ይኬእ እሶእች እነን እከ ዎሉበ እርቁእ።

¹⁸እሩ ሶጀ ጃተ ዎታደሩ «ጴጥሮስ ሀትኮ?» ይተን እብስ ድዶቆሰንቶእ። ¹⁹ሄሮድስን ጴጥሮሴ ህስሲሽ ሆን ጃተ ዎታደሪ ቆርምኪእ ጠዕሜሰሀኒች ዘኪን ሽኑንተስ

እበጀ፤ ህከኒች ዘኪን ይሁድ ባዲች ቄሳር ከተመ ድር ህከኔ አፋዕሴእ።

ሄሮድስ ራሄገ

²⁰ሄሮድስን ጢሮስን ሲዶን ባድ መኒን በአሜ እኬ፤ ህኩ መኑንኩ ሜጡ እከ ዋልት ዎም ምን ገሸኖ ተቄ መንቼ ብላስጠሴ ዎሚን ኢተንሱንተስ ኡጭቶእ፤ ዳፋንኩስ ባዱሰ አቸተ ደቀኖ ህከን ዎም ባዲቼት እኬ። ²¹ህንስ በርንከ ሄሮድስ ዎሞመ እድሸስ እደቅ ዎሞመስ በርጩማን አፋዕል ጠሃቀዮስ እኬ። ²²ምናደቡንኩ «ኩን መገንተ ላገ በጋን መንተ ላገበእ» ይተን ጩንጭቶእ። ²³እስን መገኒ እብን ለሱ ማቦተኔ መገን መላኩ ቀሼየንስ እልስ ዘቡል ራሄእ።

²⁴ጠሁ እኮዳ መገን ላገት ሴእኒ፤ ህራርተኒ መርቶእ። ²⁵ህተ ጃተ በርነባሲ፤ ሳኦሲ ሁጀሰ ጠፍ ዬሩሳሌሚች ፈንቀልቶእ፤ እሶእንት ፈንቀልት ዋልተን «ማርቆሴ» የመመኖ ዮሃንሴኒ እሶእን በርግት እፍ ዋልቶእ።

በርነባሲ፤ ሳኦሲ ተማርሲ ሶህንቶገ

13

«እንጠክ» ዬኖ ከተማን አመዕናን ማበር ሜሬሮን ሀራጋኑሁ፤ አስተማረቲ ዮ እኬ፤ እሶእንት በርነባሲቲ፤ «ገምበለ» የመሞ ሰሞኒቲ፤ ቀሬን ባድ ሉክዮሴቲ፤ ባድስ ሾልክ እር ገሸኖ ዎመ ሄሮድሴን በርገም ሴእ መናኤቲ፤ ሳኦሴቲ እኬ። ²እሶእንት መገኒ ሁጀተኔየኒ፤ ጠንተኔየኒ ጡማንቼ እያኑ «በርነባሲኒ፤ ሳኦሴኒ እን ዶዕሬንሰ ሁጀ እነን አሰዬ» ዬስ። ³ህከኒች ዘኪን ጠንቲ፤ መገኑ ኡጭቲ አንገስ አሴንተስ ኡጅቶሀኒች ዘኪን ማሰእ ሀርሲሶሰ።

በርነባሲ፤ ሳኦሲ ዎኢን ክበሚ «ቆጵሮስ»

ዬኖ ባዱ ኢልቶገ

⁴በርነባሲ፤ ሳኦሲ ጡማንቹ አያረን ሶህንት «ሴሴቀ» ዬኖ ከተመ መርቶእ፤ ህከምቢችን መርከባን አግ «ቆጵሮስ» ዬኖ ባዱ ኢልቶእ። ⁵እሶእንት «ሰልማን» ዬኖ ከተመ ኢልቶ ጃተ እይሁድ ጠጵት ምናን መገን ላገተ አዋጅተዮ እኬ፤ ዮሃንሴንን እሶእን በርገም ካዕስዮስ እኬ።

⁶ህተ ዎኢን ከበንቶ ኡለተ ሆሮመንተሴ ዘህተን «ጳሮስ» ዬኖ ከተመ ኢልቶ ጃተ «ባርዮሱስ» የመመኖ መቱ እይሁድቹ ኪላንቹ ደጎእ፤ ህኩ መንቼንኩ ቆጵየ ሀራጋንቹ እኬ። ⁷እስን «ሰርግዮስ ጳሌሉሴ» የመመኖ ቆረ ገሻንቹ ጃላ እኬ፤ ህኩ ገሻንቹንኩ መገን ላገተ

13:17
ዘሀ. 147
ዘሀ. 12:51

13:18
ዘሀ. 14:34
እዘ. 11:31

13:19
እዘ. 7:1
እዘ. 14:11

13:20
ዘሀ. 2:16
14መ. 3:20

13:21
14መ. 8:15
14መ. 10:21

13:22
14መ. 13:14
14መ. 16:12
መዝ. 89:20

መጪውት ሆኖ በርካባሰ፤ ሳላሰፈ እስከ ገላሲሮ። ማሁ እኩዳ ግሪክ መን አራን «ኤልማሴ» የመም ገላመኖ ኪላንቹ ባርዮሰሳ ሆኑ ገሻንቹ አመዕኑምባን ሆኖ በርካባሰ፤ ሳላሰፈ ኡርጫው እፎ። ሳክዳ «ጳውሎሴ»፤ የመም ሳላል ጡማንቹ አያረን ዊም ህክ መንቹ ቀሽ እፍ ጡደን ¹⁰ «አት ሾክመት ሆረንቲ፤ ሂልመት ሆረንቲ ዊንቲሄ ሼጣንቹ ቤቱ፤ መጫርማ ሆረንክ ዲት፤ ቀርቶ ጠቤን ምቃ ሾከሱ አጉርታንትበእንደ? ¹¹ ቴሱ ህኩዕረን ማንን አንገት ምቀርታሄ፤ ህክረ ቆቅኪእ ቀሆ ጄቹ አሪቶ ጫክ ጡዳንትበእ» ይሰ። ደንንን ጉንጆጋ፤ ቲንሶጋ ዮሩ እልሰ እፍሾ፤ እሰን አንገሰ እፍ አወንሰኖስ መነ ሺክ ህሱ እፎ። ¹² ሆኩ ገሻንቹንኩ ቀርቶተኔ ተማርስቶ ጠሃን ማለሉተኔ ህክ እኮ ጠህ ጡጆ ጀተ መገኖን አመዕኔእ።

በርካባሰ፤ ጳውሎሴ ሦሉ «እንጦከ»
ዮኖ ከተመ ኢልቶገ

¹³ ህክኒቶ ዘኪን ጳውሎሴ፤ ጃሰሲ መርከባን አግ «ጳሮስ» ዮኖ ከተሟች «ጳምፍለ» ዮኖ ባዶን ዮ «ጳርገ» ዮኖ ከተመ መርቶእ፤ ዮሃንስ እሰኦች አነነ እክ ዮሩሳሌመ ፈንቀል ኦርቄእ። ¹⁴ እኩዳ እሰኦት ህክን ጳርገ ከተሟች «ጳሰደ» ዮኖ ባዶን ዮ ሦሉ «እንጦከ» ዮኖ ከተመ ኢልቶእ፤ ሰምበት በሬንን መቱ እይሁድ ጠጵት ምን አግ አፋዕልቶእ። ¹⁵ ሴርነ ህራጋን መጣፋች አነበበሞች ዘኪን ጠጵት ምን ገሻ። «ህዛከ! ምናደበ ቃርስቲነንተ ጠሁ ዮዕኔደ ኩልዬ» ይት እሰኦበ ሶኮእ። ¹⁶ ህክኒ ጳውሎስ ጦቅይ ኡርኪእ ምናደበ አንጋን ቀቀሽ ሰዕመእ «እዕኖአት እስራኤል መኑሁ፤ መገኑ ዋጅቲነንተ መኑሁ! ከበ መጪውቶ።

¹⁷ ከን እስራኤል መን መገኑ አናከኔ ዶዕር ግብፕ ባዶን ኮህነቱ አፋዕልት ዮ ጀተ አበ ምናደበ አስኪእ አባንስ መቄን ህክምቢች ፋሺሰ። ¹⁸ ሾላዱመ ምኒ ቀጠ ኡሰ ኡዱመእን ደንዴቄስ። ¹⁹ ህክኒቶ ዘኪን ከነአን ባዶን ለመሰ ምም ባዱ በእሽ እረሰ እሰኦ ረገእሲሾ፤ ህኩን ሆሩንኩ ጦፎ ሾሴ ጥብኒ፤ ኦንታዱመ ምጋኒ እኬ። ²⁰ ህክኒቶ ዘኪን ህራጋንቹ ሳሙኤሌ ጄቹተ ኢሰንቀጤች ጻፍከት ገሽታሰገ አሰእ። ²¹ እሰኦንት ህክኒቶ ዘኪን ምመ አሰንተሰ መገኑ ጠዕምቶእ፤ መገኑንኩ ቢንያሚ ቦኪች ቅስ ቤቱ ሳላሴ ሾላዱመ ምኒ ምሞንሴስ። ²² ሳላሴ ምሞማች ድረሾች ዘኪን እሴዬ ቤቱ ዳዊቱ ምሞንሴስ፤ መገኑንኩ ዳዊቱተኔ ረገእ ምክንገ ዮኢ አን ዮም ጠህ ሆረንክ እሰኖ እሴዬ ቤቱ ዳዊቱ ደጎም» ይ

13:24
ዘሀ. 114
ኡቃ. 3:13

13:25
ዘሀ. 3:11
ዘሀ. 117
ኡቃ. 3:16
ዮሃ. 1:20-27

13:28
ዘሀ. 27:22-23
ዘሀ. 15:13-14
ኡቃ. 23:21-23
ዮሃ. 19:15

13:29
ዘሀ. 27:57-58
ዘሀ. 15:42-47
ኡቃ. 23:50-56
ዮሃ. 19:38-42

13:31
ኡቃ. 1:13

13:33
መዝ. 2:7

13:34
እሰ. 55:13

13:35
መዝ. 16:10

ነቀሾስ። ²³ ህክን መንቹ ፍካኒቶን መገኑ ተሰሰ ላገረንን እስራኤል መኒ ፈእሳንቹ ዮሱስ ኤቦስ። ²⁴ ዮሱሱ ዋለኖህኒቶ ብርስ ጠመቃንቹ ዮሃንስ እስራኤል መኒ ሆረንክ ህጣተ ቢረ ይት ፈንቀልት ጠመቀንታገ አዋጀሰ እኬ። ²⁵ ዮሃንስን ሁጅሰ ጦፎ ጀተ ኤሰ አዶት ይቲን ሰውቲዮንተ? እን ዋለኖ ይቲን ቆረቤነንታበእ፤ ጠሁ እኩዳ አን ጫምሰ ኡሱራንቹሃ ሂረተ ገበኡምቡ ኤሳች ዘኪን ዋለኖ» ይእ።

²⁶ እዕኖአት አብረሃሚ እሱት ህዛከኔ፤ ከዕኔኤ ሚራሪች መገኑ ዋጅቲነንተሩ ከን ፈእ ሶህት ኒበ ሶህንቲእ። ²⁷ ጠሁ እኩዳ ዮሩሳሌመ ሄእሩ፤ ገሻንባ ዮሱሱ ፈእሳንቹ እኩገ ደግምበእ፤ ሰምበታን ሰምበታን እነበበንታ ህራጋን መጣፈንት ቆርስቲዕኖች ፍርድት መጣፍሰ ሳንተ ዊንሽቶእ። ²⁸ ማሁ ዮሱስ ሪሆስ ኢልሰኖ ጠህ ደጉ ሆንደኒ ገሻንቹ ጽላሞስ ሹንተሰ ኡጭቶእ። ²⁹ እስተኔ ጣፈሞገ ሆረንክ አሰት ጦፎህኒቶ ዘኪን መስቀሊች ድረሰ ሞጎእ።

³⁰ ጠሁ እኩዳ መገኑ እሱ ሪሆች ኪእሾስ። ³¹ ዮሱሱንኩ እሴን በርገንት ገላሲች ዮሩሳሌመ ዋልቶሪ ሆለመ በር ጡደሞስ፤ እሰኦንት ቴሱ ምናደበ እስተኔ ነቀስዮእ። ³² ነኦንት ከዕኔኤ ቴሱ ኩነዮሚ መገኑ አናካሃኔ ተሴን አሴ ምሽራችተ ላገ። ³³ ዳፋንኩስ መገኑ ዮሱስ ሪሆች ኪእሲንተስ ህክ ተሳ ኔሳን እሶንተስ ዊንሺእ፤ ህኩንን መዝመር መጣፋን ለንክ መዝመራገ

«አት ቤቶወዕን፤ አን ከበር እሴንኪ!»
የመም ጣፈሞገ። ³⁴ እሞ ሸሙዕነ፤ መገኑ ሪሆች ኪእሾስገ ጡድሶተ

«ጡማንቹሃ፤ አመዕነሚኢሃ እኮ ተሳ ዳዊቱ እሴሚ አሳንከዕኔ»

ይ ጠሃቄእ። ³⁵ እሞ መዝመር መጣፋን ምሴ መዕኔን «ጡማንቹ ቤቱክ ሞግ አኬን ሸሙንተ አጉርታንትበእ»

ያኖ። ³⁶ ጠሁ እኩዳ ዳዊት ደላንተስ መገኑ ህሰኖን ሁጅሰ ሁጅች ጦፎች ዘኪን ሬህ አናካንን ሞገምኪእ ሸሚእ። ³⁷ እኩዳ መገኑ ሪሆች ኪእሾ እስ ሸምምበእ።

³⁸ ህክኒ ኢ ህዛከ! ህጣት አጉራመ ደገሞ ህክን ዮሱሲን እሁስ ኩሰምዕኔገ ደግዬ። ³⁹ እሞ እሰን አመዕነፖ ሆሩንኩ መሴ ሴሪን መጫርቲኖተ ደንድቲኑምቦሪች ሆሪችን መጫርሪኖ። ⁴⁰ ህክንተኔ ህራጋን መጣፋን ህትጉተ የመም ኩሰሞሩ ኢሉምቦሪን ቆረጽዬ። ⁴¹ ህኩስን

¹⁷ ተን ሦሉን «ሸሙዕነ» ያኖ መገኑ ዮሱስ ለንኪ ሬሁምቡ እስ ኪእሾገ ኩሰኖ።

13:41
እገ. 1:16

13:47
እሴ. 42:16
እሴ. 49:16

13:51
ግብ. 10:14
ግር. 6:11
ሉቃ. 9:15
ሉቃ. 10:11

(እዕዮሐት ገላጭት! ጡጅዬ፤ ማለልዬ፤ በእዬን፤

ዳፋንኩስ እዬ ኩሉዕኔደ

አመዕንቴንምቡተ ሁጅተ

ደላንተዕኔ ሁጅታም) ያኖ» ዩእ።

⁴² ጳውሎስ፡ በርነባሲ ጠጽት ምኒች ፋልተኔየን ከ ጠህንክ ዋሰኖ ሰምበት በርሃ ፈንቀሽት ኩልቱንተ መኑ ኡጭቶሰ። ⁴³ ጠጽት ምን መኑ ፋሎ ጃተ ሆለመ አይሁዱሁ፡ አይሁድ አመዕነቶን ፈንቀልቶሩ ጳውሎሴኒ፡ በርነባሴኒ አመንቶእ፤ እሶሉንት ህክ መን መገን እሰንቻን ቃርት ሄእን ሰዘሰ።

⁴⁴ ሄዜትስ ሰምበት በር ከተማንተስ ሄእኖ መኒች እቡስ ወዱ መገን ላገተ መጮጮተ ጠጽዬእ። ⁴⁵ ጠሁ እኮዳ አይሁዱ መንስ በትንተ ጡዶ ጃተ ቂንሽት ጳውሎስ ጠሃቀኖ ጠህ ኡርጨንተን በሮዕረንቶእ። ⁴⁶ እኮዳ ጳውሎሴ፡ በርነባሲ እግማን «መገን ላገተ ብርሴን ከዕኔኤ ኩሉ ገበእኖወ፤ ጠሁ እኮዳ እዕዮሐት (ግምቦም) ይቴንታቸ፡ ዶሊ ሆረንክ ሄእ ሄቶተ ግቤን ገጋንተከዕኔ ፍርደቅቴንታቸ ነሉት አጉን አይሁደ እኩምቦ መንበ መናም። ⁴⁷ ዳፋንኩስ ቀርቼ

(ኡለ ቶቹ ኢሰንቀጤች ፈኡ ኤቡንተ

አይሁደ እኩምቦ መኒ ጫክ አሴንኬ)

ይ እዘጀኔ» ይቶእ።

⁴⁸ አይሁደ እኩምቦ መኑንኩ ህክ ጠህ መጮቶ ጃተ በጅቀንቶእ፤ መገን ላገንተ አብሶእ፤ ዶሊ ሆረንክ ሄእ ሄቻ ዶዕረንቶሩ ሆሩንኩ አመዕንቶእ። ⁴⁹ ቀርች ላገንት ህከን ባዶን ሆረንን ሀራርቶእ። ⁵⁰ ጠሁ እኮዳ አይሁዱ ህከን ከተማን መንጉ ዋጅታ ቀባጣሙ ሚንቲሃ፡ አባትታ ኤረንስት ጳውሎሴን በርነባሲ እሌን ህወ ኢሰኖን እስት ህከን ባዲች ሸርት ፋሽቶእ። ⁵¹ ጳውሎሴ፡ በርነባሲ ህከን መኒ ጡር እሁንተ ሉክስ ድረ ቀምበቅት እቆጽሩም ከተመ አሮቶእ። ⁵² አመዕናኑ በጅገኒ፡ ጡማንቸ አያኒኒ ዋንቶእ።

ጳውሎሴ፡ በርነባሲ «እቆንዮመ»

ዮኖ ከተመ መርቶገ

14 ¹ ህከኒች ዘኪን ኤጅ ሮሶንክ ጳውሎሴ፡ በርነባሲ እቆንዮመ ዮ እይሁድ ጠጽት ምን እንእ፤ ህከኒን ቃረገ ተማርስቶተኔ በትናሹ አይሁዱሁ፡ ግሪክ መኑሁ አመዕንቶእ። ² ጠሁ እኮዳ አመዕንቱምቡ አይሁዱ አይሁደ እኩምቦ መን ሂልማን ኪእሰንከት አመዕናን እሌን

14:15
ዮሀ. 20:11
ሙሴ. 146:16

በእንቸተ ፋሽቶእ። ³ ህከኒ ጳውሎሴ፡ በርነባሲ ቀርች ላገተ እግማን ጠሃተን ሆለመ ጃተ ህከኒ ኤገርቶእ፤ ቀርቼንኩ ማለሉቲ፡ መላቲ እንጋንተስ ሁጅተገታ መቆ እስ እስ አሰንች ላገት ገርተ እኮገ ጡድሰዮ እኬ። ⁴ ጠሁ እኮዳ ከተምስ መኑ ለመብ እክ ቤህም በክነስ አይሁድ ወዱ በክነስ ሶቀማን ወዱ እኮእ። ⁵ ጠሁ እኮዳ አይሁዱሁ፡ እይሁደ እኩምቦ ምሉ መኑሁ ገሻኒንተስን በርነንት ጳውሎሴኒ፡ በርነባሴኒ አብስ ሀሙሶስታ፡ ከኒን ቀሶስታ ሀሶእ። ⁶ ጳውሎሴ፡ በርነባሲ ህክ ጠህ ደን ጃተ «ልስጥረሃ፡ ደርቤታ» የመንታ ልቃእን ባድ ከተመታ፡ ሄኒንንተስ ዮ ባዱሃ ሁንት አሮቶእ። ⁷ ህከኒን ምሽራች ላገተ ሰበኮእ።

ጳውሎሴ፡ በርነባሲ ልስጥርነ ደርቤ ከተማን ሰበኮገ

⁸ ህከን ልስጥር ከተማን መቲ መረሚ ደንዱምቡ አመስ ጎደቢች አፍ ሺኬ መንቹ ዮ እኬ። ⁹ ህኩ መንቹንኩ ጳውሎስ ጠሃቀኔየን መጮጫዮ እኬ፤ ጳውሎስን ህክ መንቹ ቀሽ አፍ ጡጅ ፈደ ደንዴስኖ አመዕነቱ ዮስገ ደን ጃተ ¹⁰ እበ ላጋን «ጠብት ሉካንተከ ኡር!» ዮሃንስ መንቹንኩ ጠቅይ መረሙ አሮ። ¹¹ ምናደቡንኩ ጳውሎስ እሴ ጠህ ጡዶ ጃተ ልቃእን ባድ አፈን «መገንት መን አጉድ ኒበ ድርቱእ» ይት እበ ላጋን ጠሃቶእ። ¹² እሶሉንት በርነባሲ «ጁጽቲሬ»¹³ ይቶእ፤ አሞ በትናሽተ ጃተ ጠሃቀዮኢ እኮተኔ ጳውሎሴ «ሚርኩሬ»¹⁴ ይቶሰ።

¹³ ከተሚች ኤተሮ ምኑ ዮ «ጁጥቲሬ» ዮኖ መገንስ ቄስቹ ቦረታ፡ ሸፈን መከሴመ ዘራሩታ ጎቸበ ዋሽ ምናደቢንን በርነም ጳውሎሴሃ፡ በርነባሴሃ ከትመ ሀንጨእስተ ሆሾ። ¹⁴ ጠሁ እኮዳ ጳውሎሴ፡ በርነባሲ ህክ ጠህ መጮቶ ጃተ ከቼቺን እድሸስ ዘርት ያርተን መንበ ደጉደን መርትኬእ ¹⁵ «ከን መን፤ ከ ጠህ ሚ እስቴነዮንተ? ኒኦንት ከዕኔኤገን ዮሜየ መን፤ ኒኦት ከበ ዋኖሚ አዕዮሐት ከን ጠሰሰ ጠሂች ሁንቲን ሰማሃ፡ ኡሊታ፡ ባሃረሃ፡ ኒዜንተስ ዮረ ሆረንክ ቆጩን ሄእኖ መገንበ ፈንቀልቲንተ ምሽራች ላገተ ኩኖዕኒታት። ¹⁶ ህን ደላን ምናዱቡ ሆሩንኩ ሆሾገ ሄኡንተ መንጉ አጉር አጉሬ እኬ። ¹⁷ እሁን በጋን እስ ቢዘ መንጉ እኮገ ነቀሳስ ደናምተ ሁጅተ እሱ አጉርምበእ፤ ዳፋንኩስ ሰሚች ጤኒ ኡጅዕኔ፤ አሞ ላሉተ

¹³ ተን ምሉን «ጁጽቲሬ» ዮኖ ገሪክ መን አፈን «ዘብስ» የመመኖወ፤ እስገ ባድስ መገናከ ምን እኬ፡ «ሚርኩርን» ዮኖ ገሪክ መን አፈን «ሂርሂስ» የመመኖወ፤ እስገ ባድስ መገናከ ሶቀማንቶወ እኬ።

ላልታ እንናከንት አሴዕ፤ እቻኒ፥ በጅሂ ምዘንዕ፤ ሰንብተ መሮ» ይቶእ።¹⁸ ህትጉንተ ይትኪእ ምናደቡ ለሚገከስ ከትመ ህንጨቱምባን ሀዊን ከንቶእ።

¹⁹ እኮዳ አይሁዱ አንጦከነን እቀንዮም ከተሚች ህከበ ዋልት ምናደበ ሂለ ኡረ ኤረንስት ጳውሎሴ ከኒን ቀስ ሬሄኢ አጉጂየንስ ጎሽሽት ከተሚች ኤተሮ ኡጅቶእ።²⁰ ጠሁ እኮዳ እወናኑ ዋልት ሸናንተስ ኡርቲህኒን ጠቅይ ከተመ አን፤ ለንከ በርንከ በርነባሴንን በርንም «ደርቤተ» ይኖ ከተመ አሮቂእ።

ጳውሎሴ፥ በርነባሴ ሶርይ ባዶን ዮ አንጦከ ከተመ ፈንቀልቶን

²¹ ጳውሎሴ፥ በርነባሴ «ደርቤተ» ይኖ ከተማን ምሽራች ሳንተ ሰበክ ሆለመ መነ ዩሱስ አወናኑ አስቶእ፤ ህከኒች ህኪን «ልስጥረሃ»፥ «እቆንዮመገ»፥ «አንጦከሃ» የመንታ ከተማከተ ፈንቀልት አሮቶእ።²² ህተን ከተማካን ዮ አመዕናን ዋዘን ቃርስተኒ፥ አመዕነቶንተስ ቃርት ሂኣገ ሰዘኒ፥ «መገን ምዋመተ አጊ በትናሽ ሀወ አቁ ገበአናኒ» ይተኒ ኩልተዮስ እኪ።²³ እሶኦት አመዕናን ማበሪ ሆሪንከ ኑባቡ አት ጦንቶሀኒቺ፥ መገኑ ኡጭቶሀኒቺ ህኪን እሶኦት አመዕንቶ መገኒ ሀደረተ ሀግስ እስቶስ።

²⁴ እሶኦት «ኦሰደ» ይኖ ባዶን ሀግ «ጳምፍለ» ይኖ ባዶ ዋልቶእ።²⁵ «ጳርገ» ይኖ ከተማን መገን ሳንተ ተማርስቶሀኒች ህኪን «አጣልዮ» ይኖ ከተመ ድርቶእ።²⁶ ህከምቢችን መርከባን አግ አንጦከ ፈንቀልቶእ፤ ህኩ አንጦከ ከተመ ቴሱ ሁጀት ጦር ሁጀ ፋልቶ ጃተ መገን አሰንቺ ሀግቤን ሀደረተ አሴመስተ መዕን እኪ።²⁷ ህከበ ኢልቶ ጃተ አመዕናኑ ሆሪንከ ሚጦማን ጠጳት መገኑ እሶኦት በርንም አሴ ጠሀ ሆሪንከ፥ አይሁደ እኩምቡ መኑ መገኑ አመዕንቶንተ ሀትጉተ እስ ዎቃ ፈናስንዶኒ ኩልቶእ።²⁸ እሶኦት ህከኒ አመዕናኒን በርንንት ሆለመተ ጃተ አፋዕልቶእ።

ዩሩሳሌመ እኮ ያእተኒ

15

¹ መ.መቱ መኑ ይሁድ ባዶች አንጦከ ከተመ ድርትኪእ «መሴ ሴርጊን ኑጉስንቲኑምብደ ፈኤንተበአ» ይተን አመዕናኒ ተማርሱ እፎእ።² ጳውሎሴ፥ በርነባሴ ህከን ጠሀተኒ መኒንተስ አብስ በአንት አደንቶተኒ እሶኦት፥ ህከን ባድ እመዕናኒች መ.መቱሁ ዩሩሳሌመ ዮ ሶቀማንባ፥ ኑባብባ መርታገ

መ.ራመ።³ ህከኒ እሶኦትከ አመዕናን ማበሩ ዎቄሃንስ ሽንቅተ አስ ሶኪየንስ አይሁደ እሁምቡ መኑ ዩሱስ አመዕናን ኩልተን ፍንቄን ሰማር ባዶን ሀንእ፤ ህከን ጠሂንን አመዕናኑ ሆሪንከ አብስ በጅቀንስቶእ።⁴ እሶኦትን ዩሩሳሌመ ኢልቶ ጃተ አመዕናን ማበሩሁ፥ ሶቀማኑሁ፥ ኑባቡሁ «ኢመን ጦመ ዋልቲን» ይት አቅቶስ፤ እም መገኑ እሶኦን በርንም አሴ ጠሀ ሆሪንከ ዩሩሳሌመ ዮ መኒ ኩልቶእ።⁵ ጠሁ እኮዳ ፈርሳቄ ወዲች አመዕንቶ መኒች መ.መቱ ጠቅት ኡርትኪእ «ህከ አይሁደ እኩምቡ መነ ኑጉስንቲንታ፥ መሴ ሴረ ቆረቡንታ አዘዙ ሀስሰዮዕኒ» ይቶእ።

⁶ ሶቀማኑሁ፥ ኑባቡሁ ህከን ጠሀተኒ ኤረንቶተ ጠጵቶእ።⁷ ሆለመ አደንቶሀኒች ህኪን ጳጥርስ ጠቅይ «ኢ ህከከ! አይሁደ እኩምቡ መኑ ኢ እፈች ምሽራች ሳንተ መጮት አመዕንቶንተ መገኑ ከኒች ብሬ ኤስ ከዕኔኤ ሚሬሪች ዶዕሬኤገ ደኒነንተ።⁸ መን ዎዘን ደገኖ መገኑ ጦማንቺ አያነ ኒሳ አሴገንከ እሶኦሃ አሲን ነቀሺስ።⁹ አም መገኑ ዎዘነስ አመዕነቲን መጫርቤተኒ እሶኦነ ኒ ሚሬርን ሚጥተ አነኖመታ አስምበአ።¹⁰ ህከን እኮች ለናከኒ፥ ነኦቲ እይኖተ ደንድኑምቡ ሀርቆተ አመዕናን ጊናንን እዩሴነን መገኒን ሚ ኡርጫንቲዮንተ? ¹¹ ጠሁ እኮዳ ነኦቲ ፊዕናሚ እሶኦገንከ ቀርቶ ዩሱስ ከርስቶስ አሰንቺን እሁስ አመዕንናም» ይስ።

¹² ህተ ጄቼተ ጠጵዬ መኑ ሆሩንኩ ሰዕምይ አጉሮ፤ አም በርነባሴ፥ ጳውሎሴ አይሁደ እኩምቡ መን ሚሬርን እሶኦ ወዲን መገኑ አሴ ማስሎታ፥ መላታ ሆሪንከ ኩልተኒየን መጫጭተዮ እኪ።¹³ እሶኦትን ጠሃት ጦፎሀኒች ህኪን ያቆብ፤ ፈንቀሽ «ኢ ህከከ! ከበ መጫጭዬ።¹⁴ መገኑ እይሁደ እኩምቡ መኒች ሱዕሚንተስ ገእመኖ መነ ዶዕርን ዎና ሀትጉተ ጡጂስንዶ ስምን ጫከሽ ኩሌእ።¹⁵ ከን ሰውቲን ሀራጋን ሳንት ሚጡ እከ መጠቃእ፤ ህኩስን ከኒች ዎርዲን ጣፈሞወገ።

¹⁶⁻¹⁷ (ከኒች ህኪን ፈኦ መኑሁ፥

ሱዕሚንተእ ገአንቶ አይሁደ እኩምቡ መኑሁ ሆሩንኩ

ኤስ መገኑ ሀሱንተ ፈንቀላም፤

ኡቦ ዳዊቲ ምንንከ ለንኪሃ ምናም፤

ዝረሞሲንከ ለንኪሃ ፈንቀሽ ኡርሳም።

¹⁸ ዎዶችን አፍ ካን ሆሪንከ ሰሊሽ መገኑ ሀትጉተ ያዮእ) የመም ጣፈሚእ።

15:17
ሶቀ. 10:1-43
15:18
ሶቀ. 2:14
ሶቀ. 10:44
15:16-18
አጥ. 9:11-12

15:120
ገ/ሀ. 34:15-17
ቂሳ. 17:10-16
ቂሳ. 18:6-23

¹⁹ ህክኒ ኢ ሰውቱ መገንባ ፈንቀልቶ አይሁደ እኩምቡ መን ሀውንቡንክ። ²⁰ ህክን ቆደ (ቆጶን መገናካ ከትሚመራን ሃሻረሚቺ፣ ሳኢቺ፣ ለንገቅ ራሄ። ግዝ ማለ አቲቺ፣ ቂግ አቲቺ ቆረጽዬ) ይን ጣንፋንስ። ²¹ ዳፋንኩስ በሽለ ዶሊች አፍ ሙሴ ሴሩ ስምበት ስምበት በር ጠጽትኔ ምናን አነበበመዋክ፤ ሳንንትስ ከተማን ሆራንን ኩለንተዋኦ» ይአ።

አይሁደ እኩምቦ አመዕናኒ ሶህንቶ ደዳቤተኔ

²² ህክኒች ዘኪን ሶቀማኑ፣ ኑባቡሁ እመዕናን ማበሪን ሆራንን በርገንት ያእ ሜሬሪች ቀሁንክ መን ዶዕርት ጳጢሴኒ፣ በርገባሴኒ በርገት አንጦክ ከተመ ሶኮተ ኤረንቶኦ፤ ህክኒ ህዛክ ሜሬሮን አብስ በሬደ መን «በርስባሴ» የመሞ ይሁደኒ፣ ሰላሴኒ ዶዕርቶኦ። ²³ ጣሬንቶ ደዳቤንተ አሶኦ አንጋን ሶኮኦ፤ ደዳቤሰን «ነኦት ህዛክዕኔ ሶቀማኑ፣ ኑባቡሁ አንጦክ ከተማኒ፣ ሶርይነ ክልቅዶ ባዶኒ ሄኤነንተ አይሁደ አክኑምቦ መን ወድ ህዛክኔ ጡመ ይናንክዕኔ። ²⁴ ኒ ሜሬሪች ሙመቱ መኑ ነኦት ሶንኩዕናንስ ከዕኔኤበ መርት ኩልቶዕኔ ላጋን ሀውሶዕኔጋ፣ መሉ በአናዕኔን አስቶዕኔጋ መሙኔም። ²⁵ ህክንተኔ ሚጠማን ጠጽን ከዕኔኤበ ሶንካምረ ዶዕርን ኢተንቱ ህዛክች በርገባሴኒ፣ ጳጢሴኒ በርገን ከዕኔኤበ ሶንኮተ ኢተምም። ²⁶ በርገባሴ፣ ጳጢሴሲ ቀርች ዩሱስ ከርስቶስተኔ ፎልሰ ሀግስ አስቱሃረ። ²⁷ ይሁዲ፣ ሰላሴ፣ ነኦት ይናምረ ገግሰ አፈን መክስ ኩልቱንተክዕኔ ሶንኪም። ²⁸ ህክንተኔ ከኒች ምርዲን ዮ ሀስሳ ጠሃካች ቢጋን ምሉ ኬዕማሽ ጠሀ አይንሱምቦዕኔን ጡማንቺ አያኑሁ፣ ነኦቲ ኢተሚም። ²⁹ ቆጶን መገናካ ከትሚመራን ሃሻረሚቺ፣ ሳኢቺ፣ ለንገቅ ራሄ ግዝ ማለ አቲቺ፣ ቂግ አቲቺ ቆረጽዬ፤ ከን ሆሪችን ቆረጽቱንተደ በሬዳ፤ እቺ ጡመ ሄኦዬ» ይት ጣርኦ።

³⁰ ህክኒች ህክን ሶህንቶ መኑ «ጡመ ሄኦዬ» ይት አንጦክ ከተመ እርቶኦ፤ አሶኦንት አመዕኔ መን ጠጸት ደዳቤተ አስቶስ። ³¹ አመዕናንኩ ደዳባስ አነበበ ጃተ ሶህንቶስ ስዘና እብስ በጅቀንቶኦ። ³² አሞ ይሁዲ፣ ሰላሴ ህራጋኑ አኮተኔ አመዕናኑ ሆለመ ጠሂን ስዘ ቃርስቶስ። ³³ እሶኦንት ህክኒ ዮ አመዕናኒን ቀሁንክ በር በርገንት አፋዕልቶሀኒች ዘኪን «ጡመ ሄኦዬ» የቀንት ሶኮስ መገባ ፈንቀልት እርቶኦ። ³⁴ ጠሁ እኮዳ ሰላሴ ህክኒ ሄኦተ

¹⁹ ተን ምሉን «ለንገቅ ራሄ» ያና ህክ ዶላ አይሁደ እሁምቡ መኑ ግዝ ዘኪ እንጠቁ ሻናተኔሃት እኬ።

ኢቱኦ። ³⁵ እኮዳ ጳጢሴሲ፣ በርገባሴ ምሉ ሆለመ መኒን በርገንት ቀርች ላንተ ተማርስተኔ ምሽራች ላንተ ሰበክኒ እንጦክ ከተማን አፋዕልቶኦ።

በርገባሴ፣ ጳጢሴሲ እነኒ እኮን

³⁶ ቀሆ በሬች ዘኪን ጳጢሴሲ በርገባሴ «ዋል ከኒች ብሬ ቀርች ላንተ ተማርስናም ከተማካን ሆራንን ዮ ህዛክት ወትተተ ዮእንዶ ዘህንን ጡንዶ» ይአ። ³⁷ በርገባሴ አሞ ጸማርቆሴ የመሞ ዮሃንስ እሶኦን በርገም መሩንተ ሆሮ። ጠሁ እኮዳ ጳጢሴሲ ኩ መንቺ እሶኦን በርገም መሩንተ ወስምበኦ፤ ዳፋንኩስ እስ «አምፍለ» ይናባን እሶኦች እነኒ እክ ሁጅቦ መሩዕነ ፈአተኔሃት እኬ። ³⁸ ህክኒ አብስ እደንቶሀኒች ዘኪን እነኒ እኮኦ፤ ህክንተኔ በርገባሴ ማርቆሴ አፍ መርከባን አግ ምኢን ክበሚ «ቆጵሮስ» ይና ባዱ መሮ። ³⁹ ጠሁ እኮዳ ጳጢሴሲ ሰላሴ ዶዕሬኦ፤ አመዕናንኩ ጳጢሴሲ ቀርች አስንቺ ሀደረተ አስቶስሀኒች ህክን አርቂኦ። ⁴⁰ እሶን «ሶርየሃ፣ ከልቅየሃ» ይናባን ዮ አመዕናን ማበረ ቃርስን ዘህዮ እኬ።

ጥማቶስ ጳጢሴሲ፣ ሰላሴኒ ሚጡ እኮን

16

ጳጢሴሲ «ደርቢታ፣ ልስጥረሃ» ይናባ ሞላ፤ ህክኒን «ጥማቶሴ» ይና አወናንቺ ዮ እኬ፤ አመሰን አይሁደ ወደተ አመዕናንቺ፤ እኮዳ አኑስ ግሪክቸው እኬ። ² እሴንክ «ልስጥረሃ፣ እቆንዮመሃ» ይናባን አመዕናኑ ህዛክባን ደናሙ ሱዕሙ ዮሴፆ እኬ። ³ ጳጢሴሲ ጥማቶሴ አፍ መረሚ ሆሮተኔ ኑጉሴኦ፤ ዳፋንኩስ ህክምባን ሄኦ አይሁዱ ሆራንኩ ጥማቶሴ አኑ ግሪክቺ አኮን ደጋተኔሃት እኬ። ⁴ እሶኦንት ከተማከተ ዘህተን ዩሩሳሌም ከተማን ዮ ሶቀማኑ፣ ኑባቡሁ ሃሳውት አርሶ አህዙተ አመዕናኑ ሁጅን ሆሰሱንተ አስቶስ። ⁵ ህክንተኔ አመዕናን ማበሩ አመዕነቲን ቃርተን በሪን በሪን ምሉሰን በተኦን መርተዮ እኬ።

ጳጢሴሲ መቄዶን ባዱ መሪ ገእምን

⁶ አሞ እሶኦት እስይ ባዶን መገን ላንተ ኩልቱምቦን ጡማንቺ አያኑ ከሚየንስ ፍርግን ገላትይ፤ ባዲን ህሳኦ። ⁷ «ምስየ» ይና ባድ ገበለ ኢልቶ ጃተ ቢታን ባዱ አተተ ሰውቶኦ፤ ጠሁ እኮዳ ዩሱስ ጡማንቺ አያኑ ከሞስ። ⁸ ህክኒ እሶኦት ምስይ ባዲን ህግ ጥርአድ ከተመ ድርቶኦ።

¹⁹ ተን ምሉት ስር ኑባቸ መግፋን የበለተ።

15:138
ሉቃ. 13:13

9 ህክኔን እንከር መቀ መቀዶን መንቹ ኡር «መቀዶን
 ዋልት ካዕልኔ» ያን ኡጩቀኔየን ጳጴሎስ ሀቲን ጡጅ።
 10 ጳጴሎስ ሀቲን ጡጅሁኝ ሸኪን ነኦት ሀተ ጃንተ መቀዶን
 መሪ ቅጠዋም፤ ዳፋንኩስ ነኦት ሀከኔ ዮ መኒ ምሽራች
 ሳንተ ኩትንተ መገኑ ገኤኔን ደንገምተኔሃት እኬ።

«ሊድዮ» ዮኖ ሚንትቹት ከርስቶሳን አመዕንቶገ

11 ጥርእሊች መርከባን አንግኬዕን ጠብን «ሳሞትራቄ»
 ዮኖብ ኢልኖም፤ እሞ ሰንከስ በር «ናጳልሴ» ዮኖብ
 መኖም። 12 ነኦት ሀከምቤቸች ኬዕን ፍልጽሰዩስ ከተመ
 ኢልኖም፤ ፍልጽሰዩስ መቀዶን እጢራጀየ አበ ከተመኒ፤
 ሮም ባድ ዎም አንጋን ጠቀመዮሃ ባዱኒ እኬ፤ ነኦት ሀከኔ
 ቀሁ በር ኤጊኖም። 13 እሞ ሰምበት በርንከ ከተሚች ኤተር
 መገኑ ኡጩኖተ ጠጽዮኖ መዕንት ዮኢ እጉጀኔተኔ ፋን
 ለግ ቶቹ መኖም፤ ሀከኔ ሚጡ እንከ አፋዕልን ጠጽቶ
 ሚንቲን ሃሳውኖም። 14 ሀከኔን መጮጭተዩኒ ሚንቲች
 መትት ትያጥርን ከተሚች ዋልቲኢት ቢሸተ ሉድሸተ
 ዘዘልታነ መንኒ ሰንጸ «ሊድዮ» ዮኖ ሚንትቹት ይኖምረ
 መጮጭተዩ እኬ፤ ጳጴሎስ ጠሃቀኖረንከ ቆርሲ ደንድቱንተ
 መገኑ ዎዘነሴ ፈኖ። 15 እሴን ምንሴ መኒን ሆረንን በርንንት
 ጠመቀንቶሁኝ ሸኪን «ቀርቾ መገኖን አመዕኔሚተ አቲን
 ዎልሴንተኤች ምንኦ ዋልዬ» ይት ቃርስት ኡጮቶኔተኔ
 መኖም።

ጳጴሎሲ፡ ሰላሲ ፍልጽሰዩስ ከተማን ኡሱረንቶገ

16 ነኦት መቱ በር መገኑ ኡጩኖ መዕንተ መነዮምህኔን
 ኪልታገ እስኖ ሂሉ አያኑ ዮሴ መትት አግሹት ሚሴሌት
 ዎቃን ደቀንቶኔ፤ ህት ሚሴሌንት ኪልተን ዋለኖ ጠሀ መኒ
 ኩልተን ቀርሣንጌ ሆለመ ግዘ ኤበዮስተ እኬ። 17 እሴን
 ጳጴሎሲ፡ ኒሲ እወንተን «ኩ መኑ ሆሪችን አበ መገንተ
 አግዘ፤ እሶኦንት ፈኤኖ ዎቃ ኩልታዕኔየረ» ይተን
 ያርቶእ። 18 ህካንን ሆለመ በር አስቶእ፤ ጠሁ እኮዳ
 ጳጴሎስ ከቼእኬኦ ዘኩ ፈንቀል ጡጅ «ከን ሂሰ አያነ
 ዮሱስ ከርስቶስ ሰዕሚን እሴች ፋልቲንተ እዘሃንኬ» ዮኦ፤
 ህተ ጃንተ ፋሎ።

19 እኮዳ ቀርበሴ ግዘ ደቅታ ዎቆ ሙረሞስገ ደጎ ጃተ
 ጳጴሎሲ፡ ሰላሲ እፍ ድኮበ ጎሾሽተን መስት ያእ ዳናከ
 ብርተ ህንጩቶእ። 20 እሶኦንት ገሻን ብርተ ህንጩት «ኩ
 መኑ እይሁድ መነ እከን ከተማንተኔ ብተተ ፋሽተዮእ።
 21 ነኦት ሮም ባድ መኑ አቅኖታ፡ እስኖታ ሴፋኔ አዘዙምቡ

ሮሽተ ሮስሰዮኦ» ይቶእ። 22 ምኖደቡ እሶኦ ለሴን ጣጭት
 ኪኦእ፤ ገሻንንኩ ጳጴሎሲን ሰላሲ እድሸተ ቃርቶሁኝ
 ሸኪን ደሚን ኦሰንታገ እዘዞእ። 23 ሆለመ አልቶስሁኝ ሸኪን
 ኡሱሮ ምን አግሰኬኦ ኡሱሮስ ምን ዘበንቹ ቃርስ ቆርበኖገ
 እዘዞእ። 24 ህኩ ኡሱሮ ምን ዘበንቹንኩ እዘዙተ አቀሁኝ
 ሸኪን አዝ ኮሻ አግሻ ሎከስ ጊዴሳን ቃርስ ኡሱሮ።

25 እንከር በቅተ ጳጴሎሲ፡ ሰላሲ መገኑ ኡጮተኒ፤
 ሙርተኒ ገሰጥተኔየን ዎሉ ኡሱረንቶ መኑ መጮጭተዩስ
 እኬ። 26 ሀከኒ ደንገን ኡሱሮ ምን ሾሁት ሴንቄቅታኢ
 ኢሰንቀጤች አቡ ኡሉ ሴንቄቄ አኮ፤ ህተ ጃንተ ኡሱሮ
 ምን ኡሱሰት ሆረንት ሚጤን ፈንገቶእ፤ እሞ ሆሩንኩ
 መኑ ኡሱረንት ዮእኬ ሰንሰስቀ ሂረሞ። 27 ኡሱሮ ምን
 ዘበንቹ ግሰኖች በቅኬኦ ኡሱሮ ምን ኡሱሰት ፈንገቱኢ
 ጡጅ ጃተ ኡሱረንቶሩ ፋሽቅቶኢ እጉጀየንስ ገንስ ሸቆተ
 ብስ ጠቀኤእ። 28 ጠሁ እኮዳ ጳጴሎስ «ሆሩንኩኔ ከኔ
 ዮምተኔ ገንከ ጌዕንቶት» ይ አበ ሳጋን ያር ከሞ። 29 እሞ
 እስን መርባት አፍሲሽ እፍ አዝ ኮሻ ደጉጅ አግ ሁጠን
 ጳጴሎሲን ሰላሲ ብሬን ኡቦ። 30 እሶኦተ ህደተ ፋሽኬኦ
 «ቀርበ፤ እን ፈኦት መ አሱ ሀስሰኖኤ» ይ ጠዕሚ።
 31 እሶኦንት «ቀርቾ ዮሱስ ከርስቶሳን አመዕንቶንትደ አቲ፤
 ኪ ምን መኑሁ ፈኤነንተ» ይቶስ። 32 እሞ እሶኦንት መገን
 ሳንተ እሲሃ፤ ምኒንተስ ዮ አበርሲሃ ኩልቶኦ። 33 እስ
 ህተ ጃንተ እንከሬን እሶኦተ መስኬኦ መዘሰ አንሹሁኝ
 ሸኪን አበርሲንተስን በርገም ጠመቀም። 34 ሀከኒች ሸኪን
 እስ እሶኦተ ምንስ ዋሽ እቶተ ብርስ ህንጩኦእ፤ እሞ
 እሲ፡ ምንስ መኑሁ መገኖን አመዕንቶተኔ በጅቀንቶእ።

35 ጠሁ እኮዳ ሰንከ በሬ ገስመ ከተምስ ገሻኑ «ህኩ
 መኑ አርቲንተ ገፈርዬ» ይት ዘበነ ሶኮእ። 36 ኡሱሮ ምን
 ዘበንቹ «እዕኖኦት ገፈረንቲንተጊ ከተም ገሻኑ ሶኬእ፤
 ሀከኒ ቲሱ ፋልቲን ጡሚን ኦርቅዬ» ይ ጳጴሎሴ ኩሎ።
 37 እኮዳ ጳጴሎስ «ነኦት ሮሚ፤ ባድ መነ እንከኔየን መሃ
 በእንሱዕኖች ምኖደብ ብሬን ኦልት ኡሱሮ ምን አግሴኔ፤
 እሞ ቲሱ ማጠም ፋኑንተ አተዮኔንዶ? ፋኖምበኦ፤ እሶኦት
 ገጉንኩስ ዋልት ፋሽቲኔ» ዮስ። 38 ዘበኑ እሶኦት ይቶ
 ሳንተ ከተም ገሻኒ ኩልቲየንስ ገሻንንኩ ጳጴሎሲ፡ ሰላሲ
 ሮም ባድ መነ እሁስ መጮጭ ጃተ ዋጅቶኦ። 39 ሀከኒ
 ገሻንንኩ ዋልት «በእንሴም» ይት ኡሱሮ ምኒች ፋሽት
 ከተሚች ፋልት አርቲንተ ኡጮቶእ። 40 ጳጴሎሲ፡ ሰላሲ
 ኡሱሮ ምኒች ፋልት ሊድዮ ምን አንኦ፤ ሀከኒን አመዕኖኑ
 ህዛከተ ስዝ ቃርስት እጉርት አርቶእ።

ጳውሎስ፡ ስላሲ ተሰሎንቄ ከተማን ተማርሰቶ፡

17 ሀክኒች ዘኪን ጳውሎስ፡ ስላሲ «አምፍጳሊስ፡ አጳሎን» ይኖ ከተማን ሀግ ተሰሎንቄ፡ ከተመዋልቶ፤ ሀክሱንኩ አይሁድ ጠጽት ምን ዮሃን እኪ፡² ጳውሎስ ኤጀሸስንክ አይሁድ ጠጽት ምን እን፤ አስን እሶአ ስሱ ስምበት በር መገን ላገተ ጡማንች መጣፋች አንበበን ኩስቦስ እኪ፡ ሀትጉንተ ዶሪረዋ ከርስቶሱ ህወ አቁሁ፡ ሬሆች ኪሉሁ ገበአናስን ጫከሽ ኩልን «ኩ አን ኩላንከዕኔ ዩሱሱ ዶሪረዋ ከርስቶላት» ያዮ እኪ፡ ላእሶአችን ሙመቲሃንስ ጠሁስ አጊዮንሰ አመዕንት ጳውሎስ፤ ስላሲ ሚጡ እኮእ፤ ሀትጉንተ ሆለሙ መገኒ ሰገዳ ግሪክ ባድ መኑሁ፡ ከተማንተስ አብኒን ለልቲ ሚንቱሁ ላገለ መጮት እሶአን ሚጡ እኮእ፡

ጠሁ አኮዳ አመዕንቱምሱ አይሁዱ ቁገሾት ሁጅት ዮበአ ሶሳከተ ጠጽት በትናሽ መነ ሂለ ኤረ ኤረንስት ከተማንተስ ብተት ኪአን አስቶእ፤ አሞ ጳውሎስ፤ ስላሲ ፋሽት ምናደቢ አስቶተ ሀስ «እያሶኔ» ይኖ መንች ምን ከብቶእ፡ ጠሁ አኮዳ እሶአተ ደጉ ሆን ጃተ እያሶኔ፤ ሀካካች ሙመቱሃ ከተም ገሻን ብርተ ሀንጫቶተ ገሻሽተን አርሶእ፤ ሀትጉንተ «ኩ መኑ ሆረንክ ባዱ ሀውሌሃረ፤ አሞ ቴሱ ኒ ከተመዋልቲእ፡ ገእያሶንን ምኒንተስ (ኤመን ጡመዋልቲን) ይ አቁስ፤ አሞ (ዩሱስ ዩኖ ዎሉ ምሙ ዮኔ) ይት ሮም ባድ ምም አዘዙተ ግበዮሃረ» ይት ያርቶእ፡ ምናደቡሁ፡ ከተም ገሻኩ ሀከ ጠሀ መጮቶ ጃተ ሌንቁቅቶእ፡ ላእሶአንት እያሶኔ፤ ዎሉ ኪኑሃ ሩበቶን ገፈርቶስ፡

ጳውሎስ «ቤርዮ» ይኖ ከተማን ተማርሲ፡

¹⁰ ሀተ ጃተ አመዕናኑ ጳውሎስ፤ ስላሲ አንከሪን «ቤርዮ» ይኖ ከተመሂርሲሶስ፤ እሶአንት ሀከበ ኢልቶገንክ አይሁድ ጠጽት ምን አጎእ፡ ሀክኒ ዮ አይሁዱ ተሰሎንቄ ከተማን ዮ አይሁዲች ሰውቲን አብስ ጠቢ፤ መነ እኮተኔ ኩ ጳውሎስ ዩ ጠሁ ገርተንዶ ደጊ በሪን በሪን ጡማንቹተ መጣፈተ ቆርምተን ላገስ አበ በጅንን አቅቶእ፡ ሀክኒ እሶአች ሆለሙሳ፡ ግሪክ ቀባጣመት ሚንቱሁ፡ በትናሹ ጎኑሁ አመዕንቶእ፡ ጠሁ አኮዳ ተሰሎንቄ ከተማን ዮ አይሁዱ ጳውሎስ ቤርይ ከተም መኒ መገን ላገተ ኩሎን መጮቶ ጃተ ሀከበ ዋልትኪእ መነ ሂለ ኤረ ኤረንስት ምናደቡ አሌንተስ ኪአናገ አስቶእ፡ ሀተ

ጃንተ አመዕናኑ ሀካከት ጳውሎስ ደዕል በሃር ቶቹ መረናገ አቶእ፤ እኮዳ ስላሲ፡ ጥማቶሲ ሀክኒ ፈኦእ፡ ሀክኒ ጳውሎስ ወርሲስ አቲን ከተመ ኢልሶ መነ «ስላሲ፡ ጥማቶሲ ደዕልት ኢበ ዋልቲን» ይኖ ጳውሎስ ሰህተተ አፍ ቤርዮ ፈንቀልቶእ፡

ጳውሎስ አቲን ከተም መኒ ጠሃቂን

¹⁶ ጳውሎስ አቲን ከተማን አፋዕል ስላሲ፤ ጥማቶሲኒ ቆረበን ከተማንተስ ቆጶን መገናክ ሰገዴኖሩ ዊማን ጡጆ ጃተ ምዘናንተስ አብሽ አጂፌእ፡ ሀክኒ ጠጽት ምኒን አይሁዲ፤ መገኒ ሰገዳ መኒ፤ አሞ በሪን በሪን ድኮ መዕኔን ደቀመኖ መኒ፤ ጠሃቶእኪ፡ ሀክኒ «እጽቁራን፡ አስጠከሃ» የመንታ ኤንኪዕናከት ጳውሎስበ ዋልተን እደንተቶ እኪ፤ ሙመቱስ «ኩ ጎእቹ መ ዮታት?» ይተቶ እኪ፤ አሞ ዎሉስ ፈንቀሽት «ርስንቱም መገናከቲ፤ ጠሃቶኖ አጉደቶ» ይተቶ እኪ፤ ሀካንን ይቶ ዳፋ ጳውሎስ ዩሱሱ ሬሆች ኪአ ዱዱቡ ኩሰስተኔሃት እኪ፡ ላእሶአንት ጳውሎስ አፍ «አርዮፋንስ» ይኖ ያእ መዕንተ ዋሽት «ኩ አት ኩልታንትኔ ሃሮ ጠሁ መሃንዶ ደጊ ደንድናምንዶ?» ሀኩ አት መጫሂኔ ሃሮ ጠሀ ጠሃተቶንቲ መሃንዶ ደጊ ሀንሳምተኔ ሂርት ኩልኔ» ይቶእ፡ ጳፋንኩስ አቲን ከተም መነ ሆሩንኩ፡ ሀክኒ ሄአኖ ዎሉ ባድ መኑሁ ሃሮ ጠሀ ጠሃተኒ፡ መጮቱተኒ ሆሲች በጋን ዎሉረ ሚጡራ አስቱምበወረ እኪ፡

²² ሀክኒ ጳውሎስ «አርዮፋንስ» ይኖ ያእባን ኡር «አቲን መነ! ሆረንክ ዉዲን ሀይማኖቱ ዮዕኔ መነ አሁዕኔ ደጊም፡ ከተመዕኔ ዘህን አዕናኦት ሰገዴንተረ ጡደን (ደገሙም መገኒ) የመም ጣፈሚሩ ዮ ከትም መዕንተ ኢሌም፤ እቺ ሀከ ደጊኑዕናች ሰገዴንታ አን ኩላንከዕኔ፡ መገኒ ኡለታ፡ ኡለ አሌን ዮራ ሆረንክ ቆጮእ፤ አስን ስሜን ኡስ ቀርቼ እኮተኔ መነ ምና ምኒን ሄአናበእ፡ ሀክኒ ፎልሃ፡ ዎሉረ ሆረረንክ መኒ አስኖ እኮተኔ መቱሩ ኮሻስሀንን መን አንገ ካለቱተ ሀስናበእ፡ ሀክኒ መገኒ ኡስ አሌን ሄአኖ መን ዘረ ሆረንክ ሚጡ ቁገች ቆጮእ፤ እሶአንክ ሄአ ዶልሃ፡ ሄአ መዕኔ ገበለሃ ቅጠንሴ፡ ሀካን አሌኢንኩ መነ መገኒ ሀሰንታ፡ ሆሽኪእ እሱ ኢል ደጊ ደንደናዳ ይኔት፤ አሁን በጋን እስ ኒሳች ሆረችኔን ቁዕራሃበእ፡

²⁸ ጳፋንኩስ ሀቶተ ጠሃታ መኒችዕኔ ሙመቱ (እኦት ኡሰተንስ) ይቶገንክ ፎላመተ እንክ ሌንቁቅናሚሁ፡

17:24-25
1ዋግ.8:127
እኪ.42:5
ሶቀ.8:47

ሄዕናሚሁ መገኔት።²⁰ አቺ ነሐት መገን አሱተ እንከሚች (መገን መን ቆርማኒ፤ ሰው-ቲኒ መኪ ዎርቅ እንዶ ቡሬች እንዶ ከን ምስላ ድግዳግ) ይን ሰውዬ ሀሰሰናሰክ።²¹ ህክኒ መገን ቀልሙ ዶሰ ህግሽ ቴሱ እኮዳ መዕኔን ሆራንን ዮ መኑ ሀጣተ ቢሪ ደ ፈንቀሉንተ አዘዘዮአ።²² ዳፋንኩስ መገን ዶዕሪ መገን ወዲን ሆራንከ መን አሴን ገርተ ፍርደኖ ባር አፈአ፤ ህክንን ገርተ እኮን መኒ ሆራንከ ጡድሾ ህከ እስ ዶዕሪ መገን ራሆች ከእሲኔት» ዩአ።
²³ እሶአት «ሬቶሪ ከአተኔ» መጮቶሀኒች ዘኪን እሶአች በከኑስ ገላጮአ፤ ጠሁ እኮዳ በከኑስ «ከን ጠሀተኔ ሰንኪሃ ኪሳች መጮኖተ ሀንሰም» ይቶአ።²⁴ ጳውሎስን ሚሬሪችስ ከእ አርቂአ።²⁵ ጠሁ እኮዳ ቀሁ ቀጡ መኑ ጳውሎስ ዩ ጠሀ ኢትት አመዕንቶአ፤ እሶአንን በርገንት «አርዮፋንስ» ዩኖ ያእ መኒች መቱ «ዳዮንሱስ» ዩኖ መንቹሁ፤ «ደማርሴ» ዩኖ ሚንትቹቲ፤ ምሉ ሆሰሙ መኑሁ ዮ አኪ።

ጳውሎስ ቆርንቶስ ከተመ መርገ

18 ህክኒች ህኪን ጳውሎስ «አቲን» ዩኖ ከተሚች ከእ ቆርንቶስ ከተመ አርቂአ።² ህክኒን ጳንጦስ ባድቢ ሱዕመስ «አቅላ» ዩኖ አይሁድቹ ደተ፤ እስን ቀሆ ጄቾች ብሬ ሚንትቹንተስ ጽርስቅላንን በርገም ጣላን ከተሚች ዋሴሃ እኪ፤ ዳፋንኩስ አይሁዱ ሆሩንኩ ከተሚችስ ፋልቱንተ ሮም ባድ ምሙ ቀላዶስ አዘጃተኔሃት እኪ፤ ጳውሎስን እሶአተ ጡዲ መሮ።³ ጳውሎሴ ሁጅቲ፤ አሶአ ሁጅቲ ዱንካነ ጎቡ እኮተኔ እሶአንን በርገም ሄኦን እሲ ዱንካነ ጎቡ አፎ።⁴ እስን ሰምበት በር ሆራንከ እይሁዲሃ፤ ግርከ መኒሃ ጠጽት ምኔን ደገመን ተማርሰን እመዕንሰዮስ እኪ።

⁵ ህክኒች ህኪን ጥማቶሲ፤ ሰላሲ መቄዶን ባዲች ዋልቃደ ጳውሎስ ዩሱሱ ዶዕሪሞ ከርስቶስ እኮን አይሁዲ ሆራንተ ጃተ ቃርስ ኩለዮስ እኪ።⁶ ጠሁ እኮዳ አይሁድ መኑ ጳውሎሴ ጠሀ ግብ አሴንተስ ከኦ ጃተ አድሸሰ ግግሽን «ቄሪሃንከዕኔ አዕኖአት ገጉዕኔ ጠዕመንቲንተ፤ አን ቄሪችዕኔ መጫሮወ፤ ቴሱ አን አይሁዲ አኩምቦ መንበ አርቃም» ዩአ።⁷ ህክኒ ጳውሎስ ህክምቢች ከእ መገኒ ሰገደኖ «ቴቶስ እዮስጦሴ» ዩኖ መንች ምን መሮ፤ ምኑንኩስ አይሁድ ጠጽት ምኔየ ሺነ እኪ።⁸ አይሁድ ጠጽት ምን ገሸኖ «ከርስጵሴ» ዩኖ መንቹ ምንስ መኒን ሆራንን መገኑ አመዕኔአ፤ እሞ ሆሰሙ ቆርንቶስ ከተም

መኑ ጳውሎሴች መገን ላገተ መጮት አመዕንት ጠመቀንቶአ።⁹ ቀርቹ መገኑንኩ መቱ አንከር ሀቄገ ጡደመኖሪን ጳውሎሴ «ዋጅቶት ሰዕምት ጠሃቅ»¹⁰ እን ኪሳኔት፤ ህኩ መንቹሁ ኪስ ጊኒ ደንደኖበእ፤ ዳፋንኩስ ከን ከተማን ኤሳ ሆሰሙ መኑ ዮሌ» ዩሰ።¹¹ ህክኒን ጳውሎስ መገን ላገተ ተማርሰን መቱ ምጋሃ፤ ሴሁ አገነሃ እሶላባን እፋዕሴአ።

¹² ጠሁ እኮዳ «ጋልዮ» ዩኖ መንቹ አካይ ባዱ ገሸኖ ጃተ አይሁድ መኑ ሚጡ እከ ጳውሎሴ እሴን ከእ እፍ ፍርድ ምን አርሶአ።¹³ ህክምባንን «ኩ መንቹ ሴሩ አዘዘምቦሪን መኑ መገኒ ሰገዳገ አሰዮአ» ይቶአ።¹⁴ ጠሁ እኮዳ ጳውሎስ ህከን ጠሀተኔ ፈንቀሾተ ቅጠሚሀኔን ጋልዮ አይሁዲ «አዕኖአት አይሁድ መን፤ በእሼዕኔ ሂስት እንዶ እሴዕኔ ጠሁ ዮ እኪየን እደዕኔ መጮጫም እኪ።¹⁵ እኮዳ ኩ ጠሁ ጠል ላገተኔሃ፤ ሱዕምተኔሃ፤ ገግዕኔ ሴርተኔሃ እኮች አዕኖአንት ጠፍዬ፤ አን ከ ጠሀ ፍርዲ ሀሳምበኦ» ዩአ።¹⁶ አሞ አስን እሶአተ ፍርድ ምኒች ሀደተ ፋሽሰ።¹⁷ ህክኒች ዘኪን እሶአት ሆሩንኩ ጠጽት ምን ገሻንቹ «ሶስቲንሴ» ዩኖ እፍ ፍርድ ምን ኡሮን አልቶስ፤ እኮዳ ህኩ ጠሁ ጋልዮ መሃ እተድምበስ።

ጳውሎስ አንጦከ ከተመ ፈንቀሎገ

¹⁸ ጳውሎስ ሆሰመተ ጀቹተ ቆርንቶስ ከተማን ኤጌሮሀኒች ህኪን እመዕኖኑ «ጡመ ሄእዬ» ይ መርከባን አግ ሶርይ ባዱ አርቂአ፤ እሞ ጽርስቅላ፤ አቅላ እሲን በርገንት ዮእኪ፤ እኮዳ እስ ሰሰቹእኪተኔ አርቀኖሀኒች ብርስ መምስ «ከንከሮስ» ዩኖ መዕኔን ሚጤአ።¹⁹ እሶአት ኤፌሶን ከተመ ኢልቶ ጃተ እስ ጽርስቅሰኒ፤ እቅሰኒ ህክኔ አጉር አይሁድ ጠጽት ምን አግ አይሁድ መነ ሃሳውሰዮስ እኪ።²⁰ ጳውሎስ ቀሁ ቀጠ አሶላባን ኤጌሩንተ ኡጭቶስደ «ኤኩ» ዩ ግቦስ።²¹ ጠሁ እኮዳ እሶአች እነነ እሀን «ዋሰኖ አያነ ዩሩሳሌም ከተማን አብሱ ሀሰሰናሰኢ፤ መገኑ ዩደ ከዕኔኤብ ፈንቀል ዋላም» ይ ተሳ እስ ኤፌሶኒች መርከባን አግ አርቂአ።

²² ህክኒች ህኪን እስ «ቄሳሪ» ዩኖ ከተሚን ህግ ዩሩሳሌመ ኢል እመዕኖን ማበረ ጡምቶሀኒች ዘኪን አንጦከ ከተመ ድሬአ።²³ እስን ቀሁተ ጃተ አንጦከ ከተማን ኤጌሮሀኒች ዘኪን ህክምቢች ከእ «ገላትየሃ፤ ፍርገሃ» ዩኖ ባዶን መዕኔች መዕንተ ህሀን እመዕኖን ሆራንከ ቃርሰዮ እኪ።

19:4
ጥፋ. 3:11
ግሪ. 1:14-7:8
ሱቃ. 3:14-16
የሃ. 1:26-27

አጵሎስ ኤፌሶን ቆሮንቶስ
ከተማን ተማርሲን

24 «አጵሎስ» ዩኖ አለክስንድር ከተማን እላማ አይሁድቹ ኤፌሶን ከተመ ዋሎ፤ እስን ደናጥግ ጠሃቀኖዉ፤ ጡማንቹተ መጣፈተ ቆርስ ደገኖዉ እኬ።
25 እስን ቀርቶ መገን ዎቂተኔ ደናጥግ ተማሪሃ፤ አጥ ጡማንቹ አያኒን ቃር ዩሱስ ገሬ ጠሀ ጫከሽ ጠሃቀኖዉ፤ ተማርሲኖዉ እኬ፤ አኮዳ እስ ዮሃንስ ጠመቆ ጠመቀንቹ ጠስ ደገኖዉ እኬ። 26 አጥ እስን እግማን አይሁድ ጠጵት ምኒን ጠሃቀኖረ ጵርስቅላ፤ አቅላ መጮቶ ጃተ ምንስ አርስ መገን ዎቃ ዎናቹ አብስ ተማርሲቶስ። 27 አጥ አጵሎስ አካይ ባዱ መርተ ሆሹ ጃተ አመዕናኑ ሀካከት ቃርስቶስ፤ እሶኦንት አካይ ባዶን ዮ አመዕናኑ አቅቱንተስ ደጸቤተ ጣፎስ፤ እስን ሀከስ ኢሌ ጃተ መገን እስንቹ ዉዲን አመዕንቶረ አብሽ ካዕለዮስ እኬ። 28 ሀከኒ ዩሱሱ ዶዕረጥ ከርስቶስ እኮን ሆራንክ መን ብሬን እይሁድ መኒ ጡማንቹ መጣፋች አነበበን ቃርስ ኦደመን ገረዮስ እኬ።

ጳውሎስ ኤፌሶን ከተማን ሰበኮን

19

1 አጵሎስ ቆሮንቶስ ከተማን ዮ ጃተ ጳውሎስ አል ባዲን ሀግ ኤፌሶን ከተመ ዋሎ፤ እስን ሀከኒ ሙሙቱ አመዕናኑ ደተ። 2 ጳውሎስን እሶኦተ «አመዕንቱንተ ጃተ ጡማንቹ አያነ አቅቱንተንዶ?» ዩስ፤ እሶኦንት «አቅንምበአ፤ ጡማንቹ አያኑ ሄሱሲ ሆረን መጮን ከሰበአ» ይቶአ። 3 አጥ ጳውሎስ «ሀከደ ሚን ጠመቀንቱንታ?» ዩስ፤ እሶኦንት «ዮሃንሴ ጥንቀቲኒት ጠመቀሚ» ይቶአ። 4 ጳውሎስ «ዮሃንስ ሀጣተዕኔ ቢረ ይቱን ፈንቀልቱን ኤሳች ሀከን ዋለኖ ዩሱሳን አመዕንቱን ጠመቀሚ» ዩአ። ዩስ። 5 እሶኦንት ሀከን መጮቶ ጃተ ቀርቶ ዩሱስ ሱዕሚን ጠመቀንቶአ። 6 አጥ ጳውሎስ አንገስ አሶኦ አሌን ኡጄ ጃተ ጡማንቹ አያኑ እሶኦ አሌን ድሬሃን ዎሎ ኤፌን ጠሃቶአኒ፤ ሀራሳአኒ። 7 እሶኦንት ሆራንኩስ ቶነ ለጥ መነ እኬ።

8 ጳውሎስን አይሁድ ጠጵት ምን መር ሰሶ አንን ቀጠ መገን ዎሞመተኔ አደመን አግማን መኒ ኩለዮ እኬ። 9 ጠሀ አኮዳ ሙሙቱ ጠሀ አጉምቡስ ሾከ መነ አኮተኔ ዩሱስ ዎቃ ምናደብ ብሬን ቦርርተን አመዕኑ ግቦ ጃተ አሶኦተ አጉር አጉር፤ እስን አመዕናኑ አነነ እስ እስቦ አሮሽ «ጥራኑሴ» ዩኖ መንቹ ተማርሲኖ መዕኔን መኒ በሪን በሪን ተማርሲኖስ

እኬ። 10 እስይ ባዶን ሄአ እይሁዱሁ፤ ግሪክ መኑሁ ሆራንኩ ቀርቶ መገን ላገተ መጮታኢ ኢለንቀጤች ጳውሎስ ሀከኒ ለሙ ዎጋ ተማርሲአ።

መገኑ ጳውሎስ እንጋን እሴ ማሰሎተኔ

11 አጥ መገኑ ጳውሎስ እንጋን አብሽ ማለልሲሰኖረ ሁጀትሲሰዮ እኬ። 12 ሀከኒ ጳውሎስ ኦድሻች ቃፊተ አቂን ሞሳን አሌን ዎሬነኔየን ሞሲችሰ ፈይተዮ እኬ፤ ሞሳኒችን ሀቡሉ ፋለዮ እኬ። 13 መኒች ሀቡሰ ፋሽተን ዘህታ እይሁዲች ሙሙቱ ቀርቶ ዩሱስ ሱዕመ ገአተን «ጳውሎስ ሰበከኖ ዩሱስ ሱዕሚን ፋልቱንተ አበንዛንክዕኔ» ይተን መኒች ሀቡሰ ፋሺ አጸንተዮ እኬ። 14 «አስኩው» ዩኖ አይሁድ አበ ቄስቺ ህትጉተ አስታ ለመልት እሱት ዮስ እኬ። 15 ጠሀ አኮዳ ሀቡሉ ፈንቀሽ «ዩሱስ ደጋም፤ አጥ ጳውሎስኒ ደጋም፤ እኮዳ እዕኖአስ አዩኤታለ?» ዩሰ። 16 አጥ ሀቡሉ አፎስ መንቹንኩ እሶኦተ ጦጵደ ስንግ አፍ ሆረንከስ ቁል መዜሽ ኦድሸስ ፀር ቃር ከሚየን ሀከን ምኒች ከልን ሁንተን ፋልቶአ። 17 ሀኩ ጠሀንኩ ኤፌሶን ከተማን ሄአ አይሁዲ፤ ግሪኪሃ ሆረንክ መጮጫጥ ጃተ አብስ ዋጅቶአ፤ ሀከምባንን ቀርቶ ዩሱስ ሱዕሙ አሴአ። 18 አመዕንቶ መኒች ሆለሙስ ሁጀቶ ሂለ ሁጄች ቢረ ይተኒ፤ ኩልተኒ ፈንቀልተዮ እኬ። 19 አጥ አስመተ ሁጀታሪች በትናሹ መኑ አስመተስ መጣፈተ ጠጵት ዋሽት ሆረንክ መን ብሬን ቡስቶአ፤ መጣፈስ ሀሬኔየን ፋሽታ ቀጠ ግዞ ሽለጌመደ አንታዱመ ኩሚ ብረ እኮ። 20 ሀከኒ መገን ላገተ አብስ ቁልተኒ፤ ሌአኒ መርተዮ እኬ።

ኤፌሶን ከተማን ኬአ ብተተኔ

21 ሀኩን ሆራንኩ እኮህኒች ዘኪን ጳውሎስ መቄዶንን አካይ ባድ ዉዲን ሀግ ዩሩሳሌም ከተመ መርተ ጡማንቹ አያኒን ሰውኬእ «ሀከሰ ኢሌምህኒች ዘኪን አጥ ሮም ከተመሃ መር ጡዱ ሀሰሰኖኤ» ዩአ። 22 ጳውሎስ ካዕልታስሪች ለሙ ጥማቶሲኒ፤ ኤራስጠሲኒ መቄዶን ባዱ ሶከ እስ ገጉስ እስይ ባዶን ቀሁ ቀጠ ኤጌር።

23 ህተ ጄቹተ ዩሱስ ዎቂተኔ ኤፌሶን ከተማን እበት ብተት ኬአአ። 24 ሀከኒን ብረ ሽልሰኖ «ዴሚፕሮሴ» ዩኖ ሙቱ መንቹ «አርጢምሴ» ዩኖ ቆጶን መገኑ ምኒ ምስለ ብሬን ሁጀሲሰን ሁጀታኒሃንስ ሆለመ ግዞ ደገኖ እኬ። 25 ሀከኒ እሲን ሀከ ብረ ሽልሰታ መነሃ፤ ህትጉንተ ሁጀተ ሁጀታሪ ጠጵእኬእ «መነ፤ ነኦት ግዞ ደቅኖሚ ተን ሁጄን

አኩን ደጌነንተ። ²⁶ እሞ ኩ ጳውሎስ መን አንጋን ሁጀተሞ ምስለ (መገናከተበእ) ያን ኤፌሶን ከተማን ጠላን አሁሶናች ቀሆ ባዲች ጠሊች በጋን አስይ ባዶን ሆራንን በትናሸ መነ አመዕንሾጋ። ሉስሾጋ አዕኖአንት ጡዴንተኒ፤ መጮቲንተኒ። ²⁷ ሀከኒ አይደን ኒ ሁጅት ገደንቱኢተ እሁ ጠስ እሁሶናች እስይ ባድ መኑ ሆሩንኩ፤ ኡለ አሌን ዮ መኑሁ ሰንዳ አበ (አርጤምሴ) ዮኖ መገን ምኑ ጠላ እከ ፈለኖ፤ እሞ እሴ አብትንኩ ዝረመኖበአንዶ?» ዮስ።

²⁸ እሶአንት ሀከን መጮቶ ጃተ አመራረንት «ኤፌሶን ከተም አርጤምስ አበተ» ይተን ያርቶእ። ²⁹ ሀከንተኒ ኤፌሶን ከተማን ሆለመተ ብተት እከዩን መቄዶን ባዲች ዋልቲ ጳውሎስ ጃሳከተ ጋኖሴኒ፤ አርስጣርኮሴኒ እፍ ገሾሸተን ምናደብ ጠጽያኖ መዕንተ ሜጡ እከ ደትደን ዋልቶእ። ³⁰ ጳውሎስ ሀከን ጠጽዬ መንበ መርተ ሆሾደ አመዕና፤ ከንቶስ። ³¹ እስይ ባድ ገሻኒች ጳውሎስ ጃለተ አኮሩ ጳውሎስበ ሶከ ምናደብ ጠጽትቤቹ መሩምቦግ ኡጭቶአ። ³² ምናደብስ ሜሬርን አበት ብተት እከተኒ መቱስ መቱረንከ እሞ ምሉስ ምሉረንከ ያን ያረዮ አከ፤ እኮዳ ሆለመሰ ሚ ጠጽቲእንዶ ደግምበእ እከ። ³³ መመቱ አይሁዱ «አስከስንዴሬ» ዮኖ መንቹ ምናደብ ሜሬሪች ንምበንስት መን ብርተ ፋሽቶእ፤ እሞ አሰን መኑ ሰዕም ዩንተ አንገተ ጠቀእ መን ብሬን ኡር እደሚ ሆሾ። ³⁴ ጠሁ እኮዳ እስ አይሁድቹ አሁስ አሶአት ደን ጃተ «ኤፌሶን ከተም መን አርጤምስ አበተ» ይተን ስሙ ላተ አሁኖ ቀጠ ሆሩንኩስ ሜጡ እከ ያርቶእ።

³⁵ እሞ ኤፌሶን ከተም መን ጣፍቼ ምናደብ ሰዕመእ «ኤፌሶን ከተም መነ፤ ኤፌሶን ከተም መኑ አበ (አርጤምሴ) ዮኖሪ ሰንዴኖ ምንሃ፤ ሰሚች ኡቦ ምስሊሃ ቆረባኑ አሁስ ደንምቦ መንቹ እዩት? ³⁶ ሀከኒ ካን ካደኖ ዮበእን ደጌንታች ሰዕምዬ በጋን ሚጡራ ስርበንቹን አሰቱኖችዮ። ³⁷ ዳፋንኩስ አዕኖኦት አርጠምሴ ምን እዳተ ቦጉምቡራ፤ ሀከ መንኒ ቦርርቱምቡራ እፌን ከበ ዋልቲንታእ። ³⁸ እሞ ዴሚጥርሲ፤ እሲን በርገንት አንገ ሁጅተ ሁጀታሩ እዳ መንቹ ዮደ ኡዱን፤ ፍርዴኖ በሩሁ፤ አደንሰታ ዳናከቲ ሀከኒን ዮተኒ አደንቱን። ³⁹ እኮዳ ምሉ ሀሴንንተ ጠሁ ዮደ ባድ ያአባን ጡደመኖ። ⁴⁰ ሀከን እሁምቦደ ነኦት (ከበር እኮ ጠህ ብተተ ኬአሴሃረ) ዮን ኦዴንምቦደን ዋጅኖም፤ ዳፋንኩስ (ት ብተት ኬአኢ ሚኒት) ዮን ጠዕሚመኔደ ይኖምሩ ዮኔበእ» ዮአ። ⁴¹ እስ ሀከን ዮሀኒች ዘኪን ያአ መኑ ብንያኖን አሴእ።

ጳውሎስ መቄዶንን ግሪክ ባዱ መርገ

20

¹ ብተት አንርቶሀኒች ዘኪን ጳውሎስ አመዕናኑ ገእሲሽ ሰጅ «ጡመ ሄእዬ» ይኬአ መቄዶን ባዱ አርቄአ። ² እሞ እስን ሀከን ባዲን ሀንን እመዕናኑ ሆለመ ልዘን ቃርስን ግሪክ ባዱ ዋሎ። ³ ሀከኒን ጳውሎስ ሰሉ አንን ኤፌሪሀኒች ዘኪን መርከቢን ሶርይ ባዱ መርተ ሰውዬእ። እኮዳ እይሁድ መኑ ግበስተኒ ምቃን ገፈን ቆረብሲሶን ደን ጃተ መቄዶን ባዲን ሀንተ ሰውዬእ። ⁴ እሲን በርገንት ዮሩንኩ ቢርይ ከተም ሶጳቲሬዮ ቤቱ ጽሩሴቲ፤ ተሰሎንቄ ከተም መኒች አርስጣርኮሴቲ፤ ሲኮንዶሴቲ፤ ደርቤ ከተም ጋኖሴቲ፤ እስይ ባድ ትከቆሴቲ፤ ጥርፍምሴቲ፤ እሞ ጥማቶሴቲ እከ። ⁵ ሀከሩንኩ ብርተ ሀግ ኬእ ጥርአስ ከተማን ቆረቦኒ። ⁶ ጠሁ እኮዳ ነኦት ጦርቹ አቲነን አብሴኖ እያኒች ዘኪን ፍልጽሱስ ከተሚች መርከባን አንግኪዕን እንትቅ በር ጥርአስ ከተመ እሶአበ ኢልኖም፤ ሀከኒን ለመስ በር አፋራልኖም።

ጳውሎስ ዘካንቶን ጥርአስ መርገ

⁷ ሄከትስ ዎን በሬን እቸተ ሚጠማን እንቶተ ጠጽኔምሀኒን ጳውሎስ ለንከ በሬ ገሰመ ምሉብ መረኖተኒ ሀከኒ ጠጽዬ መኒ ጠሃቄ አፎ፤ እስን ጠህስ ኩለኔየንን እንከሬ በቅተ እከ። ⁸ ነኦት ጠጽኖም ፎቅ ምኒን ሆለመ መርባቱ ቡበዮ እከ። ⁹ «አዉጤኪሶ» ዮኖ መቱ ሀርድቹ መንቹ መስኮት ሸኖን አፋራሉከ፤ ጳውሎስ ጠሀ ቄራርሴተኒ ሀከ ሀርድቹ ቅልይ ጥሸኪእ ስከ ፎቂች ኡለተ ለቅ ኡቦ፤ መኑ ኬእሳስደ ሬህ ፈጂ አከ። ¹⁰ ጠሁ እኮዳ ጳውሎስ ድር ሀርድቹ እንጋንተስ ሀንቀፍ «ሀልቄኖችዮ ፎሊን ዮእ» ዮስ። ¹¹ ጳውሎስን ፎቅ አል ፈንቀል ፋልኪእ አሶአንን ቀርቶ አዝተ አቄሀኒች ዘኪን አቸተ እቸኪእ እሩ ሰዞንቀጤች እሶእ ኩሉሀኒች ዘኪን አርቄእ። ¹² እሞ አሶአንት ፈዬ ሀርድቹ መንቹ ምን አፍ አርቶ አብስ በጅግ ቃርስቀንቶእ።

ጳውሎስ ጥርአሲች ምልጦን መርገ

¹³ ሀከኒች ዘኪን ነኦት «አሶስ» ዮኖ ከተማን ጳውሎስ አቅኖተ ብርስን መርከባን አንግኪእ መኖም፤ ዳፋንኩስ እስ ሀከ ከተመ ሉካን መርተ ሰውይ ነኦት ሀትተተ እስትንተ ለዘጂኒ እከ። ¹⁴ እሞ ነኦት አሲን አሶስ ከተማን

ኩን መርከብ።

ደቀሞም ጃተ አሲንን በርገም ምጡሌን ከተመ አሮኖም።
15 ነሉት ለንክስ በር ኪዕን መርከቢን ምኢን ከበንቴ «ከየ»
ዬኖ አሉ ሺነ ኢልኖም፤ እሞ ለንክስ በር ምኢን ከበንቴ
«ስሞስ» ዬኖ አሉተ ኢልኖም፤ ሀከኒች በኪን ምልጦን
ከተመ ኢልኖም። 16 ጳውሎስ እስይ ባዶን ሆሰመተ ጃተ
በእሲ ሀሱምቡተኔ ኤፌሶን ከተመ አጉር ሀጊ ሆሰ፤
ዳፋንኩስ ደንዴሾስደ ሻሽን እብሌመ ኦንታዱንቅ በሬ አያነ
ዬሩሳሌም ከተመ ኢል አብሲ ሆሰተኔሃት እኪ።

ኤፌሶን ከተም እመዕናን ማበሪ ጳውሎስ
ጠሃቂ ጠሀተኔ

17 ጳውሎስ ምልጦን ከተሟች መነ ሶክ ኤፌሶን
እመዕናን ማበር ነባቡ ገእሲሾ። 18 እሶአንት እሰበ ሞልቶ
ጃተ «አን እስይ ባዱ አግ አፋዕሌም በሬች አፍ ሆረንተ
ጃተ ሚረሮንተዕኔ ሀትጉተ ሄኦምንዶ አዕኖአት ገጉዕኔ
ደጌነንተ። 19 እሞ አይሁድ መነ ሀውሶኤዳ ሆረረንክ
ደንደን ቢዝማኒ፤ እንጂጂኒ ሀግሰን ቀርቸመ መገኒ
ሁጀቼም። 20 ያእባኒ እኮ ምኒች ምን በሆን ተማርሳም ጃተ
ካዕለኖዕኔረ ሆረንክ ኩሌንክዕኔ በጋን ሚጡራ ኩሱዕነ
ፈአስምበክዕኔ። 21 እሞ አይሁድ መነሁ፤ ግሪክ መነሁ
ለመንኩ ሀግቲቸሰ ቢራ ይተ ፈንቁልት ቀርቸወኔ ዬሱሳን
እመዕንቱንተ ነቀሺንሰ። 22 ቱሱ እሞ ጡማንቹ አያነ
አዘጃየዕኔ ዬሩሳሌም ከተመ መረኖም፤ ሀከኒን ም
ኢልኖኤንዶ ደጋምበአ። 23 ጠሁ እኮዳ ጡማንቹ አያነ
ሆረንክ ከተማን ኩሱኤጊን ኩሱሩቲ፤ ሀዉሁ ቆረበኖኤን
ደጋም። 24 እኮዳ አን ቀርቾ ዬሱሲች እቁም ሁጀተ
ጦፈንቀጤች ገግኤ ፎሊ ቅሽግምበአ፤ ህኩስን መገን
እሰንች ምሽራች ላንተ ኩሱወ። 25 እሞ ከበሬ ኢስንቀጤች
ከዕኔኤ ሆርዕኔ ሚረሮን ፈንቀላመን መገን ምሞመተኔ

ተማርሲንክዕኔ፤ ከኒች በኪን ለንኪ ኢ እልተ ጡዴኑምበገ
ደጋም። 26 ሀከኒ አን ሆረንክ መን ቁጊች ሙጩሩ እሁአ
ከበር ነቀሳንክዕኔ። 27 ዳፋንኩስ መገን ሰውተ ሆረንክ
ኩሌንክዕኔ በጋን ኩሱዕነ ፈአሾምሩ ሚጡሩ ዮበአ።

28 መገኑ ገግስ ቤት ቁጊን ሀዕሪ አመዕናን ማበሪ
ቆረበኑንተ ጡማንቹ አያነ ከዕኔኤተ ዜማኑ እስ ሹሞዕኔ
ዜመተ ሆረንታ፤ ገገዕኔ ቆረጽዬ። 29 አን ኦሮቁምሀች
በኪን ዜማ ቅሽጥቱምቡ ኦሮገ ዮ ሂሱ መነ ሞልተ ክዕኔኤ
ሚረሩ እጋገ ደጋም። 30 ሀትጉንተ መመቱ መነ
ሚረረችዕኔ ከእ ሹከ ትምርተ ተማርሰተን ሆለመ አመዕናኑ
እሶአ ዉዱ ፈንቀሽታአ። 31 ሀከኒ አን አኒንክ አኒንክ
አንከርሃ፤ በራሃ እንጂጅተ ዱነን ሰሱ ምጋ ሰጀንክዕኔገ
ሰውቲን ቃርዬ።

32 እሞ ቱሱ መገኒሃ፤ ሆረንክ ጡማን ሚረሮን
ቃርሰታዕኔን መገን ማስ ቤቀንቸ አሲ ደንድታ መገን
ኦሰንች ላጋሃ ሀደረተ አሲንክዕኔ። 33 አን አዩቹ ብረ እንዶ
ምርቀ እንዶ ኦድሸተ ቁልጥምበአ። 34 ኤሳሃ፤ ኤሳን
በርገንት ዮሪሃ ሀስሰኖረ እንጋንተአ ሁጀተን ካዕሌምገ
አዕኖአት ገጉዕኔን ደጌነንተ። 35 «አቀኖሀኒች አሰኖ
ማስአሚሃ) ዬ ቀርቾ ዬሱስ ላንተ ሰውይን እንጋንተኔ
ሁጀንተን ሆንጋን ካዕሉ ሀስሰኖኔገ ሆለመ ምቁን
ጡድሺንክዕኔ» ዬሰ።

36 ጳውሎስ ሀካን ዬሀኒች በኪን እሶአን ሆረንተሰን ሚጡ
እክ ጉሱጽ መገኑ አጩአ። 37 እሶአት ሆሩንኩስ ኦአን
ጳውሎስ ሀንቀፍ አፍ ሱንቅቶአ። 38 እሶአንት አብስ ክቼአ
ዳፋ «ከኒች በኪን ለንኪ እልእ ጡዴ ሆረን
ደንድቲነንተበአ» ዬሰተኔሃት እኪ፤ እሶአንት መርከቡ ዮበ
ኢልንቀጤች ሀርሲሶሰ።

ጳውሎስ ዬሩሳሌመ መሮገ

21

ነሉት እሶአች እነነ እንክ መርከባን አንግ ምኢን
ከበንቴ «ቆስ» ዬኖ አሉተ ጠብን መኖም፤ እሞ
ለንክስ በር ምኢን ከበንቴ «ሮዴስ» ዬኖ አሉተ ኢልኖም፤
ሀከምቢችን ኪዕን «ጳጠረ» ዬኖ ከተመ አሮኖም። 2 ሀከኒን
ፍንቄ ባዱ መረኖ መርከብ ደቅንኪእ እሶን አንግ ኦሮኖም።
3 ምኢን ከበንቴ «ቆጵሮስ» ዬኖ አሉተ ጉረ ዉዴን አጉን
ሶርይ ባዱ መንኪእ «ጠሮስ» ዬኖ ከተመ ኢልኖም፤
ዳፋንኩስ ህኩ ቤቹ መርከቢች ኦዳተ ድሪሴመ ቤቹ እኪ።
4 ሀከምባን እመዕናኑ ሀንሰ ደንገም ጃተ እሶአባን ለመለ
በር ኤጊኖም፤ እሶአንክ ጡማንቹ አያነ ለሊሸየንሰ

21:8
ሰቀ. 6:5
ሰቀ. 8:5

21:10
ሰቀ. 11:28

«ጳውሎስ! ዩሩሳሌም ከተመ መርቶት» ይት ኩልቶሰ።
5አኮዳ ነአት ህክኔ ኤጌናም ጃት ጎፊየን መረሚ ኪዕናም፤
አሶአንት ሆሩንኩሰ ሚንቴንተሳ፤ አሶንተሳ በርገንት
ከተሚች ኤተሩ ኢሰንቀጢች ህርሰሴ፤ በሃር ቶቶን
ጉሉጵን መገት ኡጭናምህኒች ዘኪን «ጡመ ሄኔዬ» ይን
አነን እንኮም። 6ህክኒች ዘኪን ነአት መርከባን አንጎም፤
አም እሶአት ምንሽ ፈንቀልት አሮቶኦ።

7ነአት ጢርሲች ኪዕን በሃር አሴን መረንቸተ ጦንፍ
«ጳውሎስ» ዩሩ ከተመ ኢልናም፤ ህክኔ አመዕናና
ህዘካንተኔ ደቀም ጡምጪም እሶአንን መቱ በር ሆንሶም።
8ሰንከሰ በር እሶአች አነን እንኮ ቄሳር ከተመ ኢልናም፤
ህክኒን ዶዕረንቶ ለመለ መኒች «ፍልጶሴ» ዩሩ መንቸሰ
ምን አንግኪዕን እሴን ሚጡ አፋዕልናም፤ ፍልጶሽን መገን
ሳንተ ኩስናወ እኪ። 9እሴንክ ህራጋ ሾልት ባጃመት
ሚሰላከት ዮሰ እኪ። 10ህክኔ ሆለመ በር አፋዕልናምህኒች
ዘኪን «አጋቦሴ» ዩሩ ህራጋንቼ ይሁድ ባዲች ዋሉ።
11ህኩ ህራጋንቼ ኒባ ዋል ጳውሎሴ ጠጠብ አቅ ገግሰ
ሉከታ፤ አንገታ ኡሱዕር «ጡማንቼ አያት (ከን ጠጠብ
አነ ዩሩሳሌማን ዮ አይሁዱ ህትተ ኡሱርት አይሁድ
እሁምሶ መን አንጋን ህግሰ አታእ) ያዮኦ» ዩኦ። 12ህከ
ጠህ መጮናም ጃተ ነአቲ፤ ህክኔ ዮ መትሁ ጳውሎሴ
«ዩሩሳሌመ መርቶት» ይን ኡጭናም። 13እኮዳ ጳውሎስ
«ህትተ ኤኬንን ኢ ዎዘን ሚ ሆግሲኩንተኤ? አን ቀርቶ
ዩሱስተኔ ዩሩሳሌመ ኡሱረመ፤ ጠለ እሁዕናች ሬሆታ
ቅጠሚሚየ» ይ ፈንቀሼሰ። 14ጳውሎስ ሸዘነኔ አቁ ግባ
ጃተ «እቺ መገት ዩገ እሁን» ይን አጉን አጉናም።

15ህክኒች ዘኪን ነአት አዳኔ ቅጠንሰን ዩሩሳሌመ
አሮናም። 16አም ቄሳር ከተማን ዮ እወናኒች መ-መቱ
ኔሳንን ሚጡ እከ ዋልቶኦ፤ አሶአንት ምናሶኔ ምኔን
ኤጌንተ መሸቶኔ፤ ህኩ መንቼንኩ ዎኢን ከበሚ
«ቆጵሮሰ» ዩሩ ባዶን ቀለሚሃ ዎና አመዕናንቼ እኪ።

ጳውሎስ ያቆቤ ጡዲ ዩሩሳሌመ መርገ

17ነአት ዩሩሳሌመ ኢልናም ጃተ አመዕናት ህዘካት
በጅጎን አቅቶኔ። 18ሰንከሰ በር ጳውሎስ ኔሳንን ሚጡ እከ
ያቆቤ በመረናደ ሆሩንኩ ኑባቡ ህክኔ ዮ እኪ። 19ጳውሎስ
አሶአተ ጡምሸሰህኒች ዘኪን መገት አይሁድ እኩምሶ መን
ሚሬርን አሰ ወዲን አሴረ መ-መቲን ኩሉሽ። 20እሶአንት
ህከን መጮጭት መገት ገለጥት «ኒ ህዘ ጳውሎስ!
አመዕንቲ ሆለመ ኩሚ መት አይሁድ ሚሬርን ዮጋ፤

21:23-24
ዎሉ 6:13-21

21:25
ሰቀ. 15:29

21:29
ሰቀ. 20:4

ሆሩንኩሰ መሴ ሴሪ ቃረገ እዘዘንታጋ ደጋንት። 21እሶአንት
አት (አይሁድ እሁምሶ መን ሚሬርን ሄኦ እይሁዲ ሆሪንከ፤
አሱስ ኑጉስቱምሶጋ፤ መሴ ሴሪ ቆረቡምሶጋ ተማርሽቴንት)
ዩሩ ጠህ ኪተኔ መጮቴኦ። 22ህከደ መ አሸት? እሶአንት
አት ዋሉከ ገርንተ መጮታኦ። 23ህከኒ ነአት ይናምረ አሰ፤
ኒባን ሸለት አጌ ሾሉ መት ዮኦ። 24ከ መን አፍ መርት
እሶአንን መገን ብሬን ገዝ መጩር፤ አም መምሽ
ሚጥቱንተ ህንጫኤና ከትም ግዘ አት ባትሰ፤ ህከንመ
አቶንትደ ኪተኔ ኩሌመ ጠሁ ቆጶን እኮጋ፤ አት ገጉከ ሴሪ
ቆረባን ሄኦንትጋ ሆሩንኩ ደጋኦ። 25እኮዳ አይሁድ እኩምሶ
መን ወዲን አመዕንቶሩ ከትንቱየን ቡሾ እቸተ እቱምሶጋ፤
ቁግ አጉምሶጋ፤ እቱምሶጋ፤ ለንገቅ ሬሄ ግዝ ማለ
እቱምሶጋ፤ ሳኡምሶጋ ቆረጵቱንተ ኢተም መናም ጠህ
ጣንፍ ሶንኪንሰ» ይቶሰ። 26ህከኒች ዘኪን ጳውሎስ ሰንከሰ
በር ህከ መን አፍ እሶአንን በርገም መጩር፤ አሸን ህኩ
መት ህወንኩ በሩ ኢሰንቀጢች መጩርተን ኤጌርታኦንዶ
አም አን-አንሰ ከትም ግዙ ህከደ አሸመናንዶ ኩሉተ መገን
ምን አን።

ጳውሎስ መገን ምኔን እፈመገ

27ለመሉ በሩ ጎፊ እኪየን አሰይ ባዲች ዋልቲ አይሁዱ
ጳውሎስ መገን ምኔን ጡድኪኦ መን ሆረንከ ኤረንሸት
አፍሲሶኦ። 28እሶአንት «እሸራኤል መን! ካዕልዬ ኩ
መንቼ ምናደበኔ፤ ሴረኔ፤ ተ መዕንታ በረረን ሆረንተ
መዕንተ መረን ሆራንክ መኒ ተማርሰዮሃ ህኩንን
አሁሆኒየንሰ ግሪክ ባድ መን መገን ምን አግሽ መጩሩተ
መዕንተ ቡሽሺሃ» ይት ያርቶኦ። 29እሶአንት ህከን ዩቶኢ
ብርሸት ጳውሎስ ኤፊሶን ከተም ጥርፍሞሴንን ሚጡ እከ
ዩሩሳሌም ከተማን ዮኢ ጡዶሰተኔ እሱ መገን ምን አፍ
አጎ አጉጅሰተኔሃት እኪ። 30ከተመሽ ሆሩንኩ ሴንቄቶኦ፤
አም መት ሆሩንኩ ሚጡ እከ ደጉደን ዋልት ጳውሎስ
አፍኪኦ ጎሾሽተን መገን ምኒች ሀደተ ፋሽቶሰ፤ ሀተ ጃንተ
መገን ምን ኡራከት ጡፈንቶኦ። 31አም እሶአንት ጳውሎስ
ሺ ሀሰ ጃተ ሮም ባድ በገዝ ጋጠኒ «ዩሩሳሌም ከተመ
ሆሩንኩ ሽብሬኦ» ዩሩ ዱዱቡ መጮጪሞ።

32እሰን ሀተ ጃንተ ዎታደረሃ፤ ዎታደር እወንሳኑሃ እፍ
ደጉደን መንበ ኢሌእ፤ ህኩ ጳውሎስ ኦልታሩንኩ በገዝ
ጋጠነሃ፤ ዎታደረሃ ጡዶ ጃተ አሉ አጉርቶኦ። 33ሀተ
ጃንተ በገዝ ጋጠት ኢልኪኦ ጳውሎስ አፍሲሽ ሰሞ
ሰንሸለቲን ኡሱርታገ እዘጅኪኦ «ኩ መንቼ አዩት? አም

22:3
ሶቀ. 5:34-39

22:4-5
ሶቀ. 8:13
ሶቀ. 26:19-11

መሃን አሴኢ» ይ ጠዕሚአ። ³⁴መኒች በከነሰ መቱረ በከነሰ አም ምሉረንከ ይተን ጨንጭቶተኔ በገዝ ጋጠኑ ገሬስ ጠሀ ደጊ ደንዱ ሆን ጃተ ጳጴሱሴ ምታደር ገልትተ አሮሳሳጊ አዘጅ። ³⁵ሀከበንክ አሮሰኔየን ጳጴሉሰ ጠቅቱ መዕንተ ኢሌ ጃተ መኑ አበ አመሬን አፈ ሀሶ ዳሬ ምታደሩ እይት አሮሰሰ። ³⁶ሀከ በትናሹ ምናደሱ «ሸዩ» ይተን ጨንጭተን ዘከሰዮ እኪ።

ጳጴሉሰ ምናደሱ ብሬን ገማሰተኔ ኩዕሌን

³⁷ጳጴሉሴ ምታደሩ ገልቱበ እግሲ ሀንጭቶ ጃተ ጳጴሉሰ በገዝ ጋጠኑ «አን መቱ ጠሀ ኩሉሄተ ጃተ አተዕኔንዶ?» ዩአ፤ ሀከ በገዝ ጋጠኑንኩ «ግሪክ ባድ አፎ ደገንንዶ?» ³⁸መን ሽቱ ሾሴ ኩሚ መን ኤረንስት ፈገርስት አፍ በገተ ጀቸን ኡላ ኡዱመአ ሁንቶንት ግብጥ ባድ መንቹ አቲትበእንዶ?» ዩሰ። ³⁹ጳጴሉሰ በገዝ ጋጠንቹ «ከልቅዮ» ዩና ባዶን ሱዕመንቱ ተርሴስ ከተማን እሰሚሚየ አይሁድቹ፤ ሀከ መኒ ኩሉንተ ጀቸተ አሴኢ» ይ ኡጨቄስ። ⁴⁰አም እስን ጠሃቁንተ ጀቸተ አሴስ ጃተ ጳጴሉሰ ጠቅቱ መዕኔን ኡር መኑ ሰዕምዩንተ አንገስ ሴንቄቅሺየን አቡ ሰዕምቱ እኮ ጃተ እብራዌ መን አፈን መኒ ጠሃቁ አፎ።

ጳጴሉሰ ሁትጉተ ከርስቶስ አመዕኔአንዶ ኩሉን

(ሶቀ. 9:1-19፤ 26:12-18)

22 ¹ጳጴሉሰ «ኢ ሀዘከቲ፤ ኢ አናከቲ አን ኩዕላም ጠሀ መጮጭዩ» ዩአ። ²እሶአንት እስ እብራዌ መን አፈን ጠሃቁንቱን መጮጭ ጃተ ሰዕምቶአ፤ እስን «አን ከልቅዶ ባዶን ዮ ተርሴስ ከተማን እሰሚሚየ አይሁድቹ፤ እኮዳ ሌአሚንኩ ከን ዩሩሳሌም ከተማኔት፤ ተማሮሚንኩ ገማሌሌቹት፤ እሲችን አናከኔ ሴረ ቃርስ ተማራሚየኒ፤ ከበር አዕናአት ሆሩንኩ እኪንንተገንክ መገኒ አዘዘሚ ምጣሚየ መንቹ እኪ። ⁴ዩሱስ ምቃ አወንታ መን ሆረንክ ሬታኢ ኢለንቀጤች ሸረን ጎነሃ፤ ሚንተሃ አፈን ኡሱሮ ምን አግሺሚየ እኪ። ⁵ሀትጉንተ ቄስ አወንዳኑሁ፤ ባድ ያአ ኑባቡሁ ሆሩንኩ ኤሳ ነቃሸተ፤ አን እሶአት ደዳቤተ አቅ ደማስቆስ ከተማን ዮ አመዕናኑ ኡሱር ዩሩሳሌም ሞሽ ቀጠእሲሶት ሀከኔ ዮ አይሁድበ መረዮም እኪ።

⁶አንን ደማስቆስ ከተመ መረን ኢሊ አንጠኮም ጃተ በሬ ሚሬሮን ደንገን ሰሚች አቡ ጫኩ ሄጊንንተኦ ጫኪአ።

22:20
ሶቀ. 7:58

⁷አም ኡላ ኡብ (ሳአሌ! ሳአሌ! ሚ ሸርተዮንቴኤ?) ይታ ሳገተ መጮጭም። ⁸አንን ፈንቀሽ (ቀርቾ አት አዩት?) ዩም፤ እስን (አት ሸርተዮንቴኤ ናዘሬትቹ ዩሱሱ አኔት?) ዩአ። ⁹ሀከ ኤሳን በርገንት ዮሩንኩ ጫከስ ጡዶ በጋን አይ ጠሃቀዮአንዶ ሳገስ መጮጭትምበአ። ¹⁰አንን (ቀርቾ! መ አሱ?) ዩም፤ ቀርቾንኩ (ጠቅት ደማስቆስ ከተመ መር፤ አስቁንተ ቅጠሞሩ ሆሩንኩ ሀከኔ ኩሰመናኪ) ዩአ። ¹¹ሀከን ጫከ ቤሌሌሲን ኪአ ጡዲ ደንዱ ሆንምተኔ ኤሳን በርገንት ዮ መኑ እንገእ አፍ አወንስት ደማስቆስ ከተመ ኢልሶኤ።

¹²ሀከን ከተማን (ሀናንዩ) ዩና መቱ መንቹ ዮ እኪ፤ ሀከ መንቹንክ ደማስቆስ ከተማን ሄኦ አይሁዱ ሆሩንኩ አብሳሃን መገን አዘዙንተ ደናሞን ቆረበናወ መንቹ እኪ። ¹³እስን ኢበ ሞል ሺናንተኦ ኡርኪአ (ኢ ሀዘ ሳአሌ! ቴሱ ጡዲ ደንድታንት) ዩአ፤ አንን ሀተ ጃንተ ጡዲ ደንደም። ¹⁴እስን (አናከኔ መገኑ ሰውተሰ አት ደጉንታ፤ መጨሩስ ቤቱ ጡዱንታ፤ ሳገስ መጮጭንታ ብርሰን ዶዕሬሄ። ¹⁵ሀከሰን ጡዶንትን መጮጭቶንትሪተኔ ሆራንክ መን ብሬን እስተኔ ነቃሽ እኩንታት። ¹⁶ሀከደ ሚ ደሰዮንት? ቴሱ ጠቅት ሱዕሚንተስ ጠመቀንት ሀጣቲችከን መጮጭ) ይ ኩሉኤ።

¹⁷አንን ዩሩሳሌመ ፈንቀሉምሀኒች ዘኪን መገን ምኔን መገኑ ኡጨኔየን ሀቂገ ዮሩ ጡደምኤ። ¹⁸ቀርቾንኩ (አት ኢተኔ ነቀሳንት ጠሀ እሶአት አቅቱምቡተኔ ዩሩሳሌሚች ሰርብት ፉል) ያኔየን ጡጀም። ¹⁹አንን (ቀርቾ! ጠጽት ምን ሆረንክ መረን ኪሳን አመዕኔ መን አላምጋ፤ ኡሱራምጋ እሶአት ገጉንኩስ ደጋኦ። ²⁰ኪሳ ነቀሰና እኪ እስጥፋኖሴ ቁግ ዱኔመ ጃተ አኒ ጠሃንተስ ኢተም ሽታ መን ሺናን ኡርኪአ አድሸስ ቆረበዮም እኪ) ዩም። ²¹ቀርቾንኩ (ቄዕረ ዮ አይሁደ እኩምበ መንበ ሶሃንኪትኔ ከምቢች ጠቅት መር) ይ ኩሉኤ» ዩአ።

ጳጴሉሰ ሮማውቹ፤ እሁስ ኩሉን

²²እስ ከ ጠሀ ኩለንቀጤች መጮጭተዮ እኪ፤ እሶአንት ሳገስ ጠቅት «ሀትጉን መንቹ ፎሊን ሄኦ ሀሰሱምቡተኔ ኡላ አሊች ከም» ይት ያርቶአ። ²³አም እሶአንት ያሮተን አድሸስ ብን ብን እተን ቡሁተ ሰማ ሰቅ ብነተዮ እኪ። ²⁴በገዝ ጋጠንቹ ጳጴሉሴ ምታደር ገልቱበ አሮሳጊ አዘጅ፤ አም እስን መኑ ሚ ጨንጨዩአንዶ ደንተ «ኦልቲንን ቆርምዬ» ዩሰ። ²⁵ጠሁ እኮዳ እሶአት ፎጠሮን ቃርሰት

23:3
ማጥ. 23:27-28
23:5
ሀይ. 22:28
23:6
ሰቀ. 26:5
ፍልጽ. 3:5

ኡቡርቶ ጃተ ጳውሎስ ሺናንተስ ኡሬ ጥቤ ሀለቂ «ሮማውቹ ፍርድ ዮበኢ አልቴንት አሰሚከዕኔንዶ?» ዮስ። ²⁶ህከ ጃንተ ጥቤ ሀለቂ መጮጭ በገዝ ጋጠንበ መርኪኢ «መ አስቶታት? ኩ መንቹዕኑ ሮማውቹወ» ዮእ። ²⁷ህከኒ በገዝ ጋጠንቹ ጳውሎሴበ መርኪኢ «ሀኖ ኩሌኤ! አት ሮማውቹወንዶ?» ይ ጠዕሚስ፤ እስን «ኧ! እን ሮማውቹወ» ዮእ። ²⁸በገዝ ጋጠንቹንኩ ፈንቀሽ «አን ተ ሮማውቹመት ሀዕሬሚ ሆለመ ግዚኔት» ዮስ ጃተ ጳውሎስ አም «አን እለምሚንኩ ሮማውቹማኔት» ዮስ። ²⁹ህከኒ ጳውሎሴ ቆርምቶሶተ ቅጠንቶሩ ህተ ጃንተ እሲች አንን እኮእ፤ በገዝ ጋጠንቹ ጳውሎስ ሮማውቹ አኮን ደን ጃተ ኡቡርሲሾስተኔ ዋጅእ።

ጳውሎስ አይሁድ ያእ ብርተ ህንጭዬን

³⁰ለንከ በሬ ገሰመ በገዝ ጋጠንቹ አይሁዱ ጳውሎሴ አዲ ሀሶኢ ሚሃትንዶ ጠሀስ ገርተ ደንተ ሀሾተኔ ቄስ አወንሳኑ። ያእ ኑባቡሁ ሆሩንኩ ጠጽታን አበጀ፤ እስን ጳውሎሴች ሰንሰለተ ሂር ኡቡሮ ምኒች ዋሽሲሸኪኢ ብሬንተስ ኡርሾ።

23 ¹ህከኒች ዘኪን ጳውሎስ ያእ ኑባቡ ቀሽ አፍ ጡጅ «ኢ ህዛከ! ከበሬ ኢለንቀጢች ደናም ሰውቴን ሆሪንን መገን ብሬን ሄኤሚዩ» ዮእ። ²አም አቡ ቄስቹ «ሀናንዩ» ዮኖ ሺናንተስ ኡርቶሩ ጳውሎሴ አፍ ዎቀርቱንተ አበጀ። ³ህከ ጃተ ጳውሎስ ሀናንዩ «ኩ በነ ቡሬመ ግግደ» አጉዳንቲ፤ ኪሲ ግግጥ ምቀረናሄ፤ ሴርጊን ፍርድቶተ እቶልልት ሴሩ ዮበኢ ዎቀሬንተኤ አዘህንንዶ?» ዮስ። ⁴ህከኒ ሺናንተስ ኡርቶሩንኩ ጳውሎሴ «መገኒ ሁጀተኖ አበ ቄስቹ በሮርተንንዶ?» ይቶስ። ⁵አም ጳውሎስ ፈንቀሽ «ኢ ህዛከ! አበ ቄስቹ እሁስ ደጋምበኢ፤ ዳፋንኩስ (ምናደበ ገሸናህን አሴን ሂስተ ላንተ ጠሃቶት) የመም ጣፈሚእ» ዮስ።

⁶ጠሁ እኮዳ ጳውሎስ ህከን መኒች በከኑስ ሰዱቃውተ አም በከኑስ ፈርሳውተ እሁስ ደግኪኢ «ኢ ህዛከ! አን ፈርሳውቹወ፤ አኑኢ ፈርሳውቹወ፤ ቴሱ ፍርድበ ህንጭዬሚንኩ ሬቶሩ ሬሆች ኪኣ? ተሳ አሴምተኔሃት» ይ ላንስ ጠቀኢ ያእ ኑባቢ ጠሃቄኢ። ⁷ጳውሎስ ህከን ጠሃቄ ጃተ ፈርሳዌን ሰዱቃዌ ሚሬሮን ብተት ኪኤየን ያኡስ

¹¹ተን ምሉን «ኩ በነ ቡሬመ ግግደ» ያኖ አቡ ቄስቹ ሀናንዩ አሊን መጫሩ አጉደን ምህስ አዘን ሂልመት ጭኑኢ እኮተኔ ጳውሎስ ህተንተ ዮስ።

23:8
ማጥ. 22:23
ግር. 12:18
ሉቃ. 20:27

ስሙብ እኮ። ⁸ሰዱቃውተ «ሬቶ መት ሬሆች ኪኢበኢ፤ መላኩንኩ ዮበኢ፤ እያንንኩተ ዮበኢ» ይታሃረ፤ አም ፈርሳውተ «ህኩሩ ሆሩንኩ ዮ» ይታሃረ። ⁹ህተ ጃንተ አበት ጫንጫነት እኮእ፤ ፈርሳዌ ጫዲች መገን ሴረ ሮስሳሪች መመቱ ጠቅትኪኢ «ንኦት ከን መንቹን ሂስረ ሚጡራ ደንግምበኢ፤ አይደን አያት እንዶ መላኩ ጠሃቄሲ እሀና?» ይት አደንቶኢ። ¹⁰አም ብተት በተአን መርቶ ጃተ መት ጳውሎሴ ጀወተዮስተኔ በገዝ ጋጠንቹ ዋጅኪኢ ዎታደረ «መርቲን ጳውሎሴ መን ሚሬሪች መቄሴን ዋሽቲን ዎታደር ገልትተ አግሸዬ» ይ አበጀ።

¹¹ለንከ በሬ አንከር ቀርቼ ጳውሎሴ ሺናን ኡርኪኢ «ዩሩሳሌም ከተማን ኢተኔ ነቀሶንትገንከ ሮም ከተማኒ ነቀሶተ ሀሰሰኖሄተኔ ዋጅቶት» ዮስ።

ጳውሎሴ ሺ ኤረሚመን

¹²ለንከ በሬ ገሰመ አይሁዱ ጠጽት ኤረንትኪኢ «ጳውሎሴ ሽንንቀጢች እቶተ እንቱንከ፤ ዎአንከ አንጉንከ» ይት ጤሌዕልቶኢ። ¹³ህከ ኤረ ኤረንቶሩ ሾላዱሚች አብታሃ መን እኪ። ¹⁴አም እሶአንት ቄስ አወንሳንባ፤ ኑባብሳ መርትኪኢ «(ጳውሎሴ ሽኑዕናች ሚጡረ እንታምበኢ) ይን ጤሌዕልኔም። ¹⁵ህከኒ ቴሱ አዕኖአት ያእ ኑባቢን በርገንቲን ኤረንቲን ቃርስቲን ቆርምቲንተህንን አቲን ጳውሎሴ በገዝ ጋጠንቹ ከዕኔኤበ ዋሹንተ ጠዕምዬ፤ እኮዳ ነኦት ከዕኔኤበ ኢሉዕናች ብርስን ሽናስተ ቅጠሚም» ይት ኩልቶሶ።

¹⁶ጠሁ እኮዳ ጳውሎሴ ህዩ ቤቱ ህከ ኤረንቶ ጠሀ መጮጫ ጃተ ዎታደር ገልትተ መርኪኢ ጳውሎሴ ኩሎ። ¹⁷አም ጳውሎሴን ጥቤ ሀሰቃች መቱ ገኢኪኢ «ኩ አደቦ በገዝ ጋጠንቹ ኩለኖ ጠሁ ዮተኔ እስ ቢቹ መስሰ» ዮስ። ¹⁸ህከኒ ጥቤ ሀሰቃቹ አደባስ በገዝ ጋጠንቹበ አፍ መርኪኢ «ኩ አደቦ ኩለኖሄሩ ዮተኔ ኡቡሮ ዮ ጳውሎስ ኤስ ገኢኪኢ ከ አደባ ኪበ ኤቡንተ ኡጫኤ» ዮእ። ¹⁹በገዝ ጋጠንቹኩ አደባስ አንገተ አፍ ሺን ለቅኪኢ «ኩልታንቴኤ ጠሁ መሃን?» ይ ሚጥንስን ጠዕሚስ። ²⁰ህኩ አደቦንኩ «አይሁድ እወንሳት ጳውሎሴ ምናችን አበ ቃርስት ቆርምታህንን እከኪኢ ገኦተ ያእበ ህንጫቱንተ ኪስ ጠዕምቶሄተ ኢተንቴኢ። ²¹ጠሁ እኮዳ አት እሶኦ (ኤኩ) ይቶት፤ ዳፋንኩስ እሶኦት ጳውሎሴ ሽታኢ ኢስንቀጢች እቶተ እቱምበጋ፤ አጉምበጋ ጤሌዕልት ሾላዱሚች አቡ መት ሽቶተ ማጣንት ቆረበዮእ፤ ቴሱ አት ይታንትረ

ቆረባዮአ» ዮአ። ²²ህክኒ በገዝ ጋጠንቹንኩ ህክ አደባ «ከ ኤሳ ኩልቶንት ጠህ አት ኤሳ ኩልቶንት? አዩኒ ኩልቶኮንት» ይኬአ ሀርሲሾሰ።

«ፍልከሴ» ዮኖ ገሻንች ብርተ
ጳውሎሴ ህንጫኤመ?

²³ህክኒች ህከን በገዝ ጋጠንቹ ጥቤ ህለቃች ለሙ ገአኪአ «አንክሬ ስሶ ሳታን ቄሳር ከተመ መሪ ለሚ ጥቤ ምታደረሃ፡ ለመላዱም ፋርሳኑሃ፡ ለሚ ጥቤ በገዝ መሃሃ ቅጠንሰዬ። ²⁴አሞ ጳውሎሴ ኮዕሪኖ ገማሙ ቅጠንሰቲን ገሻንች ፍልከሴበ ጡሚን ኢልሳሰ? አሰዩ» ይ አዘጀሰ። ²⁵⁻²⁶አሞ እሰን «ቀላዶስ ሉስያሴች! አብስ አብቲንት ገሻንች ፍልከሴ! ጡሙ ኪሳ አሁን።

²⁷ከ መንቹ አይሁዱ አፍ ሽቶስተ እክደየን አስ ሮማውቹ እኮን ደጋምተኔ ምታደረግተኝን መር ኢልኪአ ፈአሾንሰ። ²⁸አሞ አሶአንት እሱ መ ዳሬን አደዮስንዶ ደጋተ ያእስበ ህንጫኤም እኬ። ²⁹እሶአት አሱ አዶሲንኩ ገሻሰ ሴርተኔ እኮን ደጋም! ጠሁ እኮዳ ሬሆ አንዶ ሉሱሮ ኢልስኖስ ጠሁ ሚጡሩ ዮበአ። ³⁰አይሁዱ ከ መንቹ ሽቶስተ ኤሪንቶን ህተ ጃንተ መጭጭ ኪ ቢቹ ሶኮም! አዳስ መኑንኩ ኪ ብሬን አዳሰኒ አዘጀንሰ» ይታ ደዳቤተ ሶኮ።

³¹ህክኒ ምታደሩ አዘዘንቶጊንን ጳውሎሴ አፍ አንከሬን አርሰ «አንትጳጥሪስ» ዮኖ ከተመ ኢልሶአ። ³²ለንክ በሬ ገሰመ ጳውሎሴ ፋርሳኑ አፍ አሮታገ አሰት እሶአት አጉርተ ምታደር ገልቲበ ፈንቀልቶአ። ³³ህኩ ፋርሳኑንኩ ቄሳር ከተመ ኢልሶ ጃተ ደዳቤተ ገሻንቹ አሰት ጳውሎሴ ብሬንተሰ ሉርሶአ። ³⁴ገሻንቹንኩ ደዳቤተ አንበሳህኒች ዘኪን ጳውሎሴ «አት ህክን ባደየ» ይ ጠዕምኪአ ክልቅዶ ባድ መንቹ እሁስ ደጋ ጃተ ³⁵«አዳኪሩ ዋልቶ ጃተ ጠህከ መጭጫም» ዮሰ፤ አሞ እሱ ሄርድሴ አተ አዜን ቆረባገ አዘጀ።

አይሁዱ ጳውሎሴ ፍልከሴ ብሬን አዶገ

24 ¹አንቶ በሬች ዘኪን አኩ ቄስቹ ህኖንዶ ሙሙቶ ኑባቢኒ፡ «ጤርጡሉሴ» ዮኖ መንቹኒ በርገም ቄሳር ከተመ መር፤ እሶአንት ጳውሎሴ ጠህ ገሻንች ፍልከሴ ብርተ ህንጫት አዶሰ። ²⁻³አሞ ጳውሎሴ ገኤን ዋሺመ ጃቲ ጠበቅቹ ጤርጡሉስ «አብቲንት ፍልከሴ! ኪ ወዲን ነሉት ሆስመ ጡመ ደቅኔም፤ አሞ ክን ምናደሲ

ስውታንተክ ሆራንከ ወዲን ሆራባንን ደኖሙ ዶረንቹ እኮተኔ አብንሰ ገለጥናንኬ። ⁴ጠሁ እኮዳ ጃከ በእሱዕኖች ገበንቹን ጠህአ ኩላኔየንኪ ማሸማን መጭታንቲኤገ ኡጫቃንኪ። ⁵ኩ መንቹ ኔሳ አበ ሞሱ እክ ኡሰ አሌን ሆራንን ዮ አይሁድ ሚሬሮን ብተተ ኪእሰን (ናዝሬውተ) ዮኖ ቆጶን ትምርት ሆኒ አመንሳንቹ እኮገ ደንጊም። ⁶እሰን መገን ምን ቡሽሲ ሰውዶኔየን ደንግ አንፍኪአ ሴርኔጊን ፍርድኖተ ህንሲም እኬ። ⁷ጠሁ እኮዳ በገዝ ጋጠኑ ሉስያሰ ዋልኬአ አንጋችኔ መቄሽ አርሾ። ⁸ት ነሉት አንዶም ለደት ገርተ እኮገ አት ገጉክ ቆርምት ደጊ ደንድታንት» ዮአ።

⁹አይሁዱ «ኩ ጠሁ ሆሩንኩ ገርተ» ይት አዶስተ ኢተንቶአ።

ጳውሎስ ፍልከሴ ብሬን «አዳኤ ጠሁ ቆጶኖ»
ያን አደሞገ

¹⁰ገሻንቹ ፍልከሰ ጳውሎስ ጠሃቄንተ ጀቹተ ኢሳሃንሰ ጳውሎስ «አት ሆለመ ዶሊች አፍ ክን ምናደብ አሌን ፍርድ ዳን አኮንትገ ደጋምተኔ (ኤስ አዲ ህንጫቶ ጠሁ ቆጶኖ) ያን በጅንን ኩላንኪ። ¹¹አት ደጋንትገንከ አን ዮሩሳሌመ ስንዶተ መርምህኒች ቶን ሰሞ በሬች አበኖበአ። ¹²አሶአንት ኤስ መገን ምኒን አደመኔየኒ፤ ጠጵት ምኒን እንዶ ከተማን መን ጠጸአ ብተተ ኬእሰኔየኒ አፍምበኤ። ¹³እኮዳ ቴሱ አሶአት ኤስ አዳኤ ጠህተኔ ህንጫኤ ደንድታሄሩ ዮበአ። ¹⁴ጠሁ እኮዳ አን ካን ኩላንኪ፤ ህኩስን አናክኔ መገኒ እሶአት (ገሬ አመዕነቲች) አን ትምርተ) ይት ገአታ ወዲን ስገዳሚየ፤ አሞ ሴራን ዮኢሃ፤ ሀራጋን መጣፋን ጣራማ ሆሪንከ አመዕኖሚየ። ¹⁵እሶአንት (ሙጫሪቲ፤ ህጣታመቲ ሬሆች ኪአ) ይት ተሳ አታገንክ ኢላንክ መገኖን ተሶ ዮኤ። ¹⁶ህክኒ አን መገን መገን ብሬን ሙጫሩ ሰውቲ ሄኡንተኤ ሆሪንተ ጃተ አጸመዮም። ¹⁷ዮሩሳሌም ከተሚች ፉሎሚች ሆለመ ምጋ እኮህኒች ዘኪን ባድአ መኒ ካዕላም ግዘሃ፤ መገኒ አሳም ግዘሃ አፍ ራንቀል ዋሎም። ¹⁸አን መገን ምኒን ሙጫሪኔየን እሶአት ደንኤ ጃተ ህክኔ ኤሳን በርገም ጠጵዬ ምናደቡ፤ ብተቲ ዮበአ እኬ። ¹⁹ጠሁ እኮዳ እሰዶ ባዲች ዋልቲ ሙመቲ አይሁዱ ክኔ ዮአ፤ እሶአት ኤስ አዳ ጠሁ ዮስደ ኪ ብርተ ህንጭት ኩልቲን። ²⁰እንዶ ያእ ብርተ

24:17-18
ሰቀ. 21:17-28

¹¹ኢህቶ ዮሎ ዘክንቹት አፍ ለሙተ ዮሎተ ኢሳንቀጫች ዮኢ ስር መጣፋን ዮበአዩ።

ሀንጭ ይሞ ጃት አሴንሰ ጠሁ ዮደ ሆኖ ኩ መኑ ኩልቱን።
21 ገርንተ ሚሬርንተስ ኡር (ሬቶሩ ሬሆች ኬኦ) ይ
ጠሃቂም ጠሀተኔ ክበር ብርክ ሀንጭዬም በጋን ምሉ አሴም
ጠሁ ዮበአ» ይሉ።

22 ጠሁ አኮዳ ፍልክስ ዩሱስ ምቃ ጦፍ ደጎተኔ «በገዝ
ጋጠንቼ ሉስያስ ዋሉ ጃት አን ጠሀዕኔ ጦፋም» ይ ኤጌጀ።
23 እስን ጳውሎሴ ቆረባዮእኬ ጥቢ ሀለቅቼ «ቆረባን
ጳውሎሴ ቅሽጥ፤ ጃላችሰ አዶ ሀስሰኖረ ኤቦስደ ከንቶት»
ይሉ።

ጳውሎስ ፍልክሴን ድሩስሰ ብርተ ሀንጭዬን

24 ቀሆ በሬች ዘኪን ፍልክስ «ድሩስሰ» ዬኖ አይሁድች
ሚንትችንተስን ሚጡ አክ ዋሉ፤ እስን ጳውሎሴ ገእሲሽ
ዩሱስ ክርስቶሳን አመዕንተኔ ጠሃቅኔየን መጮጫኦ።
25 አሞ ጳውሎስ ሙጪርመተኔሃ፥ ገን ቆረጽተኔሃ፥ ዋለኖ
ፍርድተኔሃ ኩሎደ ፍልክስ ዋጅ «ቴሶሃንስ እሆኖኤ፤ አት
ፈድ! ሆኾም ጃት ገእሲሳንኬ» ይሉ። 26 ሀተ ጃት ፍልክስ
ጳውሎሴች መቀንጡተ አቆተ ተሳ እስዮ አኬ፤ ሀከኒ
ሆለመተ ጃት ጳውሎሴ አስባ ገእሲስን ሃሳውሰኖ አኬ።
27 እኮዳ ለሞ ምጌች ዘኪን ጳርቅዮስ ፍስጦስ ፍልክሴ መዕኔን
ገኛንቼ አኮ፤ ፍልክስ አይሁደ በጀግሲ ሆሾተኔ ጳውሎሴ
ኡሱሮ ምኔን አገሮ።

ጳውሎስ «ሮም ባድ ምምባን ሀግ ያራም» ይገ

25 1 ፍስጦስ ገጉስ ገሽኖ ቂሳር ከተመ ኢሌ ሰባ በሬች
ዘኪን ዩሩሳሌመ መሮ። 2 ሀከኒን ቂስ አወንሳኑሁ፥
አይሁድ መን አወንሳኑሁ ጳውሎሴ አዳ ጠሀ ሀንጨቶኦ።
3 አሶአንት ፍስጦስ ጳውሎሴ ዩሩሳሌመ ፈንቀሹንተ
ኡጭቶኦ፤ ሀከን ይቶ ዳፋ ምቃን ቆረብ ሽቶስተ
ሀሰተኔሃት። 4 ፍስጦስ «ጳውሎስ ቂሳር ኡሱሮ ምኔን ዮእ፤
አን ገጉእ ሀከባ ደዕል መራም። 5 አወንሳኒችዕኔ መመቱ
ኤሳንን በርገንት ቂሳር መርቱን፤ ጳውሎስ አሴ ሂሱሩ
ዮደ ሀከኔ አዱንስ» ይሰ።

6 ፍስጦስ ሂዜቱ አንደ ቶርዱሙ በሩ ኢስንቀጤች
እሶአባን ኤጌርሀኒች ዘኪን ቂሳር ባዱ መሮ፤ ሀከባ ኢሌ
ለንክ በር ፍርድ በርጪማን አፋዕልኬእ ጳውሎሴ
ሀንጨታገ አዘጀ። 7 አሞ ጳውሎሴ ዳንባ ሀንጨኤመ ጃት
አይሁዱ እሱ ገሪ ደንድቱምቡ ሆለመ ኬዕማሽ አደ ጠሀ
ሀንጨቶኦ። 8 ጳውሎስ «አን አይሁድ ሴራኒ፥ መገን
ምኔኒ፥ ሮም ምም አሴኒ አሴም ሂልመት ሚጡሩ ዮኤባኦ»

ዩሉ። 9 እኮዳ ፍስጦስ አይሁድ መን በጀግሶተ ሆሽ ጳውሎሴ
«ዩሩሳሌመ መርትኬእ ከ ጠሀ ኢ ብሬን ፍርደንተተ
ሀስንንዶ?» ይ ጠዕሚኦ። 10 ጳውሎስ «አን ፍርደሞተ
ገበአኖኤ ሮም ምም ፍርድ በርጪማን ብሬን ኡር
ፍርደማም፤ እኮዳ አት ገጉክ ደናሞገ ደጋንትገንከ አይሁዲ
አሴም ሂልመት ሚጡሩ ዮበአ። 11 አሞ አን በአጄም ጠሁ
ዮደ ሬሆች ፈኦ ያምበኦ፤ ጠሁ እኮዳ ኩሩ አዳኤ ጠሁ
ቆኦ፤ እኬደ አዩ ሀግሽ አሶኤተ ደንደኖበኦ፤ ሮም ባድ
ምም አሴን ሀግ ያራም» ይሉ። 12 ሀተ ጃት ፍስጦስ እስ
ኤር መኒን ኤረም «አት (ሮም ባድ ምም አሴን ሀግ
ያራም) ይቶንቲች ሀከን ምምበንክ መርታንት» ይ
ፈንቀሼኦ።

ጳውሎስ አግርጽን ቤርኒቂ ብርተ ሀንጭዬን

13 ቀሆ በሬች ዘኪን ምሙ አግርጸ፥ ቤርኒቂ ፍስጦሴ
«ኤመን ጡመ ዋልት» ይቶተ ቂሳር መርቶኦ። 14 እሶአንት
ሀከኔ ሆለመ በር አፋዕልቶተኔ ፍስጦስ ጳውሎሴ ጠሀ ምሙ
አግርጸ ኩለን «ፍልክስ ኡሱርሲሼ መቱ መንቼ ኡሱሮ
ምኔን ዮኦ። 15 አሞ አን ዩሩሳሌመ ዮም ጃት ቂስ
አወንሳኑሁ፥ አይሁድ ኑባቡሁ አስተኔ ኩልቶኤሀኒች ዘኪን
አሴንተስ ፍርዱንተ ጠዕምቱኤ። 16 ጠሁ እኮዳ እን
(አደማንቼ አጀስ መኒን ቅጡ አደመምቦች ሮም ባድ
ሴርጊን ፍርዲ ደንደሰኖበኦ) ዩንስ። 17 ሀከኒ እሶአት
ጠጽት ከባ ዋልቶ ጃት አን ኤጌሩዕኒ ለንክበር ፍርድ
በርጪማን አሴን ፍርዲ አፋዕል ጳውሎሴ ዋሼንተ
አዘጀም። 18 ሀኩ አዳስሩንኩ ሺኖንተስ ኡርቶ ጃት አን ኩ
መንቼ በአሼእ ይኬእ ስውዬምቀጠ እሱ አደባ ኢልሰኖ ጠሀ
መሃ ሀንጨትምበኦ። 19 ጠሁ እኮዳ እሶአት እሴን
አደንተዮእኬ ጠሁ ገግስ አመዕንትተኔሃቲ፥ መቱ (ዩሱስ)
ዩኖ መንቼ ራሂኢ ጳውሎስ (ፎላሞወ) ዩሱተኔሃቲ እኬ።
20 ሀትገን ጠሀ ቆርም ደተ ኤስ ሀውሹኤተኔ ጳውሎሴ
(ዩሩሳሌመ መርት ሀከኔ ፍርደንተንንዶ?) ይ ጠዕሚም።
21 እኮዳ ጳውሎስ አደመኖ ጠሀ ሮም ባድ ምሙ ጡዱንተ
ሆሾተኔ አን ስሀንቀጤች ኡሱሮ ምኔን ኤጌረኖገ አዘጀም»
ይሉ። 22 አሞ አግርጽ «አን ገጉእ ኩ መንቼ ኩለኔየን
መጮጫተ ሀሳም» ይደ ፍስጦስ «ገአተ መጮታንት»
ይሉ።

23 ለንክ በር አግርጸ፥ ቤርኒቂ አብን አድሸተ አደቅት
ኦል ጋጠኖካኒ፥ ከተም አበባኖ መኒኒ አጀባንት ዋልትኬእ
ፍርድ ምን ቤሩተ አገኦ፤ ሀከኒች ዘኪን ፍስጦስ ጳውሎሴ

26:5
ሶቀ. 23:16
ፍልጽ. 3:5

26:9-11
ሶቀ. 8:3
ሶቀ. 22:4-5

ዋሽሊሾ። ²⁴ፍስጦስን «ዎሙ አግርጹ፤ ኔሳንን ከኔ ዮንተ መት ሆሩንኩ! አይሁዱ (ኩ መንቹ ከኔች ዘኪን ፎሊን ሄኡ ህስሰኖስበአ) ይተን ዩሩሳሌሙኒ፤ ከኔኒ ፍርደሙንተስ ሹርተን ጠዕምቶኤ መንቹ ከኔት። ²⁵አን ጳውሎሴ ሬሆ ኢልሳ ሂልመተ ደግምበአ፤ አኮዳ አስ ገንስ (ሮም ምም አሌን ሀግ ያራም) ዩተኔ ሰሆተ መብሪም። ²⁶አኮዳ አን አስተኔ ምሂሃዕን ጣፎተ ቆርሜም ጠሁ ዮኤበአ፤ አይደን ከዕኔኤ ሆርዕኔበ አብሸን ምሙ አግርጽ ብርተ ሀንጪኤሚ ቆርመሞሀኒች ዘኪን (ጣፋም ጠህ ደቃምንዶ?) ይ ሰውኔት። ²⁷ዳፋንኩስ ኡሱረም መንቹ ምሉ ቤቹ ሀግሲኖ ጃተ መንቹስ አደሞ ጠህ ጣፊን ለሊሱ ሆተ ቀልመተ አጉደኖኤ» ዩኡ።

ጳውሎስ ምሙ አግርጽ ብሬን ገግስ ጠህ ኩሉግ
(ሶቀ. 9:1-19፤ 22:6-16)

26 ¹ምሙ አግርጽ ጳውሎሴ «ገግከ ጠህ ኩልቱንተ ጃት አስንቱኪ» ዩሰ፤ ሀከኒ ጳውሎስ አንገስ ብድቀኦ ²«ዎሙ አግርጹ! አይሁዱ አዳኤ ጠሁ ቆጶን አሁስ ከበር ኪ ብሬን ኡር ኩዕሳምተኔ በጅቀማም። ³ዳፋንኩስ አት አነንከ አይሁድ ምገሃ፤ አደሳ ሆረንከ ምሽት ደጋንት፤ ሀከንተኔ ኢ ጠህ አየቂን መጮታንቱኤ፤ ኡጪቃንኪ። ⁴ዋና አሶመኒች አፍ ገግኦ መን ሚሬርኒ፤ ዩሩሳሌሙኒ ሀትተ ሄኦምንዶ ሄኦም ሄቸኦ አይሁዱ ዩሩንኩ ደጋኦ። ⁵አም አሶአት ኢ ጠህ ኩሊ ሀሰደ አመዕነትኔተኔ ሴረ ቆረቢን አብስ ቃረ አኮ ፈርሳዌ ሀግቢ አኮምግ ምናችን አፍ ደጋኦ። ⁶አን ቴሱ ከኔ ፍርደምተ ኡረሚ መገኑ ኒ አናካ አሊ ሳገ ተሴተኔሃት። ⁷ሀከ ተሳ ደቂ አስራኤል ቶን ለሙንኩ ዜሩ አንከርሃ፤ በራሃ መገኔ ቃርት ሰገደዮ አኪ፤ ምሙ አግርጹ! አይሁዱ ኤስ ዳዳኤ ሀከን ዳሬኔት። ⁸መገኑ ሬቶ ኪኑ ሬሆች ኪአሰኖ አሁስ አይሁድ አኪንተ ከዕኔኤበን ሀትተ አመዕነሚ ደንዴሁ ሆን?

⁹አን ገንኦ (ናዝሬትች ዩሱስ ሱዕመ ደንዴም ቀጠን ኡርጨሙ ደናምወ) ይኪኦ ሰውያም አኪ። ¹⁰አን ዩሩሳሌሙ አሲሚ ከኔት፤ ሀኩስን ቄስ አወንሳኒች አቁም ዳኖማን አመዕንቶ ጡማኑ ኡሱሮ ምን ኢግሼም፤ አም አሶአተ ሽታሪንን በርገም ኤረሚም። ¹¹አን ሆለመተ ጃተ ሆራንኪ ጠጽተ ምን መረን አለንታጋ፤ አመዕነቱስ ካዳጋ አሲም፤ አም አሶሶ አሌን አሙዕረምኪኦ ምሉ ባድ ከተመተ ኢለንቀጢች መረን ሸረዮንሰ አኪ።

26:20
ሶቀ. 9:120
ሶቀ. 9:28-29

26:23
ሊኪ. 42:6
ሊኪ. 49:6
1ቆሮ. 15:120

¹²ሀከኒ አንን አበ ቄሳካች ዊመተ ዳኖመታ፤ አዘዙታ ጳት ደማስቆስ ከተመ መረዮም አኪ። ¹³ምሙ! እን ምቃን መረመደንን አመ በራ አኪህኔን አረሾ ጫኪች አበኖ ጫኩ ልሳኒ፤ ኤሳን በርገንት ዮ መን ሄንሳኒ ጫኪኦ። ¹⁴ነአት ሆሩንኩ ኡስ አሌን ኡምበዩን አብራዌ መን አፈን (ሳአሌ! ላኦሌ! ሚ ሸርተዮንቴኤ? ቀሰኖ ብረቲን ኡርጨንቶንትደ ደንታንት!) ይታ ሳገተ መጮጫም። ¹⁵አን (ቀርቹ! አት አዩት?) ዩም፤ አም ቀርቹንኩ (አን አት ሸርታንትኤ ዩሉሳት። ¹⁶ጠሁ አኮዳ ቴሱ ጦቅት ሉከንተከ ኡር፤ አን ቴሱ ኪሳ ለሌንኪ አት ኢተኔ ጡዶንቲሃ፤ ብርተ ሰቅ ጡድሳንኪሃ ነቀስን ሁጀቱንተ ዳኖንሳንኪ። ¹⁷አን አስራኤል ምናደብ አንጋቺ፤ አም አን ሰሃንኪ አይሁድ አኮምቦ መን አንጋቺ ፈኦሳንኪ። ¹⁸አሰአንት ኤሳን አመዕኒንተስ ሀጣትስ አጉረሙ ደቅቱንታ፤ ዶዕረንቶሪ ሚሬርን አረ ቢቀንቱንታ አት አልስ ፈንቱንታ፤ ቱንሶች ጫከን ፋሽቱንታ ሺጣንች ምዋማች መገን ዉዱ ፈንቀሽታንትግ አሳንኪ» ዩኡ።

¹⁹ሀከኒ ምሙ አግርጹ! ሰሜች ሀቂገ ጡደሞኤረተኔ (ግቦም) ያምበኦ። ²⁰ጠሁ አኮዳ አን ብርስ ደማስቆስ ከተማን ዮ መኒሃ፤ ዩሩሳሌም ከተማን ዮሪሃ፤ ይሁድ ባደን ዮሪ ሆረንካ፤ አም አይሁድ አኮምቦ መኑ ሀጣተሰ ቢረ ይት መገን ዉዱ ፈንቀልታጋ ሰበከንሰ፤ አም ሀጣተስ ቢረ ይት ፈንቀልቶገ ጡድሳ ሁጀተ ሁጀታጋ ኩሊንሰ። ²¹ሀከንተኔሃት አይሁዱ ኤስ መገን ምኔን ዮምሀኒን አፍኪኦ ሽቶኤተ ሀሶኤ። ²²ጠሁ አኮዳ ከበሬ ኢለንቀጢች መገን ካለቱት ኤሳች አነን አኮምበኤ፤ ሀከንተኔ አን አበሃ፤ ቀሂሃ ነቀስን ከኔ ዮም፤ ብሬን ሙሲ፤ ሀራጋኑሁ (ሀትተ አሀኖ) ይቶገንከ ጠሃቁምሀኒች ቦጋን መግ ጠሃቅምበኦ። ²³ሀኩ ጠሃቶሩንኩ (ከርስቶሱ ሀወ አቀኖ፤ አም ሬሆች ኪኢን ምክቢ አከ ፈኦ ጫኪ አስራኤል ምናደቢሃ፤ አይሁድ አኮምቦ መኒሃ አዋጀኖ) ይቴት» ዩኡ።

²⁴ጳውሎስ ሀትተ ጠሃቀኔዩን ፍስጦስ «ጳውሎሴ! ቴሱዕኑ መቻርቴንት፤ ሆስሙ መሴሱ መቻራንቹ አሲኦ» ይ ሳገስ ጠቀኦ ጠሃቁኦ። ²⁵ጠሁ አኮዳ ጳውሎስ «አብቲንት ፍስጦስ! አን ገሬ ጠህ ፈዩ ምዘኒን ጠሃቀዮም ቦጋን መቻርምበኦ። ²⁶አን ብሬንተስ ማጡዕናች ጠሃቁም ጠህ ምሙ ደገኖ፤ ሀኩስን ማጣን አሁምቦተኔ ከ ጠህ ቆርስኖገ አመዕናም። ²⁷ምሙ አግርጹ! ሀራጋኑ አመዕንታንትበአንዶ? አት አመዕንታንትን ደጋም» ይ ፈንቀሼኦ። ²⁸አግርጽ ጳውሎሴ «አት ኤስ ቀሆ ቀጣን

ከርሰቶስ መንቼ እቶኤተ ስውቴንት» ዩስ። ²⁹አሞ ጳውሎስ «ገበንቸ አንድ ቂሪዕሮ ጃን ኬስ ጠለ አሁዕናች ከበር ኩላምረ መጫወኖ ሆናንኩ ተን ኡሱሮች በጋን ኢን እሁንተ መገኑ ኡጫም» ዩእ።

³⁰ሀከኒች ዘኪን ምሙሁ፥ ባድ ገሻንቼሁ፥ ቢርኒቂ እሶአንን በርገንት እቶዕልቶሩ ኬአእ። ³¹እሶአንት ሀከምቢች ኬእ አሮተን «ኩ መንቼ ሬሆበ ኢልሰኖስረ እንዶ ኡሱርሲሰኖስረ መ ጠሀሃ እስምበአ» የቀንቶአ። ³²እሞ አግርጽ ፍሰጠሴ «ኩ መንቼ ሮም ባድ ምም አሌን ሀግ ያረም» ዩም ለኪየን ጠለንክ ሂረመኖ እኬ» ዩአ።

ጳውሎስ ሮም ከተመ መሪ ኬአን

27 ¹ሀከኒች ዘኪን ጣላን ባዶ መርከቢን መኑንተ መረሞ ጃተ እሶአት ጳውሎሴኒ፥ ምሉ ኡሱረንቶራ በርግት «አጉስጣኔ» ዩኖ ምም በገዛ ጋጠናካች «ዩልዮሴ» ዩኖ ጥቤ ሀለቂ ህገስ አሰቶስ። ²ነአት እስይ ባዶን ዮ በሃር ቶችን መርከቡ ኡረኖ መዕንተ «እድራምጠስ» ዩኖቢች ሞሰኖ መርከባን እንግ አሮኖም፤ ተስሎንቄ ሄእኖ መቄዶን ባድ መንቼ እርስጣርኩስ ኔሳንን በርገም ዮ እኬ። ³ነአት ለንክ በር ሲዶን ከተመ ኢልኖም፤ ዩልዮስ ጳውሎሴ ቅሽጤተኔ ጃላከስበ መር እሶአች ሀስስኖስረ ኤበቁንተ እሴስ። ⁴ነአት ለንክ በር ቦብሩ ቃረን ቦብርሰን ጠብን መረመ ከሞኔተኔ ምኢን ከበንቲ «ቆጵሮስ» ዩኖ ኡላን ቴዕልን በሃር አሌን መርከቢን መረመ እንጭም። ⁵ከልቅዶን ጳምፍል ሺኖን ዮ በሃረ ቶኖምሀኒች ዘኪን «ሉቅዮ» ዩኖ ባዲን ሀንግ «መረ» ዩኖ ከተመ ኢልኖም። ⁶ጥቤ ሀለቂ ጣላን ባዶ መረኖ እለከስንደር ከተም መርከብ ደግኬአ እሶን አግኾኔ። ⁷ነአት ሆለመ በር ስጭን መረመን «ቅንዶስ» ዩኖ ከተም ሺን ኢልኖም፤ ቦብሩ ብርተ ለንቅ መሩ ከሞኔተኔ «ሰልሞን» ዩኖቢን ሀንግኬዕን ምኢን ከበንቲ «ቀርጤስ» ዩኖ ኡላን ቴዕልን አሮኖም። ⁸ነአት ሆለመ ሀዊን ገበ-ገበ መረመን ሀንግ «ሳሰዮ» ዩኖ ከተም ሺኖን ደገንታ «ደኖምተ» ዩኖ ፎሎጭ መዕንተ ኢልኖም።

⁹መረንቸኔ እሌን ሆለመት ጃት በአተኔሃ፥ ጦም ጃት ሀንተኔሃ ሀተን ጃን በሃር አሌን መረመ ሀውስኖ እኩተኔ ¹⁰ጳውሎስ «መነ! ከኒች ዘኪን ዮኔ ምቃን ሀዉ ዮኔገ ጡደመዮኤ፤ ሀኩስን ሆንቦኒ፥ መርከባኒ ኢለኖ ሀዉ ጠለ እሁዕናች ኒ ገግ ፎሌኒ እቡ ሀዉ ኢሊ ደንደኖ» ዩ

ጳጆስ። ¹¹ጠሁ እኮዳ ጥቤ ሀለቂ ጳውሎሴ ስዘኖች እብሻ አተእንቼሁ፥ መርከብስ አኩሁ ይታረ መጫወኖ እኬ። ¹²ሀኩ መርከቡ ኡረኖቡ መጠ ህክኔ ፋሊ ደኖመበ እሁሆንተኔ መኒች ሆለመሰ «መረመን ደንደጆደ መርከቡ ኡረኖ (ፍንቅተ) ዩኖቢን ሀንግ (ቀርጤስ) ዩኖበ ኢልን መጠ ህክኔ ኤጌኖም» ይት ስውተሰ ሀንጫቶአ። ፍንቅተ «ቀርጤስ» ዩኖ ባዶን እሪቹት እጋ ዉዲን መርከቡ ኡረኖተ መዕን እኬ።

በሃር አሌን አንጉሉሉ ቦብሩ ኬአን

¹³ቀሁ ቦብሩ ምሮ ዉዲን ቦብርሴሃን ጡዶ ጃተ አሶአት ሰውቶገ እሀኖ እጉጂየንስ መረንቶተ ኬአእ፤ ሀኩ መርከቡ ኡረኖቢቹች ኬእ «ቀርጤስ» ዩኖ ኡሰ ሺኒን ሀንእ። ¹⁴ጠሁ እኮዳ ሀተ ጃንተ አሊን አሪቹት ፋልታ ዉድ መቃሙ ቦብሩ ምኢን ከበንቲ ኡላች ኬአ። ¹⁵ቦብሩ ጎምበኔየን መርከቡ ጠብይ መረሚ ደንዶ ሆንተኔ ስዕምን አተእም አሮኖም። ¹⁶ምኢን ከበንቲ «ቀዉደ» ዩኖ ኡሰ ሺኒን ሀንግኬዕን መርከብስ ካሰላኖ ጀልበ እበ ሀዊን ኡሱን ኤጌዲ ደንድኖም። ¹⁷መርከብ እዚን ሁጀታ መኑ ጀልበ እክ አግስ መርከብስ ፎጦሮን ኡሱርቶእ፤ እሞ መርከቡስ «ሰርትስ» ዩኖ ሻፋን ኡቡምበገ ዋጅት ሸረ ድሪስ ቦብሩ ጎምበኔየን አሮቶአ። ¹⁸ኒ እሌን ቦብሩ ቃረን መሮተኔ መርከባን ሆንበንቶ አዳች መመቲ ለንክስ በር አሶአት ድሪስ በሃር አዚን ኡጁ እፎእ። ¹⁹እሶአት ስክ በር መርከብ አዳች በሃር ምእ እሌን ኡጁ እፎእ። ²⁰ሆለመ በር ቃሩ እንጉሉሉ ቦብሩ ኬእ እሪቹታ፥ ሴዚታ ጡዶ ከሞተኔ «ፈዕናምበአ» ይን ተሳ ሙኖም።

²¹መኑ እቶተ እቱዕናች ሆለመ በር ኤጌሮተኔ ጳውሎስ ሚሬሮንተስ ኡር «መነ! ከኒች ብሬ ስጃንክዕኔ ስዘነተ መጫጭቲን ምኢን ከበንቲ (ቀርጤስ) ዩኖ መዕኔች ኬኢንምበ እኬየን ኩ ሀዉሁ፥ በኡሁ ኢለኖዕኔበእ እኬ። ²²ቴሱ መርከቡስመ በአኖ በጋን ክዕኔኤች መትዕኔ ፎሎሁ በአኖበእ፤ ዋጅቲኖችዬ ይ ስሃንክዕኔ። ²³ዳፋንኩስ እንክዕሩተ እን እሲ ጠቀም ሰገዳም መገኑ ሰኬስ መላከቼ ሺኖንተእ ኡርኬእ ²⁴(ጳውሎሴ ዋጅቶት! ሮም ባድ ምም ብሬን ኡሩ ሀስሰኖሄ፤ አሞ ኬሳን ሚጡ አክ መረንታ መነ ሆረንክ ፈኦላንትጊ መገኑ እሴሄ) ይ ኩሉኤ። ²⁵ሀከኒ መነ ዋጅቲኖችዬ፤ መገኑ ኤሳ ኩሉኤረ እስኖን እመዕኖም። ²⁶ጠሁ እኮዳ ነአት መቲ ምኢን ከበንቲ ኡላን ፋኖም» ዩአ።

27 ቶን ሾልክ በሬ እንከር «ሚዴትራን» ይኖ በሃር አሌን ቦብሩ ጎምበኔየን እንከሬ በቅታን መርከብ አታኣኑ አሉት ኢልቶኢ እጉጀቦ = 28 ህክኒ አሶኦት ሀተን መዕኔ ጥልመተ ፎጦርን ከኑ አሱርት መገት ኬንቲየን ሾላዱመ ጡንኩላላ እኮ፤ እም ቀሆ ጀቾች ዘኪን ለንኪ ኬንቶ ጃተ ሰጀዱመ ጡንኩላላ እኮ = 29 ህክኒ ነኦት መርከቡ በሃር ቶቾን ዮ ከኖን ዎቀዕረኖህኒ ዋጀን መርከብ ዘኪን ሾሉ «ማሌቀ» ይኖ ብረት ዎእ አዚን አርንሶም፤ ህክኒች ዘኪን እሩ ሰዘኖ፤ መገኑ አጭኖም = 30 መርከብ አተኣ መኑ መርከቢች ፋልት ሁኒ ሀሰተኔ መርከብ ብሬን ዮ «ማሌቀ» ይኖረ አጅታረ እጉድ መርከብ አሌን ዮ ጃልበ ዎእ አሌን አጅቶእ = 31 ጳውሎስ ህክን ጡጀ ጃተ ጥቢ ሀለቲሃ፤ ዎታደሪሃ «ኩ መርከብ አታኣኑ መርከብ አዚን ኤጊርቲምቡች አዕኖኦት ፈኢ ደንድቲንተበኣ» ይሰ = 32 ህክኒ ዎታደሩ ጀልቡስ አሱረም ፎጦሩተ መርት ዎእ አሌን ቸል ያኖን አቶእ =

33 እሩ ሰዚ እኪህኒን ጳውሎስ ሆሩንኩስ እቸተ እቲንተ «አዕኖኦት እቸተ እቲኑዕኖች ኤጊርቲንተሀኒች ከበር ቶን ሾልከዕኔ በር = 34 ህክኒ አዕኖኦት እቸተ እቲንተ አጭንከዕኔ፤ እቸት ቃርሰታከዕኔ፤ ክዕኔኤች አዩቹ መቱ መም ዱጥቼህ በእኖበኣ» ይ አጭሰ = 35 እስ ህክን ዩሀኒች ዘኪን እቸተ እቅ ሆርሰ ብሬን መገኑ አጭ ቢጭ እቱ አፎ = 36 ህክኒች ዘኪን ሆሩንኩስ ቃርሰቀንተኪእ እቸተ እቶእ = 37 መርከብ አዚን ዮምሩ ሆሩንኩ ለሚ ጥብኒ፤ ለመላነ ሌሆ መንኒ እኪ = 38 አሶኦት እት ዱቦሀኒች ዘኪን መርከቡ ቢሉንተ እለሱ በሃር ዎእን ቶርቶእ =

መርከቡ ቢጠምገ

39 አሶኦት እሩ ሰዘኖደ ኢልቶ ቢቹ ደግምበኣ፤ ጠሁ እኮዳ በሃር ቶቾን ዮ ሻፍ አሉተ ጡዶእ፤ ደንዴታኢ እኪየን መርከበሰ ህክብ ህንጨቶተ ሰውቶእ = 40 ህክኒ አሶኦት መርከብ አርሳ «ማሌቀ» ይኖህን ፎጦሩተ መርት አጅቶእ፤ እም መርከቡስ ብርተ ለቅ መረመንተ ካዕለኖህን ፎጦሩተ ሂርት ሸረሰ ጦቀት አሱርቲየን ቦብሩ ብርሰቅ መረንሰኔየን በሃሪች ቶቹ ለቅ መረመኖን አቶእ = 41 ጠሁ እኮዳ መርከቡ ተበሚ ሻፋን ቆልል ብሬ ዉዲን አሳን ገተሞተኔ ሌንቁቱምቦን እኮ፤ እም ዘክ ዉዲን ዎእ ዎርጃመ አብሽ ጎምበየተኔ ቢጠመ አፎ = 42 አሱረንቶሪች ሀኩ መንቺሁ በሃረ ዋች ፋሽቁምቦን ዎታደሩ ሽቶተ ኤረንቶእ = 43 ጠሁ እኮዳ ጥቢ ሀለቁ ጳውሎሴ ፈኢሰተ

ሸቶተኔ ሰውተሰ አቅምበኣ፤ ህክኒ ዋቹ ደንደኖ አዩ መርከቢች ጦጽዶ ድር ዋች ቶቹ ፋሰኖን እዘጀ = 44 ፈኦሪች ዘክኑ ሀቅ ሻፋን ዘክኑስ መርከቢች ቢጠም ሚትገ ዮሪን ፋልታን እዘጀየን ሆሩንኩስ ጡሚን ዎኢች ቶቹ ፋልቶእ =

ጳውሎስ «ማልተ» የመንታ ዎኢን ክበንቱ አሰተ ኢሌገ

28 1 ነኦት ዎኢን ክበንቱ አሰበ ጡሚን ኢልኖምሀኒች ዘኪን ሀት አሉንት «ማልተ» የመንታ ገኣንታኢተ እኮገ ደንጎም = 2 ጠኖኒ፤ ግዳኒ መረም ዋኖምተኔ ህክን ባዶን ሄኢ መኑ ሆሩንኩ ጊረተ ቡስት ግልሰሰኖን እስት ኮህንተ አቅቶኔ = 3 ጳውሎስ ጠጠረተ ጠጸኢ ጊረን ዎሪየን አበ ኢቢን ኪኦ መቱ ዎሪቹ ፋል ጳውሎሴ እንጋን ጣጠም = 4 ዎኢን ክበንቱ «ማልተ» የመንታ አሳን ሄኢ መኑ ዎሪቹ ጳውሎሴ እንጋን ጣጠምገ ጡዶ ጃተ እስ-አሶኦት «ኩ መንቹ ገርንተ መን ሺሃ፤ በሃሪች ጡሚን ፋሎዳ መገን ፍርዲች ሁን ፋሸት ሄኢ ደንድምበኣ» የቀንቶእ = 5 ጠሁ እኮዳ እንጋችሰ ዎሪቹ ግግሽ ጊረን አጅ ጊንመዕነ ፈኦ = 6 አሶኦት «ቲሶች ቲሱ አሉስ ደርሸኖ እንዶ ሬህኖ» ይት ቆረበዩ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ አሶኦት ሆለመተ ጃተ ቆረብኪእ ጊንመ ሆገገ ጡድ ሰውተሰ ዶርት «ኩን መገኖመ» ይቶእ = 7 ህክን ዮም መዕኔ ሺኖን ዎኢን ክበሚ ባዱ ገሸኖ «ጴጵሎስ» ይኖ መንቹ አሉት ዮስ እኪ፤ እስን ምንስ ኦርሽ ሰሱ በር ኮህንተ ገሺኔ = 8 ህተ ጃንተ ጴጵሎሴ እነ ኢቡሀ፤ መግቲሁ እሬየንስ አሰኤ እኪ፤ ህክኒ ጳውሎስ እስ ምን መርኪኢ እንገስ አሌንተሰ አጅ መገኑ አጭሃን ፈዩኦ = 9 ህኩን አኮሀኒች ዘኪን ህክን ሄጊጎን ሄኢ መኒች ዎሉ ሞላኑሁ ዋልት ሞሲችሰ ፈይቶእ = 10 አሶኦት ኔሳ ሆለመረ ኢቢን ኦብሰኔ፤ ነኦት መርከባን አንግ ኦርቂ ኬዕኖም ጃተ ኔሳ ሀሰለኖረ መርከባን ሆጎቦኔ =

ጳውሎስ «ማልተ» ይኖቢች ሮመ መርገ

11 ሰሱ እንን ዎኢን ክበንቱ «ማልተ» የመንታ አሳን ኤጊኖምሀኒች ዘኪን መጦ ህክኒ ፋሌ አሰከሰንደር ከተም መርከባን አንግ መረሚ ኬዕኖም፤ መርከብሰ አሌን «ድኖስቆርስ» ይኖ ቆጸን መገን ለም ቀፋምት መላት ዮሲየ እኪ = 12 «ሰራኩስ» ይኖ ከተመ ኢልን ሰሱ በር አፋዕልኖም፤ 13 ህክምቢችን በሃር ቶቹን ዘህን «ሬግዮመ» ይኖበ ኢልኖም፤ መቶ በሬች ዘኪን ዎር ዉዲን ቦብርሰኖ

28 : 19
ሰቀ. 25 : 11
28 : 26-27
እስ. 6 : 9-10

ቦብሩ ቦብርሴተኔ ለንክሰ በር «ዲጡሉስ» ይኖር ዋናም ።
14 ህክኔ ዮ እመዕናኒን ደቀም እሶአንን በርገም ለመሰ በር
ኤጌንጉት ኡጭቶኔ፤ ህክኒች ዘኪን ሮም ከተመ እርኖም ።
15 እመዕናኑ ኒተኔ መጮቶ ጃተ «እፍዮስ» ይኖ ድኮባ ፡
«ሰስተ ኮህ ገልቴ ምንተ» ይኖባ ኢስንቀጢች ኔሰ እቅቶተ
ዋልቶአ፤ ህክኒ ጳጢሉስ እሶአተ ጡጆ ጃተ መገኑ ገለጥ
ቃር ።

ጳጢሉስ ሮም ከተመ ኢሌገ

16 ነሐት ሮም ከተመ እንገም ጃተ ጳጢሉስ ቆረባሰስ
ዎታደርቺንን ሚጥን ሄለናገ እሴመስ ። 17 ስሶ በሬች ዘኪን
ጳጢሉስ ሮም ከተማን ሄለኢኬ እይሁድ መን እወንባኑ
ገእሲሽ መኑስ ጠጽቶ ጃተ «ኢ ህዘከ፤ እስራኤል ምናደብ
እሌኒ ፡ አናከኔ ዎግ አሌኒ እሴም ሂልመት ሚጡሩ ዮበአ፤
እሁን በጋን ዩሩሳሌም ከተማን ኡሱረሞምቢች ሮም መኒ
ህግሴን እሴመኤ ። 18 ሮም ባድ መኑ ቆርምቶኤሀኒች ዘኪን
ጠስንክ ገፈርቶኤተ ሰውቶአ፤ ዳፋንኩስ ኤስ ሬሆ ኢልሳኤ
ገጃጁተ ደጉ ሆንተኔሃት ። 19 ጠሁ እኮዳ እይሁዱ እን
ጠለንክ ገፈረሙ ግቦ ጃተ ሮም ባድ ዎም እሌን ህግ ያሩ
ሀስሾኤ በጋን ኢ ምናደብ ኦዳም ጠሁ ዮኤበእ ። 20 ህክንተኔ
አን ከዕኔኤተ ጡዶታ ፡ ከዕኔኤን ሚጡ ጠሃቆታ
ጠዕሚም ፤ ዳፋንኩስ አን ሰንስለቲን ኡሱረሞሚ እስራኤሊ
እሰሞ ተሰተኔሃት» ይሰ ። 21 አሶአንት ጳጢሉሊ «ኪተኔ ኔሳ
እይሁድ ባዲች ደዳቤት ኢልትምበኔ፤ እሞ ከበ ዋልቶ
ህዘካች እዩ፤ ኪ ሂልመተኔ ኩሎኔሁ ፡ ጠሃቂኢሁ ዮበአ ።
22 እኮዳ ነሐት እት እወንታንት እመዕነቱ እነነ እነነ መዕኔን
ዮ መኑ ግበኖገ ደንጋም፤ ህክኒ ኪ ሰውቱ መሃንጾ
መጮጪ ህንሳም» ይቶስ ።

23 ህክኒ እሶአት በር እርሀኒች ዘኪን ሆሰሙ መኑ እስ
ገለኖ ምንበ ዋልቶአ፤ ጳጢሉስን ገሰሚች ሀውሩተ
ኢስንቀጢች መገን ዎሞመተኔ ዮስ ሰውተ ኩሎ፤ ሙሴ
ሴሪቺ ፡ ሀራጋን መጣፋቺ ሰሚችን ዩሱስተኔ ኩሎስ ።
24 ህክኒች ዘኪን ሙመቱስ እስ ኩሎስራን እመዕንቶአ፤
እኮዳ ሙመቱስ እመዕንትምበእ ። 25 ህክኒ እስ-እሶአንት
ኢተንቱዕነ እነነ እኮገ ጳጢሉስ ጡጆ ጃተ «ጡማንቺ
አያኑ ሀራጋንቺ እስያሴን እናካሃንከዕኔ ጠሃቂኢ ገርተ ።

26 ምናደብበ መርትኬእ

መጮጪበ መጮጭቱንተ እኮዳ

ሆረን ዘህሴን እቅቱንተበእ ።

ጡዱስ ጡዴንተ እኮዳ

ሆረን ደጌንተበእ ።

27 ዳፋንኩስ ከን ምናደብ ዎዘኑ ዱጀእ፤

መጪስን ደንቅቱአ፤

እልሰን ቆቅጭቱአ ።

ህትተ እኩምሶ እኪየን

እሴንተስ ጡድ መጫንተስ መጮት

ዎዘኒንተስ ሰውት ኢበ ፈንቀልቴ እኪየን

ፈይሳንስ እኪ ይ።

ዩእ ። 28 እጅ ት መገን ፈእስ ሰህትት እይሁድ እኩምሶ
መኒ ሰህትቲኢተ እኮገ ደግዬ፤ እሞ እሶአንት መጮታእ»

ዩእ ። 29 ጳጢሉስ ህክን ኩሎስሀኒች ዘኪን እይሁዱ
እስ-እሶአንት እደንተን አርቶአ ። 30 ጳጢሉስ ባቲን ገሴኖ
ምኔን ገግስ ግዘ ባተን ለሙ ዎኃ ሄአ፤ እስቤቺ ዋለኖ
መን ሆረንክ ኮህንተ አቀዮ እኪ ። 31 ጳጢሉስ መገን
ዎሞመተ ኩለን ቀርቾ ዩሱስ ክርስቶስተኔ አዩ ከሙዕናችስ
እግማን ተማርስዮ እኪ ።

ጳጳረ-ሰ ሮም ከተም አመዕናኒ ጣፎ ሶህተ

ሮሜ ሶህተ አገ

ከ መጣቱ ጳጳረ-ሰ ሮም ከተማን ሮ አመዕናኒ ጣፊታ ሶህተ፤ እስን ተ ሶህተ ጣፎ ጃተ ሮም ከተመ መሪ ሀሰድ እኬ በጋን መር ከሰበአ እኬ (1፡13)። ጳጳረ-ሰ በትናሽ ባዶን ምሽራች ላገተ ሰበኪ እኬ፤ እኮዳ ቴሱ ዩሱስ ክርስቶስተኔ መጮት ከሱም መኒ ሰበከተ «እስኢን» ዩኖ ባዱ መሮተ ሆኖ (15፡22-24)፤ ህከኒ ህከ ባዱ መረኖ ጃተ ሮም ከተም አመዕናኒ ሽንቅተ አስት ሀርሲሳስን ተሳ አሰዮ እኬ።

ጳጳረ-ሰ ተ ሶህተ ጣፎ መገኑ ቤቶወንስ ዩሱስ ክርስቶስን አመዕኔ መነ ፈእስኖን ሰበከ ስብከትተኔ እሲን ደቀንት ከሱም ሮም ከተማን ሮ አመዕናን ማበሪ ጫክሽ ኩሉታት፤ እስን «መገኑ መነ መጫርሰኖ አመዕነቲን ጠሲን እኮጉ ሀተን ምሽራች ላጋን ለሌእ» ይ ጣፊኢ (1፡17)፤ አሞ «ማል ሰውትጊን እሁዕናች መገን አያኑ አወንሰኖጊን ሄእዬ» ያኖ (8፡3-8)።

ሶህተስ ከኒች ዎሮዲን ዮገ ቤሀንቲአ

1. ጳጳረ-ሰ አመዕናኒ ጠምሾገ 1፡1-17
2. መነ ሀጣቲችስ ፈኢ መገኑ ሀሰኖገ 1፡18-3፡20
3. መገኑ መነ መጫርሰኖገ 3፡21-4፡25
4. ዩሱስ ክርስቶስን ሃሮ መነ እንካምገ 5፡1-8፡39
5. እስራኤል መንተኔ 9፡1-11፡36
6. አመዕናኒ ሀትተ ሄኡ ሀሰስኖገ 12፡1-15፡13
7. ጳጳረ-ሰ ሮም ሮ ጃላከስ ጠመ ዩገ 15፡14-16፡27

ጳጳረ-ሰ አመዕናኒ ጠምሾገ

1 1-2 ሰቀማንቹ አሆተ ገአሞን ሀራጋንስ ወዲን ጠማንቹ መጣፍ አኬን ዎናንክ ተሳ አሴ መገን ምሽራች ላጋ አነ እኮም ዩሱስ ክርስቶስ አግሹ አን ጳጳረ-ሰ ሶኪምተ ሶህተ። 3-4 ሀት ምሽራች ላገንት ማል ወዲን ዳዊቱ ዜሪች አለሞን ሪሆች ኬኢን መገን ቤቱ አሁስ ጠማንቹ አያኑ አሰ መቁን ለሊሾ ቤቶወንስ ቀርቆወኔ ዩሱስ ክርስቶስተኔ ኩልታታ። 5 አስ ወዲንን ሆራንክ ዎናደብ ሜራሪች ዩሱስ ሱዕምተኔ መነ አመዕነቲን አዘዘመኖገ አሲ መገን አስንቸሃ፡ ሰቀማኑ አሁሃ አቅኔም። 6 ህከን መኒንን በርገንቲን አዕኖኦቲ ዩሱስ ክርስቶስሪ አኬኖተ ገአንቲንታሪ።

7 መገኑ ኢቲዕኔን ጠማኑ እኬኖተ ገአንቲንታ ሮም ከተማን ዮንተሪ ሆሪንክ አናኔ መገኒቹ፡ ቀርቆ ዩሱስ ክርስቶስቲ አስንቸሁ፡ ጠመሁ ክዕኔኤን አሁን።

ጳጳረ-ሰ ሮም ከተመ መሪ ሆሾገ

8 አመዕነቲዕኔ ባዶን ሆራንን መጫጫሞተኔ ሆሪዕኔተኔንክ ብርስ ዩሱስ ክርስቶስን መገኑ አ ገሰጣም። 9 አሞ መገኑ አጫም ጃተ ሆሪንታ ቃጋንክዕኔን ቤትስ ምሽራች ላገተ ዊማዕን ዎዘኒን ሁጀታም መገኑ ነቃሻዕን። 10 ቴሱ ዘካንቸን መገኑ ዩደ ክዕኔኤሰ ዋሉተ ዎቆኦ ጠብዩንተ መገኑ አጫም። 11 ዳፋንኩስ ክዕኔኤተ ቃርሰተ ጠማንቹ አያኑ አሴኤ አስንቸች ቤሃንክዕኔ ይኬእ ጠዶክዕኔተ ቁልጠዮም። 12 ህትተ ዩሚንኩ አን ክዕኔኤ አመዕነቲን አዕኖኦንት ኢ አመዕነቲን ነ-ነኦንት ቃርስቀመንታት። 13 ኢ ሀዘከ! አይሁደ እኩም ዎሉ መንባን ላሉተ ደጎምገንክ ክዕኔኤባኒ ላሉተ ደጎተ ይኬእ በትናሽተ ጃተ ክዕኔኤሰ ዋሉተ ሰውዬም አኬ፤ እኮዳ ቴሱ ኢለንቀጢች ዋሉ ከሞኤገ ደጊንታ ሀላም። 14 ዳፋንኩስ ሞሌስ መኒሃ፡ ገኦች መኒሃ፡ ተማሮ መኒሃ፡ ተማሩም መኒሃ ተማርስ ግዱ ዮኤ። 15 ህከኒ ሮም ከተማን ዮንተ ክዕኔኤሃ ምሽራች ላገተ ሰበከተ ቁልጠዮም።

ምሽራች ላገት መገኒዩ መቆ

16 ዎና አይሁደ አሞ ግሪክሳን ጠሃታ መነ ህትንት አመዕኔኢ ሆሪንክ ፈኦሳ ምሽራች ላጋን ሳላምበኦ፤ ህት ምሽራች ላገንት መገኒዩ መቆ። 17 ዳፋንኩስ «መጫፍ መገኒቹ አመዕነቲን ሄእኖ» የመም ጣፊሞገንክ መገኑ መነ መጫርሰኖ ዎናች ዘካንቹ ኢለንቀጢች አመዕነቲን ጠሲን እኮጉ ሀተን ምሽራች ላጋን ለሌእ።

መን ሾክመተኔ

18 ገርተ ሾክማንተስ ማጣ መናን ሀጣትሰኒ ሾክመስ አሉን መገን አሙርት ሰሜች ዋልታኦ። 19 ዳፋንኩስ መገንተኔ ደገሙ ሀሰሰኖሪ ሆሪንክ መገኑ ለሊሾስተኔ አሰኦ ጫክ ለሌሃ። 20 ኡለት ቆጫንቶህኒች አፍ ጠደም ከሱምቡ መገን ቆጫ ህኩስን ዶሊ ሆሪንክ ሄእኖ መቆሲ፤ መገናመሲ አስ ቆጫሪ ወዲን ጫክ ጠደሚኦ፤ ህከኒ አሰኦት ገጃጅታሪ ሆንኦ። 21 አሞ አሰኦት መገኑ ደገንን መገናመሲን አብሱሃ፡ እሱንክ ገለጠሃ ግባኦ፤ ሰውቱስን ጣለሊ አኮ፤ ቆርሱምቡ ዎዘኑስን ቱንሴኦ። 22 «ነኦት

1፡7
14ሮ.1፡3
24ሮ.1፡2
ገሳ.1፡3
ኤሊ.1፡2
ፍልጵ.1፡2
ፋሊ.1፡2
1፡ሰ.1፡2
24ሰ.1፡2
1፡ግ.1፡2
2፡ግ.1፡2
ቴቶ.1፡4
ፍልጵ.3
2፡ግ.3

1፡8
ሮግ.16፡19

1፡10
ሰቶ.19፡21
ሮግ
15፡23፡32

1፡13
ሰቶ.19፡21
ሮግ.15፡22

1፡14
14ሮ.9፡16

1፡16
ሰቶ.19፡38
14ሮ.1፡18፡24

1፡17
እግ.2፡4
ሮግ.3፡21
ገሳ.3፡11
ፍልጵ.3፡9
ኤሊ.10፡38

1፡18
ኤሊ.5፡6
ፋሊ.3፡6

1፡20
መዘ.10፡1-4

1፡21
ኤሊ.4፡17-18

1፡1
ሰቶ.9፡15
ሰቶ.13፡2
14ሮ.1፡1
24ሮ.1፡1
ገሳ.1፡15

1፡5
ሰቶ.26፡16-18
ሮግ.15፡18
ገሳ.1፡15-16
ገሳ.2፡7፡9

1+23
አገ. 4+16-18
ሐ. 17+20

2+11
ግሉ. 7+1
ሐ. 6+37
ሮሜ 14+22

2+14
አገ. 1+7
አገ. 2+7
ሐ. 4+19
ቀ. 1+27

ቆራከተ» የቅተንን ቀላከተ እኮለ። ²³ አሞ በኡምቦ መገን አብን በአኖ መን አጉዲሻኒ፤ ጩኦ አጉዲሻኒ፤ ሾል ሉካም አጉዲሻኒ፤ ሃሞን ሹርይተን መረንታሪ እጉዲሻኒ ደርቶለ።

²⁴ ሀኪኒ እሱ-አሰኦንት መኖመሰ ቢልሰኖረ አስቱንት ምዘኑስ ቁሉጮ ሂልማን መገኑ ቡሽሚ ሀግሽ አሴሰ። ²⁵ ዳፉንኩስ አሰኦት መገን ገርተ ቆጵኖን ደርቶተኔሃቲ፤ ቆጩንች ቆደ ቆጩሞራን ሰገዶተኔሃቲ፤ ሀኪ ቆጩሞራ ሁጀተተኔሃቲ፤ እኮዳ መገኑ ዶሊ ሆሪንክ ገለጠሚሃ፤ አሚዕን፤ ²⁶ መኑ ሀካን እሴሀኒ ሳልሲሰኖ ቁልጢ ሀግሽ አሴሰ፤ ሚንቱሰን ሮስሞጊን ኅኒን እሰኡ አጉርት ገበኡምቦን አሆን ደርቶለ። ²⁷ ሀትጉንተ ኅኑ ሮስሞጊን ሚንቲን እሰኡ አጉርት እሱ-አሰኦንት ቁልጢንተሰ ጊረንቶለ፤ ኅኑ ኅኖን ፎኩተ ሁጀቶለ፤ በእሴሃንሰን ገበአኖ ሞገ እቅቶለ። ²⁸ መገኑ ደጉ ግቦሀኒ ገበኡምቦረ አስቱንት ካዕሉምቦ ሰውቲ ሀግሽ አሴሰ። ²⁹ ሸክመት ሆረንቲ፤ ደምጉሁ፤ ቁልጡሁ፤ ሂልመቲ፤ ቂንሸቲ፤ ነሰ ሹሁ፤ በአንቼሁ፤ መሰጡሁ፤ ሆንታሩሁ ሞሚሳረ፤ እሰኦንት ሄማኖወኒ፤ ³⁰ መን ሱዕመ በእሳሃራ፤ መገኑ ግሳሃራ፤ ቢልሳሃራ፤ ቦልጥታሃራ፤ ገጋንተሰ ድከአሃራ፤ ሂልመተ ሀሳሃራ፤ አኒሃ አማሃ አዘዘንቱምቦወራ፤ ³¹ ቀላከተኒ፤ አመዕነንቱምቦወራ፤ ኢተት ዮሰበኦየራ፤ ኅደበ ቃራከተኒ። ³² «ሀትጎን ጠሀ አሰታ መኑ ሆሩንኩ ሬሁ ገበአኖስ» ይታ መገን አዘዘተ ደገንን ሀኪ ጠሀ አሰታለ፤ ሀኪን አሱ ጠሰ አሁዕኖች ምሉ መኑሁ ሀትጎንረ አሱንተ ኅምበንሰታለ።

መገን ፍርድተኔ

2 ¹ አት ምሉ መን አሌን ፍርድታንት መንቾ፤ አዩኒ እኮንትደ ገጃጅታንትሩ ዮኪበአ፤ ዳፉንኩስ አት ምሉ መን አሌን ፍርድተን ሀኪ ፍርድታንትስ መኑ አሰኖረንክ አሰተዮንትተኔ ምሉ መን አሌን ፍርድታንት ጃተ ግግክ አሌን ፍርድተዮንት። ² ሀትጎን ጠሀ አሰኖ መን አሌን መገኑ ፍርደኖ ፍርዱ ገሬቢ እኮን ደገንጋም። ³ አት ሀትጎን ጠሀ አሰኖ መኖን ፍርድተን እሰኦት አሰታረንክ አሰታንቲ እኮንቲች መገን ፍርዲች ፈአንቲ አጉደዮሄንዶ? ⁴ ኢንዶ መገን ቢዝመታ፤ ደንደቅስን እየቅስ በትንታ ገደዮንትንዶ? መገኑ ቢዝመስ በትሾሄ ኪሰ ሀግተ ቢረ ይታንትገ አሰሄተ እኮን ደጋንትበእንዶ? ⁵ ጠሁ እኮዳ ኅደብክ ቃርመግነ ሀግተ ቢረ ዩምቦ ምዘንከጊን መገን አሙርቲ፤ ጠቤኑስ ፍርዱሁ

ዋለኖ በሬ ገጋንተክ አሙርተ ጠጵጭተዮንት። ⁶ ዳፉንኩስ መገኑ አኒንክ አኒንክ ሁጀሰን አሰኖ። ⁷ ሀትጉንተ እየቂኒ፤ ደኖመረ ሁጀቲኒ ገሰትሃ፤ አብገሃ፤ በኡምቦተ ሄቶታ ወሳሪ ሆሪንክ ዶሊ ሆሪንክ ሄኦ ሄቶተ እሰኖሰ። ⁸ ጠሁ እኮዳ ሼካከተ እኮሪነ አዘዘመ ግብ ቆጵኒ አዘዘንታ መን አሌን መገን አሙርቲ፤ ቦበኑሁ ድረኖ። ⁹ አይሁደሃ እኮ ግሪክሳን መሃታ መሃሃ እኮ ሂሰረ አሰኖ መን አሌን ሆሪንን ሀጪሁ፤ ኡዕነቲ ዋልታለ። ¹⁰ ጠሁ እኮዳ አይሁደሃ እኮ ግሪክሳን መሃታ መኒ ደኖመረ አሰኖ መኒ ሆሪንክ ገሰቱሁ፤ አብኑሁ፤ ጭመሁ አሰመኖሰ። ¹¹ ዳፉንኩስ መገኑ መን አልተ ጡጅ ኅዕሰኖበአ።

¹² ሴሩ ዮበኢ ሀግተ ሁጀቾ መኑ ሆሩንኩ ሴሩ ዮበኢንክ በአኖ፤ አሞ ሴሩ ሄኦኔየን ሀግተ ሁጀቾ መን አሌን ሆሪንን ሴሪን ፍርደመኖ። ¹³ ዳፉንኩስ መገን ብሬን ሙጩርታሩ ሴሪ ቆረባሃረ በጋን ሴሪ መጮጭት ቆረቡምቦሩ ሙጩርቱተበአ። ¹⁴ አሞ እይሁደ እኮምቦነ ሴሩ ዮሰበኦ መኑ ቆጩንቼንተሰ ሴሩ ያኖረ ዊንሸታተኒ ሴሩ ዮሰበኦረ እኮዳ እሰኦት ገጊሃንሰን ሴሪየገ። ¹⁵ ሀኩንን ሴሩ አዘዘኖሩ ሆሩንኩ ምዘኖንተሰ ጣፈሞ እኮን ጡድሰኖ፤ አሞ ምዘኑስ አሌንተሰ ነቀሰኖ፤ ዳፉንኩስ ምዘኑስ ሙመቲኒ ምቀሰኖሰ፤ ሙመቲኒ እሰኦንተ ድክሰኖሰ። ¹⁶ ሀኩን አሀኖንኩ እን ኩላም ምሽራች ላገጊን መገኑ ዩሱስ ክርስቶስ ወዲን መኑ ሁጀቾ ማጠሞ ጠሀ አሌን ፍርደኖወ በር።

እይሁድነ ሴርተኔ

¹⁷ ጠሁ እኮዳ አት ገንክ «አን አይሁድቾወ» የቅጥንትዳ፤ ሴሪን ድክኦንትዳ፤ መገንቢ እሂንተክ ቦልጥቶንትዳ፤ ¹⁸ መገኑ ሀሰኖረ ደጎንትዳ፤ ሴሪች ተማርቶንትተኒ ደኖመስ ጠሀ ቆርስት ደጎንትዳ፤ ¹⁹⁻²⁰ ቆርመን ገሬ አጉዲሸት ሴር ወዲን ዮኪተኒ ቆቃክ አወንሳንቼ እኮንትዳ፤ ቱንሶን ዮሪ ሚክ እኮንትዳ፤ ቀሉ ኬኑ ሮስሳንቲ እኮንትዳ፤ ጩላክ አስተማርቼ እኮንትሀንገ አስት ገንክ ምልጭቶንትዳ ²¹ እጅ አት ምሉ መነ ተማርስታንቲ ገንክ ተማርስታንትበእንዶ? አሞ «ሞገኦት» ይት ሰበክን አትስ ሞገኦንንዶ? ²² «መኑ ሳኡ ሀሰሰኖበአ» ይታንቲ አትስ ሳኦንንዶ? ቆጵን መገኖካ ሰገዱ ግባንቲ ሀክሮአስ ጠጽት ምኖከተ ቦገንንዶ? ²³ አት ኩ ሴሪን ድክኦንቲ ሴሪስ ዝሪን መገኑ ገደንንዶ? ²⁴ ሀኩንን «ክዕኔኤ ዳፈን መገን ሱዕመ አይሁደ እኮምቦ መን ሚራሮን ቦረረመኖ» የመም ጣፈሞወገ።

2+5
ሞ. 62+12
አገ. 24+12
ግሉ. 16+27
14ሮ. 3+8
24ሮ. 5+10
ሞ. 22+12

2+11
አዘ. 10+17
24ራ. 19+7
ግሉ. 2+8
አገ. 6+9
ሐ. 3+25
1ኢግ. 1+17

2+12
ሮሜ 3+19
14ሮ. 9+21

2+13
ቀ. 1+22+25

2+16
ቀ. 12+14
ሮሜ 16+25
14ሮ. 4+5

2+18
ሐ. 1+10

2+20
ሮሜ 8+17
2ጥ. 1+13

2+21
ግሉ. 23+3-4

2+24
አዘ. 52+5

2:125
ሐ. 9:25
2:126
ሐ. 10:35
1ቁ. 7:19

2:127
ጥ. 12:41

2:128
ጥ. 3:19
የ. 8:39
ሮ. 9:16-7
ገላ. 8:15

2:129
ሐ. 30:16
2ቁ. 3:16
ፍል. 3:13
ቆላ. 2:11
1ሊ. 7:14

3:2
መ. 147:19
ሮ. 9:14

3:4
መ. 51:14

3:15
ሮ. 5:19
ሮ. 9:19
1ቁ. 9:18
ገላ. 3:15

3:18
ሮ. 6:11-15

3:19
ሮ. 1:18-32
ሮ. 2:11-29
ሮ. 3:23
ሮ. 11:32

3:19-12
መ. 14:11-3
መ. 53:11-3

25 ሲረ ዋንሽታንቲ እኮደ ኑጉሰሙ ካሰለፍኝ፤ እኮዳ ሲረ ዋንሽታንቲ እኮደ ኑጉሰሙከ ኑጉሰሙ ሆኒየገ። 26 አቼ ኑጉሰሙምቡ መንቹ ሲር ዎገ ቆረባደ ኑጉሰሙ ሆጉሰ ኑጉሰምገ ዎልሰመኖሰበእንደ? 27 አት ጣሬሜ ሴሩ ሄእኔየንኬ፥ ኑጉሰንቲንቲ እኪ ሲረ ዋንሽታንቲደ ሲረ ቆረባደን ኑጉሰ ሮሽት የበእ መንቹ ኪ አሌን ፍርደኖ። 28 ሱም አይሁድቹ ገሬየ አይሁድቹበእ፤ አሞ ኤተሪን ጡደንታ ማል ኑጉሰት ገሬተ ኑጉሰበእ። 29 ማጠተ አይሁድቹ እኮ ገሬየ አይሁድቹ፤ ገሬ ኑጉሰንቲ ጡማንቶ አያኒን እኬታ ዎሸንተ ኑጉሰ በጋን ማልተ ኑጉሰበእ፤ ሀከን መንቹ ገለቱንኩ መገኛቸት በጋን መኒቼበእ።

መንጉ አመዕነሚኢ እኮን

3 1 አቼ አይሁድቹ አሁ ዎየኖ ሚኒት? እንደ ኑጉሰሙሰ መ ካሰለፍ? 2 አይሁድቹ አሁ ሆራንከ ዎቂን ዎየኖወ፤ ዎነሰበንኩ መንጉ ላገሰ አሴኢ አይሁዲሃት። 3 ሀከደ እሰአች ሙመቱ አመዕነሙ ሆንደ አመዕነሙ ሆጉሰ መንጉ አመዕነሚኢ አሁ ከመኖንደ? 4 ሆረኒ ከመኖበእ፤ «ጠሃታንት ላጋችከ ኪኢ ሙጩርታንት፤ አሞ አደንቶንት ጃንተ ገርታንት» የመም ጣሬጥንከ መኑ ሆሩንኩ ቆጶናንቹ እኮዳ መንጉ ገሬቢ እሁን። 5 ጠሁ እኮዳ ሀጣቱኒ መንጉ ሙጩርመተ ጡድሰኖ እኮች መ ይናም? መንጉ አሙርተ አሴንተኔ ኤደረ ሉሼእ ዩሃንደ? መኑ ያኖገ ያም። 6 ሀከን መንጉ ኤሱንከ፤ ሀትጉተ እኮችዕኑ መንጉ ኡሰ አሌን ዮ መን አሌን ፍርዲ ሀትከ ደንደኖ? 7 ጠሁ እኮዳ አን ቆጶናንቹ እሁኡ መንጉ ገርተ አብኒሃንሰ በተአገ አሴኢች ሚሃመ ቲሶ ኢሰንቆጠች ሀጣታሞ መንቹገ አሌንተእ ፍርደመዮኤ? 8 ሙመቱ መኑ «ደናሙሩ ዋሉንተ ሚ ሂለረ አሰናምበደ?» ይን ጠሃቅኖምሀንገ አሰት ሄሚን ቦርርተዮኔ፤ አሰኦ አሌን ፍርደመኖ ፍርዱንኩ ገሬየ ፍርደ።

መኑ ሆሩንኩ ሀጣታሙ እኮን

9 አቼ መ ይናም? ነኦት አይሁዱ አይሁደ እኩምበ መኒች ዎይናምንደ? ሆረኒ ዎይናምበእ፤ ነኦት ዎናንከ «መኑ ሆሩንኩ አይሁደሃ እኮ ግሪከላን ጠሃታ መነሃ እኮ ሀጣታመተ» ይኔም። 10 ዳፋንኩሰ «ሚጠሁ ጡማንቹ የበእ። 11 ቆርሰኖንኩ ሚጠሁ የበእ፤ ሀትጉንተ ሚጠሁ መንጉ ሀሰኖ የበእ።

12 ሆሩንኩሰ ሉሴእ፤ አሞ ሚጠማንን ደበልቱምቡረ እኬኢ፤ ደናሙረ አሰኖንኩ ሆረን የበእ። 13 አፎሰን ፈነሞ ሞኒየገ፤ አረቢንተሰን መለጣእ፤ የቡርንተሰን ዎር መርዙ ዮሃረ። 14 አፎንተሰን ጤሌሉሁ፥ ቃራራሹ ጠሁሁ ዊሚሃረ። 15 ሉከሰን መን ቂግ ዱኒ ሰርበንታታ። 16 ዎቃንተሰን በኡሁ፥ ሀጤሁ ዮኦ። 17 ጡም ዎቃንከ ደጋበእ። 18 እሌሰ ብሬንን መንጉ ዋጁ የበእ።

የመም ጣሬጥተኔ 19 መኑ ሆሩንኩ አፎሰ አጱንታ፥ ኡሰ አሌን ዮ መኑ ሆሩንኩ መንጉ ፍርድ አዜን እሁንታ ሴሩ ያኖሩ ሆሩንኩ ሲር አዜን ዮ መኒ እኮገ ደንጋም። 20 ሀከኒ መኑ ሆሩንኩ መንጉ ብሬን ሲረ ቆረቢን ሙጩር ደንደኖበእ፤ ዳፋንኩሰ ሀጣቱ ለለኖ ሴሪኔት።

መንጉ መነ ሙጩርሰኖ አመዕነቲኔት

21 ቲሉ መንጉ መነ ሙጩርሰኖ ዎቆ ሴሪች አነነ ዎቂን ለሌኢ፤ ሀከሰን ሴሪኒ፥ ሀራጋኖኒ ኑሰሚኢ። 22 አዩሃ አነኖመት የበእተኔ ሀት መንጉ ሙጩርመተ አመዕነኖ መኒ ሆሪንከ ዋልታኢ ዮሱሰ ከርሰቶሳን አመዕነኔት። 23 ዳፋንኩሰ ሆሩንኩ መኑ ሀጣተ ሁጀቶተኔ መንጉ አሴሰ አብን ሆኒኢ። 24 ሀከኒ መኑ ዮሱሰ ከርሰቶሊች እኮ ዎገኖን ጠሰንከ መንጉ አሰንቹን ሙጩርኖ። 25 መንጉንኩ ዮሱሰ ከትመ አሰ አሴኢ ቂጊንተሰ ሀጣት ማረንቹ አመዕነቲን ደቂትንታት፤ ሀከን አሴኢንኩ ብሬ ሁጀተሞ ሀጣተ መንጉ እየቂንተሰ ማሪን ገግሰ ሙጩርመተ ጡድሶታት። 26 አሞ መንጉ ሀከን አሴኢ ገጉሰ ሙጩሩ እኮጋ፥ ዮሱሳን አመዕንታረ ሙጩርሰኖ እኮጋ ከን ዶላን ለሊሶታት። 27 አቼ ገጋንተኔ ድከሰኖምሩ ም ዮኔ? ድከሰኖምሩ የበእ፤ ሚን ፈኦ? ሴረ ቆረቢኔትንደ? ሀትጉተበእ፤ ድከኡ ፈኦ አመዕነት ሴሪኔት። 28 ሀከኒ መኑ ሴረ ቆረቢን እሁሰኖች አመዕነቲን ሙጩርኖገ ደንጋም። 29 እንደ መንጉ ጠል አይሁደየ መንጉንደ? አይሁደ እኩምበ መኒሃ መንገኖመበእንደ? አ፤ አይሁደ እኩምበ መኒሃ መንገኖወ። 30 ሀከንተኔ ኑጉሰንቶራ፥ ኑጉሰንቱምቡራ ሚጠወንከ አመዕነቲን ሙጩርሰኖ መንጉ ሚጠት። 31 አቼ ከን

3:113
መ. 5:19
መ. 140:13
3:114
መ. 10:17
3:115-17
ሐ. 59:7-8
3:118
መ. 36:11
3:119
ሮ. 2:12
3:120
መ. 143:12
ሐ. 13:39
ሮ. 7:7
ገላ. 2:16
ገላ. 3:11
3:121
ሮ. 1:17
ፍል. 3:9
2ኢ. 1:1
3:122
ሮ. 4:15
ሮ. 9:30
ሮ. 10:12
ገላ. 2:16
3:123
ሮ. 3:19
3:124
ሮ. 4:16
ሮ. 5:19
ሐ. 1:17
ሐ. 2:18
ቆ. 1:14
ቲ. 3:17
ሐ. 9:15
3:126
ቆ. 1:20
1የ. 2:2
3:128
ሐ. 13:39
ሮ. 5:1
ሐ. 2:19
3:129
ሐ. 10:24-35
ሮ. 9:24
3:130
ሐ. 9:14
ሮ. 4:11-12
ሮ. 4:18
ገላ. 3:20
3:131
ጥ. 5:17
ሮ. 8:14

አመዕነት ዳሬን ሴረ ዝርናምንዶ? ህትጉተበአ! ሴረ ቃርስናም በጋን ዝርናምበአ።

አብረሃም አመዕነቲን ሙጨርግ

4¹ ማሊን አበኑኔ አብረሃም «ደቄ» ይናምሩ ም ዮአ?
2 አብረሃም ሁጀቶ ሁጀን ሙጨሪ እኪየን ቦልጠኖሩ
ዮስ እኪ! ጠሁ እኮዳ መገን ብሬን ቦልጥሰኖሰሩ ዮበአ።
3 ዳፋንኩስ መጣፋን መ ያኖ? መጣፋንዕት «አብረሃም
መገኑ አመዕኔእ! ህኩንን ሙጨርመተ እክ ያልሰሞሰ»
የመም ጣፈሚእ። 4 ሁጀተኖ መንቺ ደግሱስ ሁጀሰ ቆድገ
ያልሰመኖ በጋን አሰንቸገ ያልሰመኖበአ። 5 ጠሁ እኮዳ
በሬደት ሁጀት ዮስበእዳ ሀጣታሙ መነ ሙጨርሰኖ
መገኖን አመዕነኖ መንቺ አመዕነቱስ ሙጨርመተ አክ
ያልሰመኖሰ። 6 ህትጉንተ ሚጡራ ሁጀቱምቡንክ ሙጨሩ
እኩህንን መገኑ ያልሰኖሰ መንቺ ማለአሜኢ እኮገ ዳዊት
ጠሃቀን

7 «ሾክመስ አተረንተነ

ሀጣቱሰን (ፈኡን) የመሞ መኑ ማለአሜሃ።

8 አሞ መገኑ ሀጣተስ ያልሱምቡ መንቺ
ማለአሜሃ» ዩኢ።

9 ህኪደ ት ማሰት ኑሰሞ መኒ ጠሊሃትንዶ
ኑሰሙምቡ መኒሃቲ? ነኣንት «አብረሃሚ አመዕነቱ
ሙጨርመተ እክ ያልሰሞሰ» የመሚእ» ይኔም።
10 አብረሃሚ አመዕነቱ ሙጨርመተ እክ ያልሰሞ
ህትጉተን? ኑሰሞሀኒች በኪኔትንዶ ኑሰሙዕናቺንት?
ኑሰሙዕናች ብሬኔት በጋን ኑሰሞሀኒች በኪኔበአ።
11 እሰን ኑሰሙዕናች ብሬን ዮስ አመዕነቲን ደቄ
ሙጨርማ መላተ አሁንተ ኑሰሞ! ህኩንን እኮ እሰላቲ
ሙጨረተ እክ ያልሰንቱንተ ኑሰንቱዕስ አመዕነታ መኒ
ሆሪንክ አነ አሁንታት። 12 ህትጉንተ ኑሰንቱ መኒሃ አነ
አሁንታት! ህኩንን ኑሰሙ ጠለ አሁዕናች አኑኔ
አብረሃም ኑሰሙዕናች ብሬን ዮስ አመዕነት አተዲሸተ
አመንታ መኒ አነ አሁንታት።

መገን ተሳ አቂኖ አመዕነቲን አኮገ

13 አብረሃሚሃ፡ ፍካኒሃንሲ ተ ኡሰተ ረገኣ ተሰ ዋሉሳ
ሴረ ቆረቢን አሁዕናች አመዕነቲን ደገንታ ሙጨርማኔት።
14 ረገኣሰሩ ሴረ ቆረባሪ እኮኢቶዕት አመዕነቱ ጠለለ አህኖ፤
አሞ ተሰንኩ ዋቱ ዮበኢ አህኖ። 15 ዳፋንኩስ ሴሩ መገን

ኔሙርተ ኤበኖ! ጠሁ እኮዳ ሴሩ ዮበኢባን ሴረ ዝሩ
ጌአኖበአ።

16 ተሰሰ ሾሀሞ አመዕነት አሌኔት! ህኪኔ አብረሃሚ
ፍካኑ ሆሩንኩ ህኪ ተሳ ረገኣኢ መገን አሰንቺኔት! ህኩን
አህኖንኩ ሴረ ቆረባሪ ጠሊ አሁዕናች አብረሃሚንክ
አመዕነታሪሃቲ! ዳፋንኩስ አብረሃም ሆሪንክኔ አኖ።

17 «በተኖሽ ምናደቢ አነ እሴንኪ»

የመም ጣፈሞንክ እስ አመዕኔ መገኖን ህኩሰን ሬቶሪ
ሬሆች ኪእሰኖነ ዮበኢረ ዮኢ አስ ገአኖ መገን ብሬን
አብረሃም አኖኔ።

18 ህኪኔ «ፍካኑክ ህትጉተ በተአኖ» የመም ጣፈሞሰንክ
ተሳ አሰኖሩ ዮበኢንክ አብረሃም ተሴን አመዕን በተኖሽ
ምናደቢ አነ እኮ። 19 እሰን መሃ ጥቢ ዎጋ እኮስተኔ ማልሰ
ሆንጊን እሊ ደንዱምበገ ደንዳ፡ ሳረን አልጩንተ እኮገ
ደንዳ አመዕነቲን ሆግምበአ። 20-21 አሞ መገን አብን አሰን
መገኑ አሴሰ ተሳ ዊንሺ ደንደኖን ቆርሰ ደግኪእ
አመዕነቱንተስ ቃሮ በጋን አመዕኑ ሆጊን መገን ተሳን
መለምምበአ። 22 ህኪኒሃንት «አመዕነቱስ ሙጨርመተ እክ
ያልሰሞሰ» የመሞ። 23-25 ጠሁ እኮዳ «ሙጨርመተ እክ
ያልሰሞሰ» ይታ ላገት አስተኔ ጠሊ ጣፈንቲኢተ እኮዕናች
ኒተኔሃ ጣፈንቲታ፤ ዳፋንኩስ ሀጣትኔተኔ ሬሆ ሀግሰም
አሰም ሙጨርሰኔተ ሬሆች ኪኢ ቀርቺኔ ዮሰሰ ሬሆች
ኪእሾ መገኖን አመዕነኖም ኒላሃ አመዕነቱኔ ሙጨርመተ
እክ ያልሰመኖኔ።

አመዕነቲን ደገመኖ ጡምን በጅጎተኔ

5¹ አቼ አመዕነቲን ሙጨርሚች ቀርቶውኔ ዮሰሰ
ክርስቶስ ወዲን መገንን ጡሙ ዮኔ። 2 እስ ወዲንን
ቲሱ ኡርኖም ከን መገን አሰንቸበ አመዕነቲን አንጎም፤
አሞ ተሴን መገን አብን ቤቀማኑ እንኮምተኔ በጅቀማም።
3 ህኪን ጠለ አሁዕናች ሀዋንተኔ በጅቀማም፤ ዳፋንኩስ ሀወ
እየቁ ኤበኖን ደንጋምተኔሃት። 4 እየቁንኩ ቃርመተ ኤበኖን
አሞ ቃርመተ ተሳ ኤባገ ደንጋም። 5 መገኑ አሴኔ ጡማንቸ
አያን ወዲንን መገን ኢተት ዎህናንተኔ አብስ ዊንቶተኔ
ተሰስ ሳልሲሰኖኔበአ።

6 ነኣት ሆንጋኑ እንኮምገን መገኑ ዩ ጃት ኢልቶ ጃት
ክርስቶስ ሀጣታመተኔ ሬሄእ። 7 ሙጨር መንቸተኔ ሬሆኖ
መንቺ ዋዬ ሄአኖ፤ አይደገ በሬደ መንቸተኔ ሬሆኖ መንቺ

17ተን ያሉን «ጡሙ ዮኔ» ያኖ ሙጨሪ ስር መጣፋን «ጡሙ
ሄኡኔ» ያኖወ።

4:2
1ዳ. 1:31

4:3
ቆጪ. 15:16
ሮጫ 4:9:22
ገላ. 3:16
ያቆ. 2:23

4:4
ሮጫ 11:16

4:5
ሮጫ 3:22

4:7-8
መዝ. 32:1-2

4:11
ቆጪ. 17:10
ሮጫ 3:22:30

4:13
ቆጪ. 17:4-6
ቆጪ. 22:17-18
ገላ. 3:29

4:14
ገላ. 3:18

4:15
ገላ. 3:10

4:16
ገላ. 3:17

4:17
ቆጪ. 17:5
የሃ. 5:21

4:18
ቆጪ. 15:6

4:19
ቆጪ. 17:17
ቆጪ. 18:11
አባ. 11:12

4:22
ሮጫ 4:13

4:23-24
ሮጫ 15:4
1ዳ. 9:10
1ዳ. 10:11

4:25
አባ. 53:4-6
ሮጫ 8:32

5:1
ሮጫ 3:28

5:2
ኢፈ. 2:18
ኢፈ. 3:12
አባ. 10:19-20

5:3
ሮጫ 5:11
2ዳ. 12:10
ያቆ. 1:2-3

5:5
መዝ. 119:116
ሉ. 2:33
ዳኦኦ. 1:20

5:8
የሃ. 15:13
ሮሜ 8:32
1ኢፕ. 3:18
1የሃ. 3:16
1የሃ. 4:10

ደገመኖ አሁኖ። ስጦታ አኮዳ ነጸት ሀጣታመተ እንኮምንን ክርስቶስ ኒተኔ ራዴኦ፤ ህኩንን መገኑ ሀወንክ ኢተኖኔንዶ ጠድሰኛው።

5:9
ሮሜ 3:15፡24፡25
ኤፌ. 1:7
1ቶሲ. 1:10

፩ አቺ ነጸት ሙጩኖሚ ዩሱስ ቁጊን እኮች ህክኒችን ባለ መገን አሙራች ፈዕኖሚሁ ዩሱሲኒት። 10 ዳፉንኩስ ነጸት መገን ዲናከተ እንኮምንንክ ቤትስ ሪሆን መገኒን ሆቀሚም፤ ሆቀምሆኒች ዘኪን ህክኒችን አበ ዩሱስ ሄቻን ፈዕኖም። 11 ህክን ጠለ እሁዕኖች ቴሱ ሆቀተ ደቅኖም ቀርቾውኔ ዩሱስ ክርስቶስ ወዲን መገኖን በጅቀማም።

5:10

5:11
ሮሜ 5:3

5:12
ቆጪ. 3:16
ሮሜ 6:23
1ቆር. 15:21፡22
ዶቁ. 1:15

አዳሚን ክርስቶስተኔ

12 ሚጦ መገኛ ወዲን ሀጣቱ ተ አለ አል ዋሉ፤ ሀጣት ዳሬንን ራሁት ዋልቶአ፤ ሀትጉንተ መኑ ሆሩንኩ ሀጣተ ሁጀቾተኔ ራሁት ሆራንክ መን አሌን አልቶአ። 13 ዳፉንኩስ ሴሩ አስመኖሆኒች ብሬን ሀጣቱ አለ አሌን ዮ እኬ፤ ጠሁ እኮዳ ሴሩ ዮበእ ጃተ ሀጣቱ ሀጣትን ያልሰምምበአ። 14 እሁን በጋን ሀጣቱስ መገኑ አዘጆረ ዝሬ አዳሚሆንገ፤ እሁምቡ መኑሁ ፈኡዕነ አዳሚች ሙሴ ኢለንቀጢች ራሁት ሆራንክ መን አሌን ያምዕምቶአ፤ አዳምን ክርስቶስተ አጉዲሸ እኬ።

5:14
1ቆር. 15:22
1ቆር. 15:45

5:15
ሰቀ. 15:11

5:16
ሮሜ 8:1

5:19
ዮሐ. 2:8

5:20
ሮሜ 7:7-8
ጴ. 3:16
1ዮሐ. 1:14

5:21
ሮሜ 6:23

15 ህኩ ጠለሉ አለንቺ እኮዳ ሀጣቱየገበአ፤ ዳፉንኩስ ሚጦ አዳሚ ሀጣትተኔ በትናሹ መኑ ራዴኦች መገን አለንቺሁ። ሚጦወንክ መንቾ ዩሱስ ክርስቶስ ወዲን እኮ ጠለሉ አለንቺሁ ሆለመ መኔ በትናሹ አሰሞ። 16 ሀትጉንተ መገን ጠለለ አለንቺን ዋለኖ ጠሁ ህክን አዳሚ ሀጣቱን ዋለኖ ጠሄየገበአ፤ ሚጦ ሀጣትተኔ አሰሞ ፍርዱ ቀጠአመ ኤበ፤ እኮዳ በትናሽ ሀጣትተኔ አሰሞ መገን አለንቺ ሙጩርመተ ኤበ። 17 ሚጦ መገኛ ሀጣትተኔ ራሁት ህክን ሚጦ መገኛ ወዲን ያምዕምቶኢች ህክኒችን አበ መገን በትናሽ አለንቺሃ፤ ሙጩርመስ አለንቺሃ አቅታ መኑ ሚጦ ዩሱስ ክርስቶስ ወዲን ያምዕምት ሄኦአ።

18 አቺ ሚጦ መገኛ ሀጣትተኔ ሆራንክ መን አሌን ፍርዱ ዋሉንንክ ሚጦ መገኛ ሙጩርመ ሁጀተኔ መኔ ሆራንክ ፍርዱች ፈኡሁ፤ ሄቶቲ ዋልቶአ። 19 ዳፉንኩስ ሚጦ መገኛ አዘዘሙ ሆጊን በትናሹ መኑ ሀጣታመተ እኮንንክ ሚጦ መገኛ አዘዘሚን በትናሹ መኑ ሙጩርተ እካአ። 20 ሴሩ ዋሉ ዳፉ ሀጣተ በትሲሃት፤ ጠሁ እኮዳ ሀጣቱ በተአባን መገን አለንቺ አብሸ በተኦ። 21 ህክኒ ሀጣቱ ሪሆ ወዲን ያምዕሚንንክ ቀርቾውኔ ዩሱስ ክርስቶስ ወዲን ዶሊ

ሆራንክ ሄኦ ሄቶት ዋልቱንተ መገን አለንቺ ሙጩርሚን ያምዕመኖ።

6:1
ሮሜ 3:18
ሮሜ 6:18

ሀጣቲች አነነ እሄን ዩሱሲን ሄኦተኔ

6 አቺ መ ይኖም? መገን አለንቺ በተአንተ ሀጣተ ሁጀጉንተ ሄዕኑንዶ? 2 ሆረኒ ሀትጉተበአ፤ ነጸት ሀጣተ ሁጀቲች ሪኖምሩ አም ሀትንክ ሀጣት አዜን ሄዕኖም? 3 ዩሱስ ክርስቶሲን ሚጦ እንኮተ ጠመቀምምሩ ሆሩንኩኔ ሪሆንተስ ሚጦ እሂ ጠመቀምምን ደኒንንተበአንዶ? 4 ህክኒ ክርስቶሱ እነ መገን አብኒን ሪሆች ኪእንንክ ነጸቲ ሃር ሄቻን ሄኦ ሪሆንተስ ሚጦ እንኮተ ጠመቀንቺን እሲንን በርገም ሞገምም።

6:2
ሮሜ 7:14-6
ጴ. 2:19
1ኢፕ. 2:24

6:3
ሰቀ. 2:38
ሰቀ. 8:16
ሰቀ. 19:5

6:4
ሰቀ. 2:12

6:5
2ቆር. 4:10
ሰቀ. 2:12

5 ነጸት ራሁስ አጉዳ ሪሆን እሲን ሚጦ እንኮሚች ሪሆችስ ኪኦ እጉደኖ ሪሆች ኪኢኒ እሲን ሚጦ እንካም። 6 ከዘኩ ሀጣት አግዘተ እንኩምበጋ፤ ሀጣታምኔ መኖመት ኔሳች ፈዱንታ ኩባቺኔ መኖመት ዩሱሲን በርገንት ስቀለንቶን ደንጋም። 7 ዳፉንኩስ ራዴ መንቺ ሀጣቲች ያማንማን ፋሌሃ። 8 ጠሁ እኮዳ ክርስቶሲን በርገም ሪኖሚች እሲንን በርገም ሄዕኖምን አመዕንኖም። 9 ዳፉንኩስ ክርስቶሱ ሪሆች ኪኦተኔ ለንኪ ሆረን ራሁምበጋ፤ ሪሆንክ ከዘኩ እስ አሌን መቆ ዮሴበእጋ ደንጋም። 10 እስን ራሁተ ሀጣቲ ሚጥንተ ኮደተ ጠፍ ራዴኦ፤ እኮዳ ፎሊን ሄኦ መገኒ ሄኦኖ። 11 ህክኒ አዕኖአቲ ሀጣቲ ሬቲን ዩሱስ ክርስቶሲን መገኒ ሄኦኦንተን አስቴን ገገዕኔ ያልጭራ።

6:6
ሮሜ 7:14-16
ሰቀ. 2:13

6:7
1ኢፕ. 4:11

6:8
2ዮሐ. 2:11

6:9
ሰቀ. 2:24
ሰቀ. 1:18

6:11
ሮሜ 7:4-6
ጴ. 2:19
1ኢፕ. 2:24

12 አቺ ማል ሂለ ሰውቲ ጠቀንቴንንተን አሰተ ሪሆኖ ማለንተዕኔ ሀጣቱ ያምዕመንክ። 13 መኖመዕኔ ሂለመ አዳተ አስቴን ሀጣቲ አስቴኖችዩ፤ ጠሁ እኮዳ ሪሆች ሄቻን ሀት መገን አስቴን ገገዕኔ መገኒ አሰዩ፤ አም መኖመዕኔ ሙጩርመ አዳተ አስቴን መገኒ አሰዩ። 14 ዳፉንኩስ አዕኖአት ሴር አዜን እሁዕነ መገን አለንቺ አዜን ዮንተተኔ ሀጣቱ ጠቆዕኔተ ደንደኖበአ።

6:13
ሮሜ 6:19
ሮሜ 7:5
ሮሜ 12:1

6:14
ሮሜ 8:2

6:15
ሮሜ 3:18
ሮሜ 6:1

15 ህክደ ሀትጉትመ? ነጸት ሴር አዜን እሁዕነ መገን አለንቺ አዜን ዮምተኔ ሀጣተ ሁጀጉንቱንዶ? ሆረኒ ሀትጉተበአ። 16 ገገዕኔ መቆ መንቺ አግዘን አዘዘሚ ሆንጨቴንተደ ህክን አዘዘንቴንተ መንቺ አግዘተ እኬንተን ደኒንንተበአንዶ? ሀጣቲ አግዘተ እኬንተደ ሀጣቱ ራሁተ ኤበኖ፤ አም መገኒ አግዘተ እኬንተደ መገኑ ሙጩርሰኖከዕኔ። 17-18 መሃ አዕኖአት ከኒች ብሬ ሀጣት አግዘተ እኬንተዳ ቴሱ አሰሞዕኔ ትምርቲ ዊማንከዕኔ

6:16
ዮሐ. 6:24
የሃ. 8:34
ሮሜ 12:11

6:18
ሮሜ 8:2

6:19
ሮሜ 3:5
ሮሜ 8:13
ሮሜ 12:1

6:20
ጥፋ. 8:24
የፃ. 8:34

6:21
ሮሜ 7:16
ሮሜ 8:6
ሮሜ 8:13/21

6:23
ሮሜ 5:12/21
ጥፋ. 6:7-8

7:2
1ቆሮ. 7:39

7:4
ሮሜ 8:2/11
ጥፋ. 2:19
ቆላ. 1:22

7:5
ሮሜ 6:13/21
ሮሜ 8:8
ዳ. 1:15

7:7
ሰህ. 20:17
አዘ. 5:21
ሮሜ 3:20
ሮሜ 5:120

7:8
1ቆሮ. 15:66

ዎዘኒን አዘዘንቴንተተኔሃ፥ ሀጣቲችን ዎማንማን ፋልቴን ሙጩርማ አግዘተ አኪንተተኔሃ መገኒ ገለቱ ኢሉስ።
19 አንን ሰውትዕኔ ሆንጌተኔ መኒ ሮስንፋ ላጋን ጠሃቃም፤ መኖመዕኔ ሆረንተ ቡሽማሃ፥ መቃሜ ሂሳ ሸከማሃ ጠቀንታ፤ አስቴንተንገክ ቴሉ መኖመዕኔ ሆረንተ ማስአንቴንተ ሙጩርማ ጠቀንታ፤ አስዩ።

20 አዕናኦት ሀጣቲ አግዘተ አኪን ዮንተ ጃተ ሙጩርመተኔ ደጌንተፋ ዮስአ እኪ። 21 ህክን ጠሂች ደቅቴንተፋ ም ዮአ? ህክን ጠህ ዘካንቼንኩ ሬሁተ እኩተኔ ቴሉ ሳልሲሰኖዕኔሪች ህጌየን ሜጡራ ደቅቴንምሰአ።
22 እኮዳ ቴሉ ሀጣቲች ዎማንማን ፋልቴን መገኒ አግዘተ አኪንተ፤ ህክን ቆደንክ ሙጩርመተ ደቅቴንተ፤ ዘካንቼሰን ዶሊ ሆረንክ ሄአታ ሄቸ። 23 ዳፋንኩሰ ሀጣት ዋጉ ሬሁተ፤ ጠሁ አኮዳ መገን ጠሰሉ አስንቼ ቀርቸውኔ ዮሱስ ከርስተሲን ዶሊ ሆረንክ ሄአታ ሄቸ።

ሴርነ ኤስቀንች አጉዲሸተ

7 ¹ኢ ህዛከ! አን ሴረ ደጋ መኒ ጠሃቀዮም፤ ሴሩ መነ ፎሊን ዮ ቀጣን ጠላን ጠቀናገ ደጌንተሰእንዶ?
2 አጉዲሸሃንሰ መትት ሚንትቸት አርሴ ፎሊን ዮ ቀጣን አሬንተሴ ሴሪን ኡሉረንቴታ፤ ጠሁ እኮዳ አርሴ ሬሄደ አሬንተሴ ኡሉረንቴታ ሴሪች ገፈረንቴታ። 3 ህክኒ አርሴ ፎሊ ሄአእየን ዎሎ ጎናን ገልተደ ሳአንቸተ የመንታአ፤ ጠሁ እኮዳ አርሴ ሬሄደ አሬንተሴ ኡሉረንቴታ ሴሪች ገፈረንቴታ፤ ዎሎ ጎናን ገልተዳ ሳአንቸተሰአ።

4 ኢ ህዛከ! ህትንተ አዕናኦት ከርስተሰ አል አኪንተተኔ እስ ሬሆን ሴሪ ሬቴንተ፤ ህክኒ ነአት መገኒ ሳሉተ ላንተ አዕናኦት ዎሎ መንችረ ህኩስን ሬሆች ኪአ ከርስተሰረ እኪንተ። 5 ዳፋንኩሰ ነአት ማል ሰውትገ ሄዕናም ጃተ ሴር ዳፈን ኪአና ሂሉ ቁልጡኔ ሬሆ ሳሉተ ላንተ መኖማንተኔ ሁጀተዮ እኪ። 6 እኮዳ ቴሉ ቀፈጀኔእኪህኒች ሬናምተኔ ሴሪች ሂረሜም፤ ህክኒ ከኒች ዘኪን መገን አያን ሃሮ ሄቻን ሄዕናም በጋን ኑሳቸ ሴርጊን ሄዕናምሰአ።

ሴርነ ሀጣትተኔ

7 ህክደ መ ደናም? ሴሩ ገጉስ ሀጣታንዶ? ሆረኒ ህትንተሰአ፤ ጠሁ እኮዳ ሴሩ ዮስአኪየን ሀጣቲ መሃንዶ ደጋምሰአ እኪ፤ ዳፋንኩሰ ሴሩ «ሂለረ ቁልጥቶት» ይምሰ አኪየን ቁልጡ መሃንዶ ደጋምሰአ እኪ። 8 ጠሁ እኮዳ ሴሩ ዮስአች ሀጣቲ ሬሸ እኩተኔ ሀጣቲ አዘዘ ወዲን ዎቃ

ደቅኪአ ሂሳ ቁልጡ ሆረንክ አኪንተኔ ቆጩአ። 9 አንን ዎና ሴሩ ዮስአ ጃተ ፎላምወ አኪ፤ እኮዳ አዘዘት ዋልቶ ጃተ ሀጣቲ ፎላሙ እኪየን አን ሬሄም። 10 ሀት ሄቸተ አስቴንተ አስንፋ አዘዘት ገጉንኩሴ ኤሳ ሬሁተ እኮኤገ ደጋም። 11 ዳፋንኩሰ ሀጣቲ አዘዘ ወዲን ዎቃ ደቅ ኤስ መለጭኪአ እዘዘ ወዲንን ሸኤ። 12 ህክኒ ሴሩ ሙጩርመ፤ አዘዘንት ሙጩርተኒ፥ ጠቤንተኒ፥ በሬደተኒ። 13 ህክደ ህኩ ደናሙ እኮ ጠሁ ኤሳ ሬሁተ እኮኤገዶ? ሆረኒ ህትንተሰአ፤ ህክን ደናም ጠህ ወዲን ሬሁተ ኤሳ ኤሶዕት ሀጣታ፤ ህኩን እኮንኩ ሀጣቲ ሀጣተ እሁስ ለሉንታቲ፤ ሀጣቲ አብሽ ሂሳ እሁስ አዘዘ ወዲን ደገመንታቲ።

መን አኪን ዮ ኡጀቀንችተኔ

14 ነአት ሴሩ ጡማንቸ አያንቢ አኮገ ደንጋም፤ እኮዳ አን ሀጣቲ አግሹ እሆተ ህረሜሜየ ማሌየ። 15 አን አሶተ ሀላም ጠህ እሁዕናች ግግም ጠህ አሳምተኔ ገግአ ሁጀንተ ቆርሳምሰአ። 16 አቺ አን ሀሉምቡረ አሳሚ አኮሚች ሴሩ በሬደ እሁስ ህክኒን ለሊሰዮም። 17 ህትንተ እኮች ህክን አስዮኢ አኪንተኔ ዮሃ ሀጣተ በጋን አኔበአ። 18 ኢ አኪን አንዶ ማላንተኔ ደናሙ ሜጡፋ ሄአምባገ ደጋም፤ ዳፋንኩሰ ደናሙ ጠህ አሲ ቁልጤምዳ አሶተ ደንዳምሰአ። 19 ህትንተ አሶተ ሀላም ደናሙ ጠህ እሁዕናች አሲ ሀሉምቡ ሂሳ ጠህ አሰዮም። 20 አቺ አን ሀሉምቡረ አሳሚ አኮሚች ህክን አስዮኢ አኪንተኔ ዮሃ ሀጣተ በጋን አኔበአ።

21 ደናሙረ አሲ ሀሰን ሂለረ አሰዮም፤ ህክኒንን ሴሩ ሁጀተን ዮገ ደጋም። 22 ዳፋንኩሰ አን አኪንተኔ መገን ሴሪን በጀቀማም። 23 ጠሁ እኮዳ ዎዘናንተኔ ዮ ሴሪን በአመናን መኖመአ አኪን ሄአና ሀጣት ሴሪ ቀፈደማምገ አሰና ዎሎ ሴሩ መኖማንተኔ ዮገ ጡደዮም። 24 አን ሀወንክ አደራዕሪሜየ መንቼ! ከን ሬሆና ማሊች አደ ፈአሰኖኤ? 25 ቀርቸውኔ ዮሱስ ከርስተሲን መገኒ ገለቱ ኢሉንሰ፤ አቺ አን ዎዘናንተኔ መገን ሴሪ ጠቀማም፤ እኮዳ ማሊንተኔ ሀጣት ሴሪ ጠቀማም።

ሄቸተ አሰና ጡማንቸ አያንተኔ

8 ¹አቺ ዮሱስ ከርስተሳሳን ዮ መን አሴን ፍርደመኖሰአ። 2 ዳፋንኩሰ ዮሱስ ከርስተሳሳን ዮ ሄቸተ አሰና ጡማንቸ አያን ሴሩ ሀጣትን ሬሆ ሴሪች ዎማንማን ፋሼኤ። 3 ማል

11ተን ዎሎን «ፋሼኤ» ያና ሙመቲ ስር መጣፋን «ፋሼኤ» እንደ «ፋሼኤ» ያናመ።

7:10
ቆላ. 18:15
ሮሜ 10:15

7:11
ቆላ. 3:13

7:12
1ጥዘ. 1:18

7:14
1ቆሮ. 3:11

7:15
ጥፋ. 5:17

7:22
ሙዘ. 1:2

7:23
ጥፋ. 5:17

7:24
ሮሜ 6:6
ቆላ. 2:11

8:1
ሮሜ 6:18

8:2
ሮሜ 6:14/18
1ቆሮ. 15:45

8:3
ሰህ. 13:39
ፋልጤ. 2:7
እብ. 2:14
እብ. 7:18

8:4
ሮሜ 3:31
ገላ. 5:18:25

8:5
ገላ. 5:19:25

8:6
ሮሜ 6:21
ሮሜ 8:13:27
ገላ. 6:8

8:8
ሮሜ 7:5

8:9
1ቀሮ. 3:16
1ቀሮ. 6:19
2ቀሮ. 6:16
2ጥገ. 1:14

8:10
ገላ. 2:20
ኢሲ. 3:17

8:11
የገ. 5:21
1ቀሮ. 3:18

8:13
ሮሜ 8:6
ቀላ. 3:5

8:14
ገላ. 5:18

8:15
ግሮ. 14:36
ሮሜ 9:4
ገላ. 4:6

8:16
ሰቀ. 5:32

8:17
2ቀሮ. 1:15:7
ገላ. 3:29
ገላ. 4:5:7
2ጥገ. 2:12
1ኢጥ. 4:13

8:18
2ቀሮ. 4:17
ቀላ. 3:4
1ኢጥ. 5:1

8:19
1ኢጥ. 1:7:13
1የገ. 3:2

8:20
ቀላ. 3:17:19
ቀሮ. 1:2

8:21
ሰቀ. 3:21
ሮሜ 8:21
2ኢጥ. 3:13
ግላ. 21:1

ሆንጊች ከእሱ ሁጀተተ ደንዱምቡረ መገኑ ሀጣታዎ ማል አጉዳሻን ሀጣቲ ከትመ አስ ገግሰ ቤቱ ሰከከእ ሁጀቹአ፤ ሀትጉንን ቤቱስ ማልስ መኖሪያ ሀጣተ ቆሌአ፤ ሀትጉን አኮንኩ ማል ሰውትጊን አሁሰናች ጠማንቹ አያኑ ሀሰኖጊን ሄሰናም ኔላን ቤሩ ጠዕመኖኔ ገሬ ጠሁ ዊሙንታት። ሳፋንኩስ ማል ሰውትጊን ሄአሩ ማል ጠሀንክ ሰውታእ፤ ጠማንች አያን ሰውትጊን ሄአሩ ጠማንች አያን ጠሀንክ ሰውታእ። ሳማልተኔ ሰውቹ ሬሁተ፤ ጠማንች እያንተኔ ሰውቹ ሄቸተኔ፤ ጠማኒ። ገዳፋንኩስ ማል ሰውቱ መገን ሴሪ አዘዘሙምቦተኔሃ፤ አዘዘምን ደንዱምቦተኔሃ መገኔየ ዳኒ። ሳማል ሰውትጊን ሄአሩ መገኑ በጅቀንሲ ደንድታበአ።

ግርግጥ መገን ጠማንቹ አያኑ አዜንተዕኔ ሄአች አዕናአት ዮንታ ማሲን አሁሰናች ጠማንች አያኒኔት፤ ክርስቶስ ጠማንቹ አያኑ ዮሰበአ አዪ ክርስቶሴየበአ። ጠሁ አኮዳ ክርስቶሱ አዜንተዕኔ ሄአደ መሃ ማሎዕኔ ሀጣት ዳሬን ሬሀኖ እኮዳ ፎሎዕኔ ሙጨርመ ዳሬን ሄአኖወ። ለአሞ ዮሱስ ሬሆች ከእሾ መገኖወ፤ አስ አያኑ አዜንተዕኔ ሄአደ ዮሱስ ክርስቶስ ሬሆች ከእሾ መገኑ አዜንተዕኔ ሄአኖ አያኒንተስ ሬሆኖ ማሲሃዕኔ ሄቸተ አሰኖ።

ኢህዛከ! ቤት ዮኔ፤ ጠሁ እኮዳ ቤትስ ማል ሰውትጊን ሄሰንገት ግድለኖኔየበአ። ሀከኒ ማል ሰውትገ ሄኤንተደ ሬቲንገት፤ እኮዳ ጠማንች አያኒን ማል ሁጀተ ሽቲንተደ ፎሲን ሄኤንገት። ለመገን አያኑ አወንሰኖሰሩ ሆሩንኩ ሙገንተ አሱ። ሀከኒ አዕናአት «አበ! አነ!» ይቲን ገእቲንገተ መገን ቤቱመተ ጠማንች አያኒን አቅቲንተ በጋን ዋጅን ፈንቀሽ አግሰኖ አግዘመ ዎዘነ አቅቲንምበአ። ሀከት መገን አሱተ እንኮምገ መገን አያኑ ገጉንኩሲ፤ ዎዘኔ ነቀሰኖ። ለአሞ አሱተ እንኮሚች መገኔየ ረገአኑ፤ ሀትጉንተ ክርስቶሲን በርገም አብን ደቅናተ እሲንን ሀውኖንደ እሲንን ሚጡ ረገዕኖሚየረ።

ከዘኩ ዋሰኖ አብንተኔ

ተን ጀቶ ሀዉ ከዘኩ ኔላ ዋሰኖ አብኒን ሆረን ቅጠሚ ደንዱምቦገ ደጋም። ሳፋንቹ ሆሩንኩ መገን አሱት አብኒን ጠ-ደንታ በር ቃረገ ቁሎጠን ቆረበዮአ። ሳፋንቹ ሆሩንኩ ገግስ ሀሲን አሁሰናች ተሴን ጠቀመኖን አሴ መገን ሀሲን ጠሰሰ ጠሂ ጠቀሚአ። ሳፋንኩስ ተሰሰ ቆጪንቹ

ገጉንኩስ በእ አግዘማች ዎማንማን ፋልኬእ መገን አሰ አብን ዎማንመ ቤቀማንቹ እሁንታት። ሳፋንቹ ሆሩንኩ ከበሬ ኢሰንቀጢች ባል አ-ዕነገ ዮ ሀዊን ቅትነን ዮን ደንጋም። ጠሁ እኮዳ ቅትን አሌን ዮኢ ቆጪንቹ ጠሰ አሁሰናች ጠማንች አያን ዎነ ላሉት ዮኔሩ ነኦቲ ገጉንኩኔ መገን አሱተ እሁኔ፤ ዎዘሙኔ ቆረምበን አዜንተኔ ቅትን አሌን ዮም። ሳፋንኩስ ነኦት ፈሰኖሚ ሀከን ተሴኔት፤ እኮዳ ተሳ አሴኖሰሩ ጠ-ደመኖ እኮች ሀከን ተሳ እሂ ደንደኖበአ፤ ጠ-ደኖረ ተሳ አሰኖዕቲ አይ ዮ? ጠሁ እኮዳ ጠ-ንዱምቦረ ተሳ አሰኖሚች እየቲን ቆረምባም።

ነኦት መገኑ ሀትጉተ አ-ዊኖምንዶ ደንጉምቦተኔ ሆንጊንተኔ ጠማንቹ አያኑ ካዕለኖኔ፤ ሀትጉንተ ጠማንቹ አያኑ ላጋን ጠሃቲ ደንደኑምቦ ቅትኒን መገኑ አ-ጨኖኔ። ጠማንቹ አያኑ መገኑ ሀሰኖጊን ጠማኖ መኒ መገኑ አ-ጨኖሰተኔ መን ዎዘነ ቆርም ደገኖ መገኑ ጠማንች አያን ሰውቱ መሃንዶ ደገኖ።

መገኑ ኢትታ መኒ ሰውትሰገን ገእንቶሪ ሆረንክ ጠሀ መገኑ ደኖምማ አሰኖሰገ ደንጋም። ሳፋንኩስ ቤቱስ በትናሽ ሀዘክ ሚሬሮን በሀሩ እሁንተ መገኑ ዎና ደገሰረ ቤቱስ አጉዳንተ ዎናንክ አ-ርሺሃ ጠሀ። አሰላንተ ገኤስ፤ አሞ ሀከ ገኤረንክ ሙጨርሴስ፤ ሀከ ሙጨርሴስረንክ አብሾሰ።

መገን ኢተተኔ

ሀከደ ከን ጠሂ መ ይኖም? መገኑ ኔላን በርገም ሄአች አ-ርጨመኖኔ አይት? ሚጠወንስ ቤቲ ቅሽጡዕነ ሆርቲተኔንክ ሀግሽ አሴ መገኑ ቤቲንተሰን በርግ ሆረረንክ ጠልንክ አሰኖበአንዶ? ሙጨርሰኖ መገኑ እኮች መገኑ ዶዕሪሰረ እይ መ አሰኖሰ? አሰላስ አሌን ፍርደኖ አይት? ዮሱስ ክርስቶሱ አሰላ አሌን ፍርደኖንዶ? አሰዕቲ ሬሄሂን፤ ሬሆች ከአወኒ፤ መገን መኪን አፋዕሌሃኒ፤ ኔላንክ መገኑ አ-ጨኖወኒ። አጅ ክርስቶስ ኢታች አነነ እሰኖኔ አይት? ሀዋንዶ? አ-ዕነተንዶ? ሸረንቻንዶ? ጎርወንዶ? ከልመተንዶ? ሬሁተንዶ? በዘወን? ሀከንን «ኪተኔ በር ሆረንክ ሸኖኔ፤ ዱሌኖ ሆሰንክ ዎልሰኖም» የመም ጣፈሞወገ። እኮዳ ሀከን ሆረንክ ጠሃን ነኦት ኢቲኔ ክርስቶሲን ቁላኒቹ አብኖም። ሳፋንኩስ ሬሁታ እኮ ሄቸታ እኮ መላከሃ እኮ ዳናከታ እኮ ቲሱ ዮ ጠሀሃ እኮ ከዘኩ ዋሰኖ ጠሀሃ እኮ ሀከ መቆሃ እኮ ሰማሃ እኮ አሱታ እኮ ቆጪንች አዜን መሃ እኮደ

8:22
ኢሲ. 12:4:11

8:23
2ቀሮ. 1:22
2ቀሮ. 5:2:4
ገላ. 5:5

8:24
2ቀሮ. 5:17
ኢሲ. 11:11

8:27
መሠ. 139:1:2
ኢሲ. 16:15
ሮሜ 8:16:34
ግላ. 2:23

8:28
ሮሜ 9:23
ሮሜ 11:12
ኢሲ. 1:4:5:11
1ኢጥ. 1:2:20

8:31
መሠ. 118:16

8:32
የገ. 3:16
ሮሜ 4:25
ሮሜ 5:8

8:33
ኢሲ. 50:8:9
ኢሲ. 18:7

8:34
ሮሜ 8:27

8:36
መሠ. 44:22

8:37
1ቀሮ. 15:57

9:3
ሰህ. 32:32

9:4
ሰህ. 3:4
ሮሜ 3:2
ሮሜ 8:15

9:6
ሮሜ 2:28-29

9:7
ቆጪ. 21:12
እባ. 11:18

9:8
ገላ. 3:29
ገላ. 4:28

9:9
ቆጪ. 18:10

9:10
ቆጪ. 25:21

9:12
ቆጪ. 25:23

9:13
ሞላ. 1:2-3

9:14
2ዮሴፍ 19:7

9:15
ሰህ. 33:19

9:17
ሰህ. 9:16

9:18
ሮሜ 11:7

ቀርቻውን ይሰሱ ክርስቶስን የ መገን ኢታች እነነ አሰኔተ ደንዱም፣ ደንም።

መገኑ ደሰራ መገተኔ

9 ¹⁻² አጉሩምቡ እቡ ከቼቼሁ፣ ኡዕነቲ ዎዘናንተአ የገ እን ከርስቶስቢ እኮምተኔ ገርተ ጠሃቀዮም ቢጋን ቆጶንምበእ፤ ዎዘኦንን ጠማንች አያኒን እከ ቆጶኑ ሆጉእ ነቀሰዮኤ። ³ ዳፋንኩስ ማሊን እለሙእ እኮ ሀዛከእን ቦክአተኔ እን ከርስቶሊች እነነ እከ ጤሌለሚም እከየን ኢታም እኬ። ⁴ ሆኩስን እሰአት እስራኤል እኮተኔሃት፤ እሞ መገን አሱተ እሁሁ፣ አብኩሁ፣ ላገ ሀድሩሁ፣ ሴሩሁ፣ መገኔ ሰንዱሁ፣ ተሴ ላገቲ አስንቶኢ እሰአ እኮተኔሃት። ⁵ ህትጉንተ ስር እናከት እስራኤሊቸት፤ ከርስቶሉንኩ ማሊን እለሞ እሰአ ቦከቸት፤ ሆሪችን አቡ መገን። ⁶ ደሊ ሆሪንከ ገለጠሙን፤ አሚዕን፤

⁶ ጠሁ እኮዳ «መገን ላገት ሻረንቲእ» የሃበእ፤ ዳፋንኩስ እስራኤል ፍካኑ ሆሩንኩ ገሪየ እስራኤላበእ። ⁷ እሞ እብረሃሜ ፍካኑ እኮተኔ ሆሩንኩስ እስተ አሱበእ፤ ጠሁ እኮዳ «ዘሩክ ገእመኖ ይሳቂኔት» የመሚስ እኬ። ⁸ ህዛን የንኩ ተሴ ላገ አሱት ፍካኑስ እከ ዎልሰንታ ቢጋን ማሊን አሱስ እኮሩ መገንተ አሱበእ የሃ። ⁹ ተሴስ ላገንት «ዎኑር ተደ ፈንቀል ዋሳም፤ ሳረን፤ ጎንቹ ቤቱ እልታኦ» ይታታ እኬ። ¹⁰ ህዛን ጠለ እሁዕናች ርብቀ፤ ሚጠወንከ መንቺች ህኩስን አበናኔ ይሳቂች ቀፈ እሊ ሆን ጃተ ¹¹ መገኑ ደዕረኖጉ ሁጀን እሁዕናች እስ ገእኖጊን እኮገ ደግሲሊ ህት ለምንት አሱት እለንቱዕናቸ፣ ሂስሃ ጠሙሃ አስተዕናቸ ብሬን ¹² መገኑ ርብቃ «በህሩስ ማዕኔሃንስ ጠቀመኖ» ይሴ። ¹³ ህኩንን እኮ «ያቆቤ ኢቲም፤ እኮዳ ኤስ፤ ግባም» የመም ጣፈሞወ።

¹⁴ እቼ መ ይናም? መገን ወዲን ሉስት የአንደ? ሆረኒ ህትጉተበእ። ¹⁵ ዳፋንኩስ መገኑ ሙሴ «ማሪ ህሾሚንከ ማሪም፤ ቅሽጣንስህኒንከ ቅሽጣንስ» ይሰ። ¹⁶ ህከኒ መገኑ መነ ደዕረኖ መኑ ህሾጊን እንደ ሁጀቶጊን እሁዕናች መገን ቅሽጠኔት። ¹⁷ ዳፋንኩስ መጣፋን ፈርአኔተኔ «መቆእ ኬሳን ስሊሶታ፣ ሱዕሙእን ኡስ እሌን ሆሪንን ደገሙንታ ዎምንሲንኪ» የመም ጣፈሚእ። ¹⁸ ህከኒ መገኑ ህሾ ህዛኒ ማረኖስ እሞ ህሾ ህዛኒ ዎዘኦን ዱድሰኖ።

¹¹ ተን ዎሱን «ሆሪችን አቡ መገኑ» ያኖ ሙሙቱ ስር መጣፋን ክርስቶስ እስን ሆሪችን አቡ መገኑ» ያኖወ።

መገን አሙራን ቅሽጥተኔ

¹⁹ እቼ «መገን ሰውተ ከሚ ደንደኖ የበኢች ሚሃመ ሉሳሃኔ መገኑ ዎቀሰዮኔ?» ይቴነንተኤ እህኖ። ²⁰ መንቸ! «ገኔ ፈንቀሽት ጠሃቂ ደንድቶተ እት አዩት? ሁጀተሞሩ ሁጀቶስ መንቹ «ህትጉተ እስት ሁጀቶንቲኤ ሚሃት?» ያናንዶ? ²¹ ቡች አዳተ ዌዛንቹ ሚጠወንከ ቡቺች መትስ አዳተ አብኒ መትስ እሞ ፈራሪ ሁጀቶተ መቆ ዮስበእንደ?

²² መገኑ አሙርስ ጠድሶታ፣ መቆስ ለሊሶታ ሀሽኪእ በኢ ቅጠንቶ አሙራ አዳ በትናሸተ ጃተ ደንደቆስ። ²³ ህዛን እሊኢንኩ ዎናንከ እብኒ ቅጠንሴ ማረቶ አዳ እብንስ በትንተ ለሊሲሃት። ²⁴ ህት ማረቶ አዳንት መገኑ ገኤኔ ኔሳቸት፤ ህኩስን አይሁዲች ጠሊች እሁዕናች አይሁዲ እኮምቦ መኒቸቲ። ²⁵ ህኩን እኮንኩ መገኑ ሆሴኤ መጣፋን «(ምናደበእ እኮምቡሪ ምናደበእ) ይ ገእም፤ እሞ ኢቲቲምቡ መነንከ (አን ኢታንስ መነ) ይ ገእም። ²⁶ እሞ (አዕኖአት ምናደባዕንበእ) ይመስ መዕኔንን (ሂአኖ መገን አሱተ) የመንት ገእንታኦ» ይሃንንከ። ²⁷ ህትጉንተ እስያስ እስራኤል አሱተኔ ላገስ ጠቀእ «መሃ እስራኤል አሱ ዎሱት በሃር እዝ ሻፍ ቀጠ እኮዳ እሰአች ቀሁስ ቀጠ ጠሉ ፈእኖ። ²⁸ ዳፋንኩስ መገኑ ስርብን ኡስ እሌን ጠፍ ፍርደኖ» ይአ። ²⁹ ህኩንን እስያስ «ሆሪሪንከ ቀርቼ መገኑ መን ፍካኑ ፈእሱምቦኔ እከየን ሶዶምን ጎሞር ከተምገ እንካም እኬ» ይ ዎናንከ ሀራጎወ።

³⁰ እቼ መ ይናም? ሙጩርመተ ሀሱምቡ አይሁዲ እኮምቡ መኑ ሙጩርመተ ደቅቶእ፤ ህት ሙጩርመንት አመዕነቲን ደገንታታ። ³¹ ሙህ እኮዳ እስራኤሉ ሴሪ ቆረቢን ደገንታ ሙጩርመተ ሀስን ሴሪ ቆረቡ ሆጎተኔ ሙጩርመስ ደቂ ደንድትምበእ። ³²⁻³³ ህኩን እኮ ሚሃት? አሰአት ሙጩርመተ ሀሰኢ አመዕነቲን እሁዕናች ሁጀን እኮተኔሃት፤ እሞ «መነ ቆል ኡጀኖ ከኑ ጥዮነ አፋሻም፤ አሰን አመዕነትንኩ ሳለኖበእ» የመም ጣፈሞገንከ ቆለኖ ከኖን ቆልላቶእ።

እስራኤሉ መገን ዎቃ አወኑ ሆጎገ

10 ¹ ኢ ሀዛከ! እስራኤሉ ፈኡንተ ዎዘናንተአ አብሽ ቆልጠዮም፤ መገኑ አሙርዮንስ። ² ዳፋንኩስ ገሪ ቆርማን እሁ ሆጊች ቢጋን እሰአት መገኔ እዘዘሚ ቃረገ ሀሳረ እኮገ ነቀሰንስ። ³ አሰአት መገን ሙጩርመተ

9:20
እስ. 29:16
እስ. 45:9

9:21
2ጥገ. 2:20

9:22
እኩ. 16:4

9:23
ሮሜ 8:29

9:24
ሮሜ 3:29

9:25
ሆሊ. 2:23
1ኢጥ. 2:10

9:26
ሆሊ. 1:10

9:27
ቆጪ. 22:17
2ዮሳ. 19:4
እስ. 10:22-23
እስ. 11:11
ሆሊ. 1:10
ሮሜ 11:5

9:29
እስ. 1:9

9:30
ሮሜ 3:22
ሮሜ 10:16:20
ገላ. 2:16
ገላ. 3:24
ፍልላ. 3:9
እብ. 11:7

9:31
እስ. 51:1
ሮሜ 10:2-3
ሮሜ 11:7

9:32
1ኢጥ. 2:18

9:33
እስ. 28:16
ሮሜ 10:11

10:3
ሮሜ 9:31

10:4
ሮሜ 1:17
ሮሜ 3:22
ሮሜ 7:1-4
ገሊ. 3:24

ደጉዕናች ገግሰ ሙጩርመተ ኡርጪ ሀሰን መገን
ሙጩርማ አዘዘንትምበአ። ሀሰኒ አመዕነኖ ሆሩንኩ
ሙጩሩንተ ክርሰቶስ ሴረ ዊንፔእ።

10:5
ቆላ. 18:5
ህህ. 9:29
ሀዘ. 20:11
ሀዘ. 20:13-21
ሮሜ 7:10

ፈኢ ሆራንክ መኒ አኮገ

5 መሰ «ሴረ ቆረቢን ደገንታ ሙጩርመተ ሁጀተና
መገቼ ሀኩ ሴሩንኩ ሄአናገ አሰናሰ» ይ ጣፈአ። 6 ጠሁ
እኮዳ አመዕነቲን ደገንታ ሙጩርመተ «ዎዘናንተክ (ሰማ
አይ ፉሰኖ?) ይቶት» ይታእ፤ ሀኩንን ክርሰቶስ አለተ
ድረሲሃት። 7 አዎ «ዎዘናንተክ (ጥሰ በሴን አይ ድረኖ?)
ይቶት» ይታእ፤ ሀኩንን ክርሰቶስ ሬሆች ኬሲሲሃት።
8 ጠሁ እኮዳ መ ይታእ? «አፎንተኪ፤ ዎዘናንተኪ እክ
መገን ላገት ሆንጭቴኪ» ይታእ፤ ሀኩንን ነኦት ሰበገካምተ
አመዕነትተ ላገ። 9 አትን ዩሱሱ ቀርቼ አሁስ አፈንተክ
ነቀሶንትዳ፤ መገኑ ሬሆች ኬአሾስገ ዎዘናንተክ
አመዕነቶንትዳ ፈአንት። 10 ዳፉንኩስ መኑ ዎዘናንተስ
አመዕን ሙጩረኖ፤ አዎ አመዕነትስተኒ አፈንተስ ነቀሽ
ፈአኖ። 11 መጣፋንን «አሰን አመዕነኖ አይ ሳለኖበአ»
የመሚአ። 12 ዳፉንኩስ ሜጠንኩ ቀርቼ ዩሱሱ ሆሪንክ
ቀርቼ እኩተኒ አይሁድን ግርከሳን ጠሃታ መን ሚሬርን
አነኖመት ዮበአ፤ ኦሰን ኡጭታስ ኬኒ ሆሪንክ ማሰስ በትሻ
አሰናሰ። 13 ዳፉንኩስ «ቀርች ሱዕመ ገአኖ ሆሩንኩ ፈአኖ»
የመሚአ።

10:13
ዮሴ. 2:32
ሰቀ. 2:21

14 አቼ አመዕንቱምቡሲ ሀትጉተ አሰት ገኢታስ? አዎ
አሰተኒንክ መጮጭት ክሱምሀሄን ሀትጉተ እክ
አመዕንታስ? ሰበከኖ መንቼ ዮበኢንክ ሀትጉተ
መጮጭታአ? 15 አዎ «ምሽራች ላገተ ሰበክሪ ሉከት
ሀወንክ ደናምተን?» የመዎ ጣፈሞገንክ መኑ ሰሀመዕናች

10:15
እሊ. 52:7

ሀትክ ሰበኪ ደንደኖ? 16 ጠሁ እኮዳ አሰያስ «ቀርቾ!
ኔሳች መጮጩ ጠሀ አይ አመዕኔአ?» ዩንንክ ሆሩንኩስ
ምሽራች ላጋ አዘዘንትምበአ። 17 አቼ አመዕነቱ ዋሰኖ
መጮጩኔት፤ መጮጩኖሲንኩ ክርሰቶስተኒ ኩለንቶ
ላጋቼት። 18 ሆኖ ጠዕማም፤ እሰኦት መጮጩ

10:18
ሙዚ. 19:14
ቆላ. 1:6-23

ሆንተኔሃትንዶ? መጣፋን «ላገሰ ኡሰ አሌን ሆራንን
መጮጩንቶአ፤ አዎ እሰኦት ጠሃቶሩንኩ ኡለ ቶቺች
ቶቼ ኢሌአ» የመዋተኒ መጮጭቴአ። 19 ቴሱ ጠዕማም፤
እሰራኤሉ ቆርሱ ሆንተኔሃትንዶ? ሙሰ ዎናንክ

10:19
እዘ. 32:21
ሮሜ 11:11-14

«ገደሜ መኒን ጋብቴንተገ አሳንከዕኔ፤
ዘሀጩ ዮበአ መን ዳሬንን
አመዕረንቴንተገ አሳንከዕኔ»

ዩአ። 20 አዎ አሰያስ እግማን

10:20
እሊ. 65:1
ሮሜ 9:30

«ኤሱ ሀሱምሰ መኒ ለሌም፤

ኢተኔንክ ጠዕምቴምሰ መኒ ገንአ ሰሊሾም»

10:21
እሊ. 65:2

ዩአ። 21 እኮዳ እሰራኤልተኒ «ሾከነ አዘዘሙምሰ መንበ
በር ሆሪንክ አንገአ ብድቀኤም» ዩአ።

11:1
14ሙ. 12:22
ኢር. 31:37
ኢር. 33:24-26
2ቆሪ. 11:22
ፍል. 3:5

መገኑ እሰራኤሉ ቅሽጤን

11 ሆኖ ጠዕማም፤ መገኑ ምናደበሰ ኡጀእንዶ?

1 ሆረኒ ሀትጉተበአ፤ ዳፉንኩስ አን ገተንኩአ
እሰራኤላውቸው፤ አብረሃሜ ዜሪች ቢንያሚ፤ ቦኪየኒ።

11:2
ሙዚ. 94:14
1ዎሃ. 19:10

2 መገኑ ዎና ደን ምናደበሰ ኡጀምበሰ፤ እሰራኤል መገን
ብሬን አጀን ኤልያሌተኒ መጣፋ ያኖገ ደንገንተበአንዶ?

11:3
1ዎሃ. 19:10
1ዎሃ. 19:14

3 ኤልያሰን «ቀርቾ! ሀራጋኩክ ሽቴአ፤ ኬሳ ከትመ
ከትሚኖ መዕንተ ሆሪንተ ዝርቴአ፤ አንን ሚጥዕንን
ፈኤም፤ እሰኦንት ኤሰ ሺ ሀሰዮአ» ዩአ። 4 ጠሁ እኮዳ

11:4
1ዎሃ. 19:18

መገኑ መ ይ ፈንቀሼስ? መገኑንኩ «አን (በእሊ)፤ ዩኖ
ቆኔን መገኒ ሰገዱምቡ ለመሌ ኩሜ መን ገሊሃዕን
ፈአጩም» ዩሰ። 5 ሀከንንክ ከን ዶላኒ መገኑ እሰንቺን

11:5
2ዎሃ. 19:4
እሊ. 11:11
ሮሜ 9:27

ዶዕሪ ቀሁ ቀጡ መኑ ዮአ። 6 ጠሁ እኮዳ መገኑ መን
ዶዕረኖ እሰንቺንትሴት በጋን ሁጀንተሳበአ፤ መገኑ ዶዕረኖ
ሁጀን እኬ እኪየን መገን እሰንቺ እሰንቺ አሆናበአ እኬ።

11:6
ሮሜ 4:4

7-8 አቼ መሃን? እሰራኤሉ ሀሰረ ደቅትምበአ፤ እኮዳ
መገኑ ዶዕረሰሩ ደቅቶአ፤ አዎ «እልሰ ጡዱምቦጋ፤
መጨሰ መጮጭቱምቦጋ መገኑ ከበሬ ኢለንቀጤች ዎዘነሰ

11:7
ሮሜ 9:18-31
ሮሜ 11:25

ዱድሼአ» የመዎ ጣፈሞገንክ ፈአሰ ቀጠ መን ዎዘኑ
ዱጀ። 9 አዎ ዳዊት «ማዱስ ዎሻደሃ፤ ታሸሃ፤ ጉፍቼሃ፤
ሀወሃ እሁ። 10 እልሰን ጡዱምቦገ ጀንቱን፤ ጉጁሰን

11:8
እዘ. 29:4
እሊ. 29:10
ማቶ. 13:13-14

ሆሪንተ ጀተ ቁቴን» ዩአ።

11:9-10
ሙዚ. 69:22-23

11 ቴሱ ጠዕማም፤ እሰራኤሉ ሱሰኢ ኬኡምቡ ኡቡ
ኡቢሃትንዶ? ሆረኒ ሀትጉተበአ፤ ሀከን ቆደ እሰኦት
ጋብቴንተ እሰራኤሉ ሀጣተ ሁጀቶ ዳሬን አይሁድ እሁምቡ

11:11
ሮሜ 10:19
ሮሜ 11:14

መኑ ፈኢ ደቁአ። 12 ጠሁ እኮዳ እሰራኤል ሱሰት ተን
ኡለ አል መኒ ማሰተ ደግሲሰኢቺ፤ እሰኦ ኡቡንኩ
አይሁድ እሁምሰ መኒ ማሰተ እኩቺ ሆሩንኩስ ፈኤ

11:13
ሰቀ. 9:15

እኪየንዕኑ ሀወንክ ደናሙ እሆኖ እኬ።

11:14
ሮሜ 10:19
ሮሜ 11:11
1ቆሪ. 9:22

አይሁድ እሁምቡ መኑ ፈአገ

13-14 አን ከዕኔኤ አይሁድ እኬንምሰ መኒ ጠሃቶንከዕኔ፤
አን አይሁድ እኬምሰ መን ሰቀማንቼ እኩምተኒ ቦኩአ እኮ
አይሁድ ጋብሲሽ አይደን እሰኦች ሙመቱስ ፈአሳሚ እሆኖ

11:15 ሉቃ. 16:24-32
11:20 2ቀር. 1:24
11:25 ሉቃ. 21:24 ሮሜ 9:18 ሮሜ 11:7 1ቀር. 2:7-10 ሉቃ. 3:3-5
11:26 ለሰ. 59:20-21
11:27 ለሰ. 27:9 ሉቃ. 31:33

ይከክሉ ሁሉን አብሳም። ¹⁵ ዳፋንኩስ አይሁድ ኡቡ ኡላ አሌን የ መኒ መገኒን ኢተሙ ኤቦች አሰሉት መገንበ ፈንቀልዕት ሀትጉተ አሆኖ? ሀኩንዕት ሬሆች ሄቻን ኬኤየገ። ¹⁶ በኩስ መገኒ የመንቴኢተ እኮኢች ሾላሞሲሁ መገኒ የመሚሃ፤ እሞ ጠጹስ መገኒ የመሚኢ እኮች ሆማከሲ መገኒ የመንቴሃረ።

¹⁷ ጠሁ እኮዳ ሆማካች ሙሙቱ ቢጠንቴየን አት ዌርቺችሰት ፉላኖ ሀይተ ቢቀማንቺ እኮተ ሀቅ አዝ ዌሪች ዋልት መዕኔንተሰ አጎንቴት። ¹⁸ ሀተን ቢጠንቶ ሆማካን ቦልጥቶት፤ እኮዳ ቦልጥቶንቲደ ጠጹስ ኬስ አይኬ በጋን ጠጳ አይቶንቴ ኬስ አሁ ሆጉክ ደግ። ¹⁹ አቺ «እን አጉንተ ሆማከት ቢጠንቶኦ» ይታንቴ እሆኖ። ²⁰ ሀኩን ገርተ፤ እሰአት ቢጠንቶኢ አመዕኑ ሆጎተኔሃት፤ አትን አመዕንቶንትተኔ ቃርት ኡርቴንት፤ ሀከኒ ዋጅ በጋን ቦልጥቶት። ²¹ ዳፋንኩስ መገኑ ዎነ ሌኦ ሀሚ ቅሽጦምቡች ኬሳሃ ቅሽጠኖበአ። ²² አቺ መገን ቢዘመታ፤ ዋንግታ ጡድ፤ ዋንግሲ ኡቦ ኬን አሌኔት፤ እኮዳ መገን ቢዘመት ቢዝማንተሰ ቃርት ሄኦንትደ ኪ አሌኔት፤ ሀኩ የበእደ አቲ ሙረንታንት። ²³ አሰላንት አመዕኑ ሆጊች ፈንቀልቶደ ዎና ሙረንቶ መዕኔን ፈንቀልት አጋእ፤ ዳፋንኩስ መገኑ ፈንቀሽ አግሶስተ ደንደኖ። ²⁴ ቆጪንቺን ሀቅ አኬን የ ሀይት ዌርቺች ሙረንትኬእ አት ቆጪንቱምቦ ደኖዋ ዌርቺን አጎንቴት ሀኩ ዎነ ቆጪንቺንተሰ መዕኔ የ እኬ ሆማከት ገግሰ ዌርቺን ፈንቀልት አጉ ም ከመኖስ?

መገኑ ሆሪንክ ቅሽጠኖገ

²⁵ ኢ ሀዛከ! ቆራከተ እኬንታ አጉዱምቦዕኔገ ከ ማጠሞ ጠሀ ደንታንተ ሀሳም፤ እይሁደ አኩምቡ ሙኑ መገንበ ፈንቀልተኔየን መገኑ ሰውዬ ዎሉት ዊንተንቀጠች አስራኤሊች በክንስ ዎዘኑ ዱጆ። ²⁶⁻²⁷ አሞ «ፈእሳንቺ ጥየኒች ዋላኖ፤ እስን ያቆብ ፍካኒች ሀጣተ ቁርስኖ፤ ሀኩንን ሀጣተስ እሰአች ቁርሲም ጃተ እሰአን አጋሚየ ላጋ ሀድሩ» የመም ጣፈሞገንክ እስራኤሉ ሆሩንኩ ፈአኖ። ²⁸ እሰአንት ምሽራች ላገተ መጮጩ ግቢንተሰ ክዕኔኤተኔ መገንተ ጲናከ፤ እኮዳ ዶዕረንችጊን አበናከሰተኔ መገኑ ኢተኖሳረ። ²⁹ ዳፋንኩስ መገን አሰንቺሁ፤ መገኑ ገእኖጉ ዶረሙምቦወ። ³⁰ አዕኖአት መገኒ ዎና አዘዘሙ ሆጊንታገንካ፤ ቴሱ አኮዳ እስራኤል አዘዘሙ ሆጊን ማረቱተ ደቅቴንተገንካ ³¹ አዕኖአት ደቅቴንተ ማረቱተ

እሰአቲ ደቅቶተ ቴሱ አዘዘንትምበአ። ³² ዳፋንኩስ መገኑ ሆሪንክ መነ ማርተ ሆሩንኩ ሙኑ አዘዘሙምቦገ አሲእ። ³³ መገን ዱባላሽመቲ፤ መሲሱሁ፤ ቆርመቲ ሀወንክ ጥሳን? ፍርዱሰን ቆርሚን ደንታምቦወ፤ ዎቆስን ደገመምቦወ። ³⁴ ቀርች ዎዘኑ ደጎ አይት? እንዶ እሱ ሰዘኖሲ አይት? ³⁵ እንዶ ፈንቀሽ ባቲንተሰ አሲ ሴኤኸኢ አይት? ³⁶ ዳፋንኩስ ሆሩንኩ እሲቺቲ፤ አሲኔቲ፤ እሲሃቲ፤ እሲንክ ዶሊ ሆሪንክ እብኑ እሁስ፤ አሚዕን፤

መገን መኑ ሄኡ ሀሰስኖስ ሄቶተኔ

12 ¹ አቺ ኢ ሀዛከ! መኖመዕኔ መገኒ እነነ እኬ በጅቀንስኖን ሄኦኖ ከትመ እስቲን ሀንጪቴንተ መገን ቅሽጠን ኡሚንከዕኔ፤ ሀኩስን መገኒ ዎዘኒንተዕኔ ሁጅቴነንተተ ሁጅ። ² አሞ ደኖሙ በጅቀንስኖን ቡሽመት የበእ መገን ሰውቱ መሃንዶ ቆርምቲን ደጊኖተ ዎዘኑዕኔ ሃር እሁን በጋን ተን ኡላ አል መንገ እኬኖችዬ።

³ «ክዕኔኤ ሚሬርን አትንኩ አትንኩ መገኑ አሲስ አመዕነትጊን ማሽማን ሰውዬን በጋን ገግስተኔ ገበአኖሀኒች አሉዲን ቦልጢን ሰውዬንክ» ይከክሉ መገኑ አሲኤ አሰንቺን ስዛንከዕኔ። ⁴ ሚሬርንተ መኖማን በትናሹ ብሊቱ የኔገንካ፤ ሀተን ብሊታከ ሁጅት ሆርቢንት እነነ እኮገንካ ⁵ ነቲሁ መሃ በትናሽከተ እንኮምዳ ክርስቶሊን ሚጦ አል፤ ኑነአንት መቱሙቲሃኔ ብሊታከተ። ⁶ መገኒች አሰምኔ አሰንቺንክ አነኑ አነኑ አሰንቺ የኔ፤ ሀራገ እኬደ አመዕነትኔ ቀጢን ሀራንጉን። ⁷ ካሰላኖንኩ ካሰቶንተሰ ቃሩን፤ ተማርስኖንኩ ተማርሶን ቃሩን። ⁸ ሀትጉንተ ስዘኖ ስዘን ቃሩን፤ አሰኖንኩ ቢዝማን አሉን፤ ገሽኖንኩ ቃርማን ገሹን፤ ማረኖንኩ በጅታን ማሩን።

⁹ ኢተዕኔ ሳድጪንቺ የበኢ እኩን፤ ሂስ ጠሀ ግብዬ፤ ደኖዋ ጠሂን ሚጦ እክዬ። ¹⁰ አሞ አዕን-አዕኖአንት ሀዛኮመ ኢታን ኢተምዬ፤ እዕን-አዕኖአንት አብጪምዬ። ¹¹ ጩምት የበኢ ቃርቴን ዊመ ዎዘኒን፤ ቀርች ዬሱሲ ሁጅችዬ። ¹² ተሳን በጅቀምዬ፤ ሀዋን እየቅዬ፤ ሆሪንተ ጃተ መገኑ ኡጭዬ። ¹³ መገን መነ ሀሰስኖስ ጠሂን ካዕልዬ፤ ኮህ አቅዬ፤

¹⁴ ሽርታዕኔ መነ ማሰእዬ፤ ማሰእዬስ በጋን ጤሴልቴኖችዬስ። ¹⁵ አሞ በጅቀንታ መኒን በርገንቲን በጅቀምዬ፤ አኦ መኒን በርገንቲን አእዬ።

¹ ተን ዎሱን «ዊመ ዎዘኒን» የመገኑ ላገተ ሙሙቱ መጣሩን «ጠማንኛ አያን 4ርቴን» የመንቲእ።

11:32 ሮሜ 3:9 ገሊ. 3:22-29
11:33 ለሰ. 55:8 ቆላ. 2:3
11:34 ለሰ. 40:13-14 1ቀር. 2:18
11:35 ለዋ. 35:7 ለዋ. 41:11

11:36 1ቀር. 8:16 1ቀር. 11:12 ቆላ. 1:16 ለሰ. 2:10

12:1 ሮሜ 8:13 ሮሜ 5:16-19 1ኢጥ. 2:45

12:2 ኢ. 4:23 ኢ. 5:10 1ዋ. 2:15

12:4 1ቀር. 12:12-14 ኢ. 4:4-16

12:5 1ቀር. 10:17 1ቀር. 12:20 1ቀር. 12:27 ኢ. 4:25

12:6-8 1ቀር. 7:7 1ቀር. 12:14-11 1ኢጥ. 4:10-11

12:12 ሉቃ. 1:14 ሮሜ 5:2 1ተሰ. 6:17

12:14 ማቴ. 5:44 ሉቃ. 6:28

12:16 አጥ. 3:7 ለጥ. 26:12 ሮሜ 11:25 ሮሜ 15:6 14:10 13:11 24:10 13:11 ሌቢ. 2:2 ሌቢ. 4:2

12:17 አጥ. 20:22 24:10 8:21 14:10 5:15

12:18 ግሪ. 9:50 ሮሜ 14:19

12:19 ቁሳ. 19:18 ለዘ. 32:35 ለብ. 10:30

12:20 አጥ. 25:11-22 ግሪ. 5:44 ለታ. 6:27

13:1 አጥ. 8:15 ለጥ. 19:11 ሲጥ. 3:1 14:10 2:13-14

13:3 ሲጥ. 2:14

13:4 14:10 4:6

13:6-7 ግሪ. 22:21 ግሪ. 12:17 ለታ. 20:25

13:8 ግሪ. 22:39-40 ሮሜ 13:10 ግሪ. 13:10 ግሪ. 19:19

13:9 ለጥ. 20:13-17 ቁሳ. 19:18 ለጥ. 5:17-18 ግሪ. 19:19

13:10 ግሪ. 22:39-40 ሮሜ 13:8 ግሪ. 13:10 ግሪ. 19:19

16 አዕን-አዕናኦንት ኢታን ሄኦዩ፤ ቡጢን ሚጡ እኪን ሄኦዩ በጋን ቦልጥቴኖችዬ፤ «ኤሳች ሀገየን ቆሩ የበአ» ይቴኖችዬ። 17 ሆራንክ መን ብሬን ደናሙ ጠሀ ሰውዬ በጋን አዩሃ ሂሳ አሴ ቆደ ሂሳ አስቴን ፈንቀሽቴኖችዬ። 18 አሞ ደንዴቸዕኔደ ከዕኔኤ ዉዲን መኒን ሆራንን ጡሚን ሄኦዩ። 19 ኢ ጃላክ! «ቀርቼ መገኑ (ባደ ፋሉ ኢሃ፤ አን ባደ ፋላም) ዬአ» የመም ጣፈሞተኔ መገን አሙራ መዕንተ አስዬ በጋን አዕናኦት ገጉዕኔ ባደ ፋልቴኖችዬ። 20 ሀከን ቆደ ዲኑክ ጎራኮደ እትስ፤ ስገበደን አግስ፤ ሀከን አሲንተክ ጊረ ፋቀን ቦቆንተስ ተባንት። 21 ሂሳረ ደናሞ ጠሂን ቁል በጋን ሂሳረ ቁልንቶት።

ገሻኒ አዘዘምተኔ

13 1 ዳናመት ሆራንት ሞልታኢ መገኒች አቀተኔሃ፤ ቴሱ ዮ ዳናከተ መገኑ ዳናንሲስረ አቀተኔሃ መት ሆራንት ገሻታ ዳናከ አዘዘሙን። 2 ሀከኒ ዳናከን ኡርጪመኖ ሆራንት መገኑ ኡርሾ ዎገ ዝረየሃ፤ አዘዘንቱምቡሩንኩ ገግሰ አሌን ፍርደ ኤበቅታኦ። 3 ገሻንንኩ ሂሳረ አስታ መኒች ሀገየን ደናሙረ አስታ መኒ ሞጅሲሱምበወረ፤ ገሻንንኩ ሞጅሲሱምበወረ ሀስገንንደ? ደናሙረ አስ፤ እስን ገለጠኖኪ። 4 ዳፋንኩስ ገሻንንኩ ኪሳ ደናሙረ አሰኪተ ዳናዕሚሃ መገኒየ ሁጀታንን፤ ጠሀ እኮዳ ገሻንንኩ ብስ ቆዕረኖ ጠለንክ እሁምቡተኔ ሂሳረ አስቶንትደ ገሻንንኩ ሞጅ፤ አሞ አስን ሂሳረ አስታረ ቀጠኢን መገን አሙርተ ጡድሰኖወ መገኒየ ሁጀታንን። 5 ሀከኒ ገሻኒ አዘዘሙ ገበአኖ፤ ሀኩስን መገን አሙርተ ሞጂን ጠሊን እሁዕናች ምዘት ቀነጠኖህነት። 6 አዕናኦንት ግብረ ባቴነንታ ገሻኒ አዘዘሙ ገበአኖተኔሃት፤ ዳፋንኩስ ገሻኑ ሀከን አሲን መገኒ ሁጀተየሃረ። 7 አቼ ሆራንክ መኒ አሱ ሀስሰኖረ አስዬ፤ ግብሩ ሀስሰኖሀኒ ግብርዬ፤ ቀረጠ ባቴ ሀስሰኖሀኒ ቀረጠ ባቴ፤ ሞጁ ሀስሰኖንክ ሞጅዬ፤ አብሱ ሀስሰኖንክ አብሽዬ።

ኢተተኔ

8 አዕን-አዕናኦንት ኢተሚች ሀገየን አዬ ቤኑሁ አሌንተዕኔ ሄኦንክ፤ ዳፋንኩስ አሌቸስ ኢተኖ አዬ ሲረ ዊንሼሃ። 9 «ሳኦት፤ ሽቶት፤ ሞገኦት፤ ቆጶን ነቀሶት፤ መገረ ቁልጥቶት» ይታ አዘዘቲ፤ ምልት አዘዘት ሆራንት «አሌቸክ ፍልከገ ኢት» ይታ ላጋን ዊንታኦ። 10 ኢተት ሄኦደ አሌቸ ጌኔኖበኦ፤ ሀከኒ ኢታን ሴሩ ዊመኖ።

11 አቼ ቴሱ ግሰኖች በቅቴንንተ ባቴ ኢሌገ ደግዬ፤ ዳፋንኩስ አመዕንኖም ጀቶች አበ ፈዕኖም ጃት ኒበ ሀንጭቲኦ። 12 አንከሩንኩ ሀገኒ፤ በሮ ሀንጭቲኦ፤ ሀከኒ አንከራ ሁጅተ ፋሽን ኡጅን ሚክ አል ኦድሸተ እደቅትን። 13 ሀከኒ በራን አንከምሀንገ ገበአኖገ ሄዕኖ በጋን ሄዕኖሚ ሸላኒ፤ ድምቢኒ፤ ሳኢኒ፤ በሰሌኒ፤ ኦዲኒ፤ ቂንሻኒ እሁንክ። 14 ጠሀ እኮዳ ቀርቼ ዬሱስ ክርስቶስ እደቅዬ በጋን ቁልጠኖረ ዊንሸቂንተ ማሊሃንከዕኔ ሰውቴኖችዬ።

መቱ-መት አሌን ፍርዱ ሀስሰ-ምበገ

14 1 አመዕነቲን ሆን መንቹ ኢታን አቅዬስ በጋን ሰውተስ ገደኖችዬ። 2 ሆራረንክ እቱ ሀስሰኖስን አመዕነኖ ዮአ፤ እኮዳ አመዕነቲን ሆግሙ አትክልተ። 3 ጠለ አተኖ። 4 አተኖ መንቹ እቱምቡሲ ገዳንክ፤ አሞ መገኑ ግቡምቡስተኔ እቱምቡ መንቹ አተኖሀን አሌን ፍርዱንክ። 5 ሞሎ መንቹ አግሸን ፍርድቶተ አት አዬት? እስ ኡሬዳ፤ ኡቦዳ ቀርቼሃንሴት፤ ቀርቼ ዬሱስ ኡርስስተ ደንደኖተኔ ኡረኖ።

6 መቱ መንቹ መቱ በሩ ምሊችስ ምየኖገ ሰውያኖ፤ አሞ ሞሎስ «በሩ ሆራንት ቅጠወ» ይ ሰውያኖ፤ ሀከንን አኑንኩ አኑንኩ ምዘናንተስ ቆርስ ደጉ ሀስሰኖስ። 7 አሞ በር አብሰኖ መንቹ ቀርቼ ዬሱስ አብሰተ ይኪኦ አብሰኖ፤ አተኖንኩ መገኑ ገለጠኖተኔ ቀርቼ ዬሱስ አብሰተ ይኪኦ አተኖ፤ እቱምቡ መንቹ ቀርቼ አብሰተ ይኪኦ አተኖበኦ፤ አስን መገኑ ገለጠኖ። 8 ጌላችን ገሊሃንስ ሄኦኖገ ገሊሃንስ ሬሆኖ መንቹ ዮበኦ። 9 ሀከኒ ፍሊን ሄዕኖምዳ ቀርቾ ዬሱስ ሄዕኖም፤ ሬኖምደን ቀርቾ ዬሱስ ሬኖም፤ አቼ ሬኖምዳ፤ ሄዕኖምዳ ነኦት ዬሱስየረ። 10 ዳፋንኩስ ክርስቶስ ሬቶሪን ፍሊን ዮሪ ቀርቼ እሆተ ሬሆ ሬሆች ኪኦኦ።

11 ሀከከ አሌን ፍርድታንቲ ሚሃት? አንዶ አትስ ሀዘከ ገዳንቲ ሚሃት? ነኦት ሆራንትኔ መገን ፍርድ በርጪም ብሬን ኡርኖም። 12 ዳፋንኩስ «ቀርቼ መገኑ (አን ሄኦሚ እኮምገንክ መት ሆራንት ኤሳ ጉሉጳኖ፤ አረብት ሆራንት መገኑ ገለጥታኦ) ዬአ» የመም ጣፈሚኦ። 13 ሀከኒ አኑንትኔ አኑንትኔ ገግኔተኔ መገኒ መልሰ አስኖም።

14 አቼ መቱ-መት አሌን ፍርደቀመንክ፤ ሀከን ቆደ አዬ ሀኪሃንከዕኔ ጉፍቹ እኪኑምበገ እንዶ ሀዘዕኔ ሉስሌኑምበገ ቆረኦዬ። 15 አንን ቀርቾ ዬሱስቢ እኮምተኔ እቶት ገጉሴ ምኖ

11ተን ሞሎን «አትክልተ» የመም ሆሊጋ፤ ድንከጋ፤ ካርትጋ፤ ቀደሰርጋ ዮሃረ።

13:11 ሌቢ. 5:14 1ተሰ. 5:6

13:12 1ዮሃ. 2:8 ሌቢ. 5:11 1ተሰ. 5:8

13:13 24. 5:19-21 1ተሰ. 4:12

13:14 24. 3:27 24. 5:16

14:3 24. 2:16

14:5 24. 4:10

14:7 24. 5:15 24. 2:20

14:8 ፍል. 1:20

14:10 24. 5:10

14:11 እስ. 45:23 ፍል. 2:10-11

14:13 ግሪ. 7:1 14. 8:13

14:15
ሮሜ 14:20
1ቀር.8:11

14:18
1ቀር.10:30

14:19
ጣር.9:50
ሮሜ 12:18
1ተሰ.5:11

14:20
ሮሜ 14:15
1ቀር.8:9-12

14:21
1ቀር.8:13

14:22
ሮሜ 2:1

15:3
ሜ.69:9

15:4
ሮሜ 4:23-24
1ቀር.9:10
2ተሰ.3:16

15:5
ሮሜ 12:16
1ቀር.1:10
2ቀር.13:11
ፍልሐ.2:2
ፍልሐ.4:2

15:8
2ሐሙ.22:50
ሜ.18:49

15:10
አጪ.32:43

ቡሸተ እሁ ሆጉሴ ቆርስ ደጊም፤ እኮዳ መቱረ «ቡሻ» ይሰውያና መንቺ አይሃ ህኩን እሲ ቡሻ።¹⁵ አት እታንት አቻን ሀዘክ ከቺአኖ እኮች ኢታን ፈንቀላንትምበአ፤ ሀክኒ ክርስቶሱ አስተኔ ራሄ መንቺ እታንት እቸ ዳሬን በእኖን አስቶት።¹⁶ አሞ ከዕኔኤ ዮ ደናሙ ጠሁ በሮረመኖን አስቴኖችዬ።¹⁷ ዳፋንኩስ መንን ያሞመት ሙጨርመተኔ፤ ጡማኒ፤ ጡማንቸ አያኒች አኬታ በጀተኔ በጋን አቸተኔ፤ አጋኒበአ።¹⁸ ህትን፤ ያቄን ክርስቶሲ ሁጀተኖ መንቺ መንቺ በጀቱንስኖወኒ፤ መንባን ገለጠሚሃኒ።¹⁹ አቺ ጡሙ ደገመኖነ ኑነአንት ቃርስቀማም ዎቃ አወኑን።²⁰ አቸተኔ ይቲን መንን ሁጀተ በአሲኖችዬ፤ ገርንተ ሆሩንኩ ሙጨር እኮዳ መቱ መንቺ አተኖ አቻን ዎሉ መነ ከቺአሱ ሱስተ።²¹ ሀክኒ ማለ እቱ ግቡ አንዶ ያይን ዳጠ አተ ግቡ አንዶ መነ ሱስስኖረ መሃ አሱ ግቡ ደናሞወ።²² አሞ ኬሳ ዮኪ አመዕነቱ መንን ኪ ሚሬሮን እሁንኪ፤ ደናሞወ ይ እመዕን እስኖ ጠሃን ያዘነስ ቀነጠኖ ጠሁ ዮበእ መንቺ ማስአሚሃ።²³ ጠሁ እኮዳ መስመኖ መንቺ አቸደ አመዕነቲን አሁምቡተኔ እስ አሌን ፍርደሚአ፤ ዳፋንኩስ አመዕነቲን አሁምቡሩ ሆሩንኩ ሀጣታ።

ገን እሁዕናች ዎሉ መነ በጀቱንስተኔ

15 ነአት አመዕነቲን ቃራከተ አንኮንስሩ ሆገመስ ኬን እይነተ እዩ ሀሰሰኖኔ በጋን ገንኔ ጠላ በጀቱንስኖምረ እሁ ሀሰሰኖኔበአ።² አትንኩኔ አትንኩኔ አመዕነቲን ቃሩንተ ካዕለኖስ ጠሀ አሲን አሌቹኔ በጀቱንስተን።³ ዳፋንኩስ «ኬስ በሮሬመ በሮሩ ኢ አሌን ኢሌን» የመም ጣፈሞገንክ አኮስ በጋን ክርስቶሱ ገንስ በጀቱንስኖምበአ።⁴ አሞ አየቂኔ፤ ጡማንቸ መጣፈት አስታኔ ሰበኖኒ ኔሳ ተሰ ሄኡንተ ከኒች በሬ ጣፈሞሩ ሆሩንኩ ተማርሶኔተ ጣፈሚሃ።⁵⁻⁶ ሚጠ ዎዘኒን አኬን ሚጠ አሬን መንን እሱንክ ቀርቶወኔ ዮሱስ ክርስቶስ አነ አብሌንተ አየቅን ቃርመ መንን ዮሱስ ክርስቶስ ሰውትጊን አዕን-አዕኖአንት ኢታን ሄኡንተገ አሱንክዕኔ።⁷ አሞ መንን አቡንተ ክርስቶሱ ገግስረ አስ አቄዕኔገንክ አዕን-አዕኖአቲ መቱ-መቱዕኔ ኢታን አቀቀምዬ።⁸⁻⁹ ዳፋንኩስ እን ኩላንክዕኔ፤ «ሀክኒ አይሁደ እኩምቦ መን ሚሬሮን ገለጣንኪ፤ ሱዕሚሃንክን መዝሙረ ዘመራም» የመም ጣፈሞገንክ አኖክ አስንቶ ተሴ ሳንተ ዊንቸታ፤ አይሁደ እኩምቦ መነ ማረቶስተኔ መንን ገለጥቱንታ ክርስቶሱ መንን ገርተ ጡድሶተ ይኬእ አይሁዲ አሽከርቹ አኮ።¹⁰ አሞ «አይሁደ እኬንምቦ መነ መንን

ዶዕሬ ምናደቢን በርገንቴን በጀቱንኩ» የመም ጣፈሚአ።¹¹ ህትንተን «አዕኖአት አይሁደ እኬንምቦ መነ ሆሩንኩዕኔ ቀርቹ መንን ገለጥዬ፤ አሞ ምናደቦ ሆሩንኩ ገለጡንስ» የመም ጣፈሚአ።¹² አሞ አስያስ «እሌዬ ጠጲች አይሁደ እኩምቦ መነ ገሽኖ ኬአኖ፤ አሰአንት አሱ ተሳ አስቅታኢ» ያኖ።¹³ ተሴ መንን ጡማንቸ አያን መቄኒ፤ ተሴኒ ሌኤኑንተ አሰን አመዕኔተክዕኔ በጀተታ፤ ጡማሃ ሆረንክ ዊንቹክዕኔ።

ጳጢሱስ ሁጀስተኔ ጣፈገ

¹⁴ ኢ ሀዛከ! አዕኖአት በሬድማን ዊንቴንተረ አኬንተጋ፤ መሌሱ ዊሚዕኔረ አኬንተጋ፤ መቱ-መቱዕኔ ሰዚ ደንድቴንተጋ ቆርስ ደጊም።¹⁵ ጠሁ እኮዳ ሙመቶ ጠሀተኔ ቃግስክዕኔተ ይ መንን አሴኤ አስንቺን አግማን ጣፈንክዕኔ።¹⁶ ህኩ አስንቺንኩ አስሞኤ መንን ምሽራች ሳንተ አይሁደ እኩምቦ መነ ሰበኪን ቄስችን አክ ዮሱስ ክርስቶሲ ሁጀቱንታት፤ ሀክኒ አይሁደ እኩምቦ መነ ጡማንቸ አያኒን ማስእንቴን መንን በጀቱንስታ ክትመ አክ ሀንቁቱንተ ሁጀተዮም።¹⁷ ሀክኒ መንን ሁጀታም ሁጀአተኔ ዮሱስ ክርስቶሲን ቦልጣምሩ ዮኤ።¹⁸⁻¹⁹ እሞ አይሁደ እኩምቦ መነ መንን አበዘንቱንተ ክርስቶሱ እን ጠሃቄምሪኒ፤ አን አሴምሪኒ፤ ሁጀተንቶ መላነ ማለኦ መቄኒ፤ ጡማንቸ አያን መቄኒ ኤሳን አክ ሁጀቶሀኒች ሀንቺን ዎሉረ ሚጠራ ጠሃቄ እጋምበእ፤ ሀክኒ ዮሩሳሌም ከተሚች ኬእሽ «አሉርቆን» ዮኖቡ ኢለንቀጤች ዘሀን ክርስቶስ ምሽራች ሳንተ ጦፍ ሰበኪም።²⁰ ህትንተን ሆረንተ ጃተ ቁልጣሚ ዎሉ መንቺ ሾኮሀን አሌን ሁጀቱ አሁዕናች ክርስቶስ ሱዕሙ ገአሙምቦ መዕኔን ምሽራች ሳንተ ሰበከወ።²¹ ህኩንን «አስተኔ ኩስም ከሱምቡስሩ ጡዳአ፤ አስተኔ መጭቂት ከሱምቡሩንኩ ቆርስታኢ» የመም ጣፈሞመን።²² ሀክኒሃንተ ተደ ኢስንቀጤች ክዕኔኤበ ዋሲ ደንዱ ሆንሚ።

ጳጢሱስ ሮም ከተመ መሪ ሀሾገ

²³ ከኒች ዘከን ከን ባድ ሄኒንን ሁጀታምረ ጦፎምተኔሃ፤ በትናሽ ዎጊች ከበ ክዕኔኤተ ጡዶተ አብሽ ቁልጠዮምተኔሃ²⁴ አስጳን ባዱ መረን ሉከእ ዎቃንክ ጡዶዕኔተ ተሳ አሳም፤ ቀሆ ጀቹ ክዕኔኤተ ጡጅ ዱምሀኒች ዘከን ዎቄሃዕን ሽንቅተ ካዕለቴን ሀርሲሌንተኤ።²⁵ እኮዳ ቴሱ አመዕኖኒ ካስቶረ አፍ ዮሩሳሌመ መረዮም።²⁶ ዳፋንኩስ መቄዶንን እካይ ባድ አመዕኖኑ ዮሩሳሌም አመዕኖን ሚሬሮን ዮ ቡጢ ካዕለቶተ

15:11
መዘ.117:1

15:12
እሊ.11:10
ግዩ.12:21

15:16
ሱ.9:15

15:18
ሱ.15:12
ሱ.21:19
ሮሜ 1:5

15:19
ሱ.19:11
2ቀር.12:12

15:20
2ቀር.10:15-16

15:21
እሊ.52:15

15:22
ሮሜ 1:13

15:23
ሱ.19:21
ሮሜ 1:10-11
ሮሜ 16:32

15:24
ሮሜ 15:28

15:25
ሱ.19:21
ሱ.24:17

15:26
1ቀር.16:1-4
2ቀር.8:1-5
2ቀር.9:2
1ተሰ.1:7-8

16:27
14ሮ. 9:11

16:28
ሮሜ 15:24

16:29
ሰቀ. 19:21

16:31
ሮሜ 15:25-26
24ሮ. 8:14
24ሮ. 9:11
2ተሰ. 3:2

16:32
ሰቀ. 19:21
ሮሜ 1:10

16:33
24ሮ. 13:11
6ሉዳ. 4:9

16:3
ሰቀ. 18:2

16:8
14ሮ. 16:19

ሀሰተኔሃት። ²⁷ እስከት ሀካን እሲ ሀሰኢ አሱ ገበአኖሰረ አኮተኔሃት፤ ጻፋንኩስ አይሁደ እኩምሱ መኑ እይሁዲ መገኑ አሴ ማሰተ ቤቀማኑ እኮኢኝ አይሁደ እኩምሱ መኑ ዮሰሪን አይሁደ ካዕሉ ሀሰሰኖሰ። ²⁸ ሀከኒ ተ ሁጅተ ጦርምሀኒኝ፤ ጠጽዬ ግዘ እሴንሰሀኒኝ ዘከን እስጳን ባዱ ጠራም ምቃ ከዕኔኤተ ጡጅ ህጋም። ²⁹ ሀከኒ ከዕኔኤበ ዋላም ጃንተ ክርስቶስ ማሰ ዊምማን ዋላምገ ደጋም።

³⁰ ኢ ሀዘከ! ኤሳንን ሚጡ እኬን ኢተኔ መገኑ ቃረገ ኡጭቲንተ ቀርቾ ዮሱስ ክርስቶሲኒ፤ ጡማንኝ አያን ኢታኒ ኡጫንክዕኔ። ³¹⁻³² መገኑ ዮደ በጅንን ከዕኔኤበ ዋላኬእ ከዕኔኤንን በርገም ፎሎጩንተ አይሁድ ባዶን ዮ እመዕኑምሰ መን አንጋኝ ሩኢንታ፤ ዮሩሳሌም ከተማን ሁጀታም ሁጅት እመዕኑ በጅቀንስታኢተ እኩንታ መገኑ ኡጭዬ። ³³ ጡም መገኑ ሆሪንተዕኔን በርገም እሁን፤ እሚዕን።

ጳጴሎስ ጡመ ሰኮን

16 ¹ ከንክራእስ ከተማን ዮ ጠጽት ምኒን ሁጀታ ሀዩኒ ሩቤኔ ደጌንተሰ ሀሳም። ² እሴን በትኖሽ ኬኒሃ፤ ኤሳ ገጊንከኢ ካዕሉቲኢተ እኮተኔ ጡማኒ ገበአኖ ምቄን አሲተ ቀርቾ ሱዕሚን እቅቲን ከዕኔኤኝ ሀሳሪን ሆሪንን ካዕሉዬ።

³ ዮሱስ ክርስቶስ ሁጀን ኤሳንን በርገንት ሁጀታ ጽርስቅላኒ፤ እቅሰኒ «ጡመ» ይዩሰ። ⁴ እስከንት ኢተኔ ፎልስ ሀማስ አስቲሃረ፤ ሀከኒንከ እን ጠሉ እሁዕኖኝ አይሁደ እኩምሱ መን እመዕኖን ማበሩ ሆሩንኩ ገሰጠኖሳረ። ⁵ አም እስከ ምኒን ጠጽዖኖ እመዕኖን ማበሪሃ «ጡመ» ይዩ፤ ህትጉንተ እስይ ባዶን ብርስ ክርስቶስ እመዕኔን አንን አብሽ ኢታንስ ኤጲንጦሴ «ጡመ» ይዩሰ። ⁶ ከዕኔኤ ሚሬርንን ቃረገ ሁጀቶ ማሬሜ «ጡመ» ይዩሴ። ⁷ ህትጉንተ ሰቀማን ሚሬርንን ደገንቲሪ እኮነ ኤሳኝን ብሬ ክርስቶስ እመዕንቶረ አም ኤሳንን በርገንት ኡሎረንቶ እሰመኡ አንድርኒቆኒ፤ ዩንያሲኒ «ጡመ» ይዩሰ። ⁸ አም ቀርቾ ዮሱሲን ኢታንስ አንጽልያጦሴ «ጡመ» ይዩሰ። ⁹ ህትጉንተ ክርስቶስ ሁጀን ኒሳንን በርገም ሁጀተኖ ኡርባኖሲኒ፤ እን አብሽ ኢታንስ እስጣኮሲኒ «ጡመ» ይዩሰ። ¹⁰ አም ክርስቶስሲ አሁስ ፈተነም ደገም አጲሎሴ «ጡመ» ይዩሰ፤ ህትጉንተ ስርስጦሎሴ ምን መን «ጡመ» ይዩሰ። ¹¹ አም እስንቹእ ሄርድዮን «ጡመ» ይዩሰ፤ ህትጉንተ ነርክሲስ ምን መኒኝ ዮሱሳን እመዕንቶረ «ጡመ» ይዩሰ። ¹² አም ቀርቾ ዮሱስ

ጁታ ሁጀታ ቲሩፋኖኒ፤ ትርፎሴኒ «ጡመ» ይዩሰ፤ ህትጉንተ ቀርቾ ዮሱስ ሁጅተ ቃረገ ሁጀታን አንን አብሽ ኢታንስ ጲርሲዴ «ጡመ» ይዩሴ። ¹³ አም ቀርቾ ዮሱስ ጁጀን ምክሲ እኮ ፋፎሴኒ፤ እስን ኢ እመታ «ጡመ» ይዩሰ። ¹⁴ ህትጉንተ እስንክርሞሲኒ፤ ፍሴጊኒኒ፤ ሄርሚሴኒ፤ ጳጥርባሲኒ፤ ሄርማሴኒ፤ እስከን በርገንት ዮ ሀዘከታ «ጡመ» ይዩሰ። ¹⁵ አም ፍሎሎንሴኒ፤ ዩላየኒ፤ ኔሮሴኒ፤ ኔሮሴ ሀዘታ፤ አሉምጳሴኒ፤ እስከን በርገንት ዮ እመዕኖኑ ሆሪንከ «ጡመ» ይዩሰ። ¹⁶ ህትጉንተ እመዕኖኒ አጉደኖ ሰንቀንቺን ጡምጫምዬ፤ ክርስቶስ እመዕኔ መን ማበሩ ሆሩንኩ ጡመ ስኬዕኔ።

ዘካንኝ ሰዘንተ

¹⁷ ኢ ሀዘከ! እዕኖኦት ተማርቲንተ ትምርቲን ኡርጫንታን ሚሬርንተዕኔ አነኖመታ፤ ጉፍቹ እህኖራ ኤባ መኒኝ ቆረጽቲንተ ኡጫንክዕኒ፤ እስከኝን ሁንዬ።

¹⁸ ህትጉኑ መኑ ገሣስ ቆቄ ሄኦሃረ በጋን ቀርቾወኔ ዮሱስ ክርስቶሲ ሁጀቲምሀረ፤ እስከንት ሄልስ ደኖምገ ጠሃተን ሂልመት ዮሰበእ መን ምክነ ሉሰሳእ። ¹⁹ እዕኖኦንት አዘዘንቲንተረ እኬንተገ መኑ ሆሩንኩ መጮጩተኔ ከዕኔኤተኔ እን አብሽ በጅቀሚም፤ ጡሁ እኮዳ ደኖም ጠሂ ቆራከተ እኬንታ፤ ሂል ጠሂ ቀላከተ እኬንታ ሀሳም።

²⁰ እቹ ጡም መገኑ ሰርብን ሼጣንቹ ሉካኝዕኔ ምርን ቡትቡተኦኖ፤ ቀርቾወኔ ዮሱስ ክርስቶስ አስንቹ ከዕኔኤን በርገም እሁን።

²¹ ኤሳንን በርገም ሁጀተኖ ጥማቶስ ጡመ ስኬዕኒ፤ ህትጉንተ እሰመኡ ሉቅዮሲ፤ እያሶኒ፤ ሰስጳጥሮሲ ጡመ ስኬዕኒ። ²² አም አን ተ ደዳሴ ጣፍቹ ጤርጦስ ቀርቾ ዮሱስ ሱዕሚን «ጡመ ዮንተንዶ?» ያንክዕኔ። ²³ ኤሲ፤ እመዕኖን ማበረ ሆሪንከ ኮህሰኖ ጋዮስ ጡመ ስኬዕኒ፤ ከተምስ ግዘ እፈኖ ኤራሰጦሲ፤ ሀዩኒ ቆኦርጦሲ ጡመ ስኬዕኒ፤ ²⁴ ቀርቾወኔ ዮሱስ ክርስቶስ አስንቹ ሆሪንተዕኔን በርገም እሁን፤ እሚዕን!

²⁵⁻²⁶ እቹ እን ከዕኔኤ ከሉኦንክዕኔ ምሽራኝ ላንጊኒ፤ ዮሱስ ክርስቶስተኔ እሃጀም ጠሀጊኒ፤ በትኖሽ ጂኝ ማጠም ሄኦኬእ ቲሱ ጫክ ሰሌን ሀራጋኑ ጣፎሀኒን ምናደሲ ሆሪንከ ደገም ማጠም ጠሀጊኒ፤ ዮሲ ሆሪንከ ሄኦኖ መገኑ ምናደሱ ሆሩንኩ እመዕን አዘዘጡንተ አዘጃጊኒ እመዕንቶን ቃርቲንተገ አሰዕኔተ ደንደኖን ²⁷ እስ ጠሉ ቆረ እኮ መገኒ ዮሱስ ክርስቶሲን ዮሲ ሆሪንከ አብኑ እሁንስ፤ እሚዕን!

16:13
7ሮ. 15:21

16:16
24ሮ. 13:12
1ተሰ. 5:26
1ኢ. 5:14

16:17
ገሊ. 1:8-9
2ተሰ. 3:6-14
2ሃ. 10

16:19
ሮሜ 1:18
14ሮ. 14:20

16:20
14ሮ. 16:23
24ሮ. 13:14
ገሊ. 6:18
6ሉዳ. 4:23
1ተሰ. 5:28
2ተሰ. 3:18
ጫከ 22:21

16:21
ሰቀ. 16:11

16:23
ሰቀ. 19:29
14ሮ. 1:14
2ጥ. 4:20